

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

ZESTAWIENIE UWAG – MIASTO BIELSKO – BIAŁA

NISKA EMISJA

Tytuł projektu: Ograniczenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza z nisko położonych kominów poprzez likwidację tradycyjnych palenisk na paliwa stałe oraz termomodernizację budynków mieszkalny

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biała

lp.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	12. Wykonalność i trwałość projektu	Należy dopracować analizę dot. pomocy publicznej.	Występowanie pomocy publicznej nie jest uzależnione od zapisów RPO.	32	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Rekomenduje się przeprowadzenie szczegółowej analizy w zakresie pomocy publicznej podczas przygotowywania dokumentacji i ostatecznego studium wykonalności, uwzględniającego przyjęte zapisy RPO WSL 2014-2020.
2	7. Analiza specyficzna dla sektora	Należy usunąć zdanie stwierdzające, że sprawność kotła nowego wynosi 2/3 sprawności kotła istniejącego.	To absurdałne założenie. W dalszej części analizy podano rzeczywiste zależności.	24	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
3	1. Charakterystyka projektu	jest: „Przedmiotem projektu jest wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne w budynkach mieszkalnych na obszarze miasta Bielsko-Biała.” powinno być: „Przedmiotem projektu jest termomodernizacja w budynkach mieszkalnych na obszarze miasta Bielsko-Biała wraz z wymianą źródeł ciepła na bardziej ekologiczne.”	segment TM wyróżnia ten projekt od projektu „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenie miasta Bielsko-Biała w latach 2014-2020”	5	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

4	1. Charakterystyka projektu	pkt 2: dalej w liście: „- kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem,” - w świetle wyjaśnień jakie otrzymaliśmy na spotkaniu w urzędzie wojewódzkim UE nie będzie wspierać zmiany, w wyniku której powstanie jakiegokolwiek kocioł węglowy, bez względu na jego własności. trzeba ten zapis skorygować wpisując „źródłami ciepła na biomasę”.	do poprawy	5	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
5	1. Charakterystyka projektu	końcówka podrozdziału 1.1 na str. 6 Jest: „Planuje się inwestycje w ok. 250 gospodarstwach domowych w ciągu całego okresu projektowego.” proponujemy: „Planuje się inwestycje na rzecz ok. 250 gospodarstw domowych w ciągu całego okresu projektowego.”	Różnica znacząca gdyż jeśli w większym budynku np. jest kilka gospodarstw domowych, inwestycja będzie przeprowadzana w jednym budynku ale na rzecz tych kilku gospodarstw. Takie ujęcie pasuje do partycypacji kosztowej każdego użytkownika gospodarstwa domowego. Jedna inwestycja w budynku z wieloma gosp. domowymi będzie kosztowała proporcjonalnie do ilości ujętych w budynku gospodarstw dom.	6	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
6	1. Charakterystyka projektu	rozdz. 1.3. str. 9 u góry zdanie: jest: nastąpi spadek emisji gazów cieplarnianych – 2500 ton ekwiwalentu CO ₂ .. ma być nastąpi spadek emisji gazów cieplarnianych o 2500 ton rocznie ekwiwalentu CO ₂ .	będzie lepiej	9	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
7	1. Charakterystyka projektu	str. 10/11 tabela 3 w punkcie 6 - jest wpis że dotyczy budynków publicznych, a działanie mamy na budynkach mieszkaniowych – tak może być?	wątpliwość	10-11	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

8	2. Analiza terytorialna	pogórskich – powinno być podgórskich	oczywiste	14	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
9	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Program Ochrony Powietrza – przypuszczam że jest to program z roku 2010. Istnieje również program ochr. pow. uchwalony 17 listopada 2014 (Dziennik Urzęd woj. śląsk. z 1 grudnia), który zawiera wiele cennych wskazówek, chociaż zacytowane problemy w obu opracowaniach się nie zmieniają.	Nie jest tu przywołany, a warto.	16-17	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
10	5. Analiza instytucjonalna	u góry strony końcówka rozdz. 5.1 „Brak jest szczegółowych danych dotyczących własności wybudowanej infrastruktury w ramach projektu.” – to prawda, natomiast w modelu PONE realizowanym do tej pory z WFOŚ wiadomo ogólnie że własność Inwestycji jest po stronie właściciela budynku, w którym i na rzecz którego inwestycja jest realizowana.	Wykonana przez mieszkańca inwestycja spełniająca wymogi programu PONE mogła uzyskać dotacje.	20	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
11	6. Analiza techniczna i technologiczna	Str 21 linia 7 w rozdziale 6. Co to są budynki o niskiej charakterystyce energetycznej? Takiego pojęcia nie ma. Niska liczba EP w ch-ce energetycznej budynku jest określeniem pozytywnym, a z kontekstu wynika że chodzi o wydźwięk negatywny.	Określenie trzeba zmienić.	21	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
12	6. Analiza techniczna i technologiczna	rozdz.6 str.22u góry Stan projektowany Jest: „Planuje się następujące kierunki prac do wykonania w budynkach osób, które się zgłoszą do projektu:” powinno być: „Planuje się następujące kierunki prac do wykonania w projekcie:”	(bo w spisie są też prace ogólne.	22	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

13	6. Analiza techniczna i technologiczna	str.22, lista zamiast: kotłami gazowymi atmosferycznymi, kotłami gazowymi kondensacyjnymi lub z zamkniętą komorą spalania, kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem, ... powinno być: kotłami gazowymi dowolnego typu, kotłami na biomasę,	efekt niepewności węgla w dotacjach z UE	22	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
14	7. Analiza specyficzna dla sektora	jest: W ramach analizy zaproponowano kilka rozwiązań które mogą poprzez wymianę źródła ciepła obniżyć ilość zanieczyszczeń do atmosfery jak również poprzez poprawę sprawności instalacji c.o.. uwaga – składnia, Proponuję: W ramach analizy zaproponowano kilka rozwiązań, które mogą obniżyć ilość zanieczyszczeń do atmosfery np. poprzez wymianę źródła ciepła jak również poprzez poprawę sprawności instalacji c.o.	będzie lepiej	23	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	zapis nie wpływa na metodykę obliczeń, w ocenie eksperta jest równie poprawnie zapisany.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

15	7. Analiza specyficzna dla sektora	zamiast: § paliwo: węgiel kamienny orzech 30-80 mm, § sprawność źródła wytwarzania: 0,55, § wartość opałowa paliwa: 2 900 [GJ/tona], § Przyjęto iż sprawność wytwarzania ciepła stanu istniejącego wynosi ok. 55%, § roczne zużycie energii końcowej EK dla 100m² p.u.: 20000kWh [200kW/m² x rok] = 72 GJ/rok, powinno być: • paliwo: węgiel kamienny orzech 30-80 mm, • wartość opałowa paliwa: 29,00 [GJ/tona], • Przyjęto iż sprawność wytwarzania ciepła stanu istniejącego wynosi ok. 55%, • roczne zużycie energii końcowej EK dla 100m² p.u.: 20000kWh = 72 GJ/rok (przyjęto wskaźnik 200kWh / m² / rok), Ponadto mamy uwagę do wartości opałowej – 29 GJ/t jest wartością spotykaną w handlu ale rzadko i po wysokich cenach, zatem nierealną w praktyce. Najczęściej w obrocie detalicznym funkcjonuje węgiel 23 -27 GJ/t. Proponujemy przyjęcie dla węgla przeciętnej wartości 25 GJ/t co jest bardziej realne.	Zmieni to wyniki w kolejnych tabelach!	24	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Poprawiono treść. Dla potrzeb sporządzenia analizy nie manipulowano wartością opałową węgla, która to została przyjęta wartość opałowa przypisana do konkretnego sortymentu węgla w oprogramowaniu. Wartość ta jest akceptowana przez WFOS, ponadto, identyczne wartości są przyjmowane w audytach zamieszczonych przez innych Beneficjentów. Osiągane wyniki mają i tak wartość średnią z uwagi na przyjętą uśrednioną sprawność kotłów istniejących wynoszącą 55%.
16	7. Analiza specyficzna dla sektora	7.2. Analiza zanieczyszczeń dla różnych nośników energii błędnie wpisano: § Przyjęto, iż sprawność wytwarzania kotła nowego wynosi 2/3 sprawności kotła istniejącego, powinno być: § Przyjęto, iż sprawność wytwarzania kotła istniejącego wynosi 2/3 sprawności kotła nowego,	ewidentny błąd	24	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Usunięto zapis.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

17	7. Analiza specyficzna dla sektora	Tabela 10 jest zatytułowana „Osiągnięcie rezultatów ekologicznych bez uwzględnienia poprawy sprawności źródła ciepła” W rzeczywistości przedstawia tylko porównanie emisji z różnych zastosowanych źródeł ciepła. Rezultaty ekologiczne byłyby gdyby tabela przedstawiała zmniejszenia emisji poszczeg. substancji w stosunku do stanu wyjściowego. Wyjaśnienia wymaga wskaźnik emisji dla siarki, który został określony dla konkretnego węgla o określonej zawartości siarki - brakuje tej informacji w danych zarówno dla tabeli 9 jak i dla tabeli 10 (pozycja ekogroszek). Należy to uzupełnić. Ponadto w tabeli 10 w pozycji 'kotły retortowe ekogroszek' podane parametry dla większości substancji są wyższe niż w tabeli 9, co wskazuje błędnie, że paliwo ekologiczne, zwykle o niższej zawartości siarki (ekogroszek tab.10), spalane w kotle lepszej jakości, jest gorsze dla środowiska niż w sytuacji bazowej (stary kocioł tab. 9 ze zwykłym węglem). Coś tu nie gra. Wskazane źródło danych dla tabeli 10 to KOBIZE.	O ile wiemy materiały KOBIZE nie podają parametrów dla kotłów na ekogroszek, energii elektrycznej, pomp ciepła i rozwiązania hybrydowego.	25	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Stan wyjściowy został szczegółowo przedstawiony w tabeli nr 9. Wskaźnik siarki i wszelkich innych emitowanych zanieczyszczeń zostały przyjęte na podstawie danych KOBIZE wczytanych w bazę danych oprogramowania którego raporty są uznawane przez WFOŚ. Dane są poprawne, sprawdzane przez eksperta. Ponadto w udostępnianych materiałach przez innych Beneficjentów są zamieszczone obliczenia efektów ekologicznych opracowane w innym oprogramowaniu i o identycznych wartościach emisji. Kotły retortowe posiadają wyższe współczynniki emisji z uwagi na zastosowany nadmuch w komorze spalania. Ze spalonego paliwa zostaje mniej popiołu, powstaje jednak większa ilość emitowanych zanieczyszczeń do atmosfery z tej samej ilości spalonego węgla. Wyższa sprawność powoduje, że kotły te jednak spalają mniejszą ilość paliwa dla produkcji energii cieplnej.
18	7. Analiza specyficzna dla sektora	u dołu strony 25: jest: Założono realizację 250 inwestycji łącznie dla montażu instalacji solarnej termicznej i instalacji fotowoltaicznej.	to projekt wymiany kotłów i TM, a nie solarny – do poprawy.	25	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono - należy na późniejszym etapie usunąć.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

19	7. Analiza specyficzna dla sektora	Ø Strona 26 między tab. 11 i 12 „Istnieje możliwość dodatkowego obniżenia energii końcowej o dodatkowe wartości: § Sprawność regulacji ciepła: do 5% (regulacja centralna i miejscowa) § Sprawność instalacji: do 10% (wymiana grzejników, montaż izolacji cieplnej na przewodach). „ Zdanie błędne merytorycznie i stylistycznie- zupełnie pomyłono tu pojęcia – sprawność im wyższa tym lepiej. Proponuje się: „Istnieje możliwość obniżenia zapotrzebowania na energię końcową o dodatkowe wartości: § do 5% - dzięki poprawie sprawności regulacji ciepła (regulacja centralna i miejscowa), § do 10% - dzięki poprawie sprawność instalacji grzewczej (wymiana grzejników, montaż izolacji cieplnej na przewodach). „	poprawa błędu	26	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis nie wpływa na metodykę obliczeń, w ocenie eksperta jest równie poprawnie zapisany.
20	8. Analiza wariantowa	Analiza wariantowa – w wariantcie I należy podkreślić że chodzi o podłączenie użytkowników wyłącznie do sieci ciepłowniczej, bez innych alternatyw (bo tak to rozumiem, gdyż sieć ciepłownicza jest jedną z alternatyw wariantu III). Ponadto należałoby dodać „z jednoczesną termomodernizacją podłączonych budynków”, gdyż taki jest charakter tego projektu, który łączy kompleksowo TM i źródło ciepła.	będzie lepiej	28	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

21	8. Analiza wariantowa	Dalej jest: § Konieczność dużego procesu inwestycyjnego – w tym konieczność prac w drogach publicznych i o nieuregulowanej własności, § Wysokie koszty przedsięwzięcia, § Konieczność rozbudowy infrastruktury do wytwarzania ciepła, § Duże rozproszenie budynków, § Pojawienie się kosztów niekwalifikowanych, przy kilkukrotnym zwiększeniu kosztów. A wystarczyłoby: § Konieczność dużego procesu inwestycyjnego – w tym konieczność prac w drogach publicznych i o nieuregulowanej własności, § Wysokie koszty przedsięwzięcia z dużym udziałem kosztów niekwalifikowanych, § Konieczność rozbudowy infrastruktury do wytwarzania ciepła, § Duże rozproszenie budynków.	Będzie lepiej	28	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
22	8. Analiza wariantowa	Jest „Wariant II – zwiększenie zakresu zadania – poszerzenie systemu dopłat do termomodernizacji ścian i stropów oraz montaż kolektorów słonecznych.” Charakter tego projektu łączy z definicji kompleksowo TM i źródło ciepła. Dlatego powinno to mieć także odzwierciedlenie w opisie wariantu II, a obecnie w tym opisie termomodernizację traktuje się jako zwiększenie zakresu zadania. Owszem, dołożenie kolektorów słonecznych jest tu zwiększeniem zakresu.	do poprawki	28	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
23	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Str. 29 rozdz.10 lista zamiast: kotłami gazowymi atmosferycznymi, kotłami gazowymi kondensacyjnymi lub z zamkniętą komorą spalania,	do poprawy	29	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem, powinno być: kotłami gazowymi dowolnego typu, kotłami na biomasę,				
24	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	str.30 rozdz.10 tekst 7 linijka od góry jest: „Istotne jest by byli to właściciele nieruchomości, a nie podmioty posiadające inne tytuły prawne do tych nieruchomości.” W obecnych programach PONE dopuszcza się inne tytuły prawne osób przystępujących do programu pod warunkiem przedstawienia zgody właściciela. Ułatwi to realizację wielu przedsięwzięć, szczególnie osób związanych umową najmu.	Zdanie do korekty.	30	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
25	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	str. 35-36 tab.15 Proponuję by koszty Inwestycji rozbijać tylko na kwartały II, III i IV. Ze względu na charakter prac dotyczących źródeł ciepła inwestycje w pierwszym kwartale nie będą możliwe. Nierealne w tym okresie są także prace termo modernizacyjne. Dotyczy to także pozycji „nadzór, ekspertyzy, opinie”.	do poprawy	35-36	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
26	12. Wykonalność i trwałość projektu	str.36 tekst między tabelami 15 i 16: „Na tym etapie przyjęto, że maksymalna oszczędność na rachunkach za energię wyniesie 30% rocznie. ...” Przy likwidacji źródeł węglowych osiągnięcie takiego poziomu oszczędności nie jest możliwe. Wynika to z faktu, że zasady unijne uniemożliwiają wymianę węgla na węgiel (a nawet jeśli byłoby to możliwe w następstwie wymiany trzeba kupować droższy węgiel tzw. ekogroszek). Najczęściej występować będzie wymiana węgla na gaz. Zawsze droższy	do poprawy	36	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		jest gaz. Zysk wynikający z lepszej sprawności kotła nie wystarczy by zapewnić oszczędność. Jedynie jeśli dopuszczona będzie wymiana węgla na drewno możliwe jest osiągnięcie pewnej oszczędności, szacuję jednak że nie więcej niż maksymalnie 20%. Celem projektu nie jest jednak efekt ekonomiczny, ale ekologiczny. Przy obliczeniach finansowych należałoby jednak kierować się wartościami przeciętnymi a nie maksymalnymi oszczędnościami.				
27	13. Analiza ryzyk i zagrożeń w projekcie	str. 41 rozdz.13, tab. 20 poz. druga – błąd powielony przez przeklejenie błędnego zalecenia ze str. 30 rozdz.10, 7 linijka od góry. poz. trzecia – ponieważ projekt dotyczy wyłącznie źródeł ciepła, a dochód będzie można uzyskać tylko przy produkcji energii elektrycznej (projekt ustawy OZE) tu nie występuje ten rodzaj ryzyka. Inne ryzyka: - dotyczące uczestników projektu: występowanie u nich zaległości podatkowych wobec UM, w przypadku konieczności wykonania inwestycji wymagającej uzyskania przez nich pozwolenia na budowę zwłoka lub niemożność uzyskania takiego pozwolenia, niewypełnianie przez uczestników narzuconych zasad postępowania po uzyskaniu dotacji.	do popr.	41	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
28	16. Zakończenie	str.43 w bibliografii brak odniesień do materiałów KOBIZE z których korzystano w rozdz. 7 niniejszego opracowania.	do uzup.	43	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

Tytuł projektu: Ograniczenie emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza poprzez wspieranie rozwoju instalacji zasilanych energią słoneczną

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biała

lp.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	1. Charakterystyka projektu	W definicji celu projektu powinno być "poprawa efektywności oraz zmniejszenie emisji CO ₂ ", a nie "poprzez zmniejszenie emisji"	.	5	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
2	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Należy dopracować analizę dot. pomocy publicznej.	Występowanie pomocy publicznej nie jest uzależnione od zapisów RPO	28-29	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Rekomenduje się przeprowadzenie szczegółowej analizy w zakresie pomocy publicznej podczas przygotowywania dokumentacji i ostatecznego studium wykonalności, uwzględniającego przyjęte zapisy RPO WSL 2014-2020
3	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Uwagi nie uwzględniono, konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z obowiązującym prawem i przy uwzględnieniu "dobrych praktyk" w sposób analogiczny do konsultacji prowadzonych przez IZ RPO, administrację rządową, czy Komisję Europejską.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
4	1. Charakterystyka projektu	podrozdz. 1.1 Tytuł i definicja projektu str. 5 jest: „Dzięki realizacji projektu zmniejszy się energochłonność sektora mieszkaniowego i zmniejszy się zapotrzebowanie na energię.” proponuję:	energochłonność zmniejsza się przez działania termomodernizacyjne, tu tylko zmniejszenie zapotrzebowania na energię.	5	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		„Dzięki realizacji projektu zmniejszy się zapotrzebowanie na energię sektora mieszkaniowego.”				
5	1. Charakterystyka projektu	jest” „W ramach przedmiotowego działania Beneficjent szacuje, iż poprzez zainstalowanie montażu instalacji solarnej termicznej lub fotowoltaicznej...” proponuję: „W ramach przedmiotowego działania Beneficjent szacuje, iż poprzez montaż instalacji solarnej termicznej lub fotowoltaicznej...”	błąd	7	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
6	2. Analiza terytorialna	rozdz. 2, str. 13 pogórskich – powinno być podgórskich	błąd	13	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Do uwzględnienia
7	3. Zgodność z politykami strategicznymi	rozdz. 3 str. 15/16 Program Ochrony Powietrza – przypuszczam że jest to program z roku 2010. Istnieje również program ochr. pow. uchwalony 17 listopada 2014 (Dziennik Urzęd woj. śląsk. z 1 grudnia), który zawiera wiele cennych wskazówek, chociaż zacytowane problemy w obu opracowaniach się nie zmieniają.	Nie jest tu przywołany, a warto.	15-16	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

8	6. Analiza techniczna i technologiczna	Str. 19 rozdz. 6, linia 7 Co to są budynki o niskiej charakterystyce energetycznej? Takiego pojęcia nie ma. Niska liczba EP w ch-ce energetycznej budynku jest określeniem pozytywnym, a z kontekstu wynika że chodzi o wydźwięk negatywny.	Określenie trzeba zmienić.	19	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis z Uchwały Nr LII/1190/2010 w sprawie: „Planu zrównoważonej gospodarki energetycznej dla miasta Bielsko-Biała”. Zapis znajduje się na str. 19 załącznik nr 1 do uchwały Nr LII/1190/2010 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 26 stycznia 2010 r. Beneficjent wskazał ten dokument za strategiczny uzasadniający realizację projektu, obowiązujący na dzień 01.08.2014
9	6. Analiza techniczna i technologiczna	do zdania: „montaż instalacji solarnej termicznej będzie wspierany pod warunkiem, że źródło podstawowe, z którym ta instalacja będzie współpracować nie będzie źródłem zasilanym niskosprawnym kotłem na paliwa stałe, „ proponuję dopisać „ani źródłem podłączonym do miejskiej sieci ciepłowniczej”.	Kolektory słoneczne bowiem zmniejszają zapotrzebowanie ciepła z sieci powodując jednocześnie wzrost jej strat i tym samym niwelują efekt ekologiczny.	20	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Autorem jest Beneficjent. Zapis został zamieszczony przez Beneficjenta UM Bielsko-Biała w przekazanej ankiecie.
10	7. Analiza specyficzna dla sektora	Zapotrzebowanie na energię końcową dla występującego w tych budynkach nośnika energii jakim są: węgiel kamienny, olej opałowy, gaz ziemny, daje wynik: Uwaga ogólna do rozdziału: przyjęto do obliczeń przypadki: węgiel kamienny, olej opałowy, gaz ziemny. Nie ma analizy dotyczącej energii elektrycznej natomiast bardzo wiele gospodarstw domowych przygotowuje ciepłą wodę w oparciu o energię elektryczną natomiast praktycznie nie występują przypadki kotłów olejowych. Proponuję likwidację analizy na olej opałowy i wprowadzenie analizy na energię elektryczną. Proporcje udziałów	lepsze dopasowanie do rzeczywistości, wpływa na cały rozdział.	21-24	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Projekt dotyczy ograniczania niskiej emisji. Energia elektryczna wykorzystywana do przygotowania c.w.u. jest wytwarzana w elektrociepłowni i jest wysoką emisją, dlatego jej udział nie został uwzględniony w obliczeniach projektu.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		powinny być: gaz – 45%, węgiel – 45%, Energia Elektryczna – 10%				
11	7. Analiza specyficzna dla sektora	Przewymiarowane są niektóre parametry obliczeń w rozdz. 7: „przyjęto iż system instalacji solarnej może w 62,5% pokryć zapotrzebowania na energię dla potrzeb c.w.u. „ Proponuję korektę obliczeń - wpływa na cały rozdział.	„Standardowo wartość współczynnika sprawności systemu solarnego mieści się w przedziale 20 – 50%, a wartość współczynnika pokrycia zapotrzebowania na ciepło w przedziale 30 – 60%.” – źródło: oprac. FEWE „PORADNIK. Odnawialne źródła energii. Efektywne wykorzystanie w budynkach. Finansowanie przedsięwzięć.” Dalej autorzy piszą, że osiągnięcie górnych granic tych przedziałów jest trudne. W praktyce należy przyjąć środek wskazanego przedziału czyli 45% jako średnią przeciętną wartość. Inni specjaliści przyjmują 38% (Viessmann) Wartości większe są wskazywane najczęściej przez internetowe strony sprzedawców systemów. Jest to zabieg rynkowy.	22-24	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Przyjęty w obliczeniach udział 62,5% dający rocznie 2107,4kWh energii cieplnej jest potwierdzony badaniami ze zrealizowanych identycznych projektów. Przykładowo: „Kolektory słoneczne do podgrzewania wody użytkowej. Efektywność i opłacalność instalacji”. Autor: dr inż. Jarosław Dąbrowski. Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Wrocław 2009. Prezentacja wyników: http://www.centraltech.pl/rzeczywista-instalacja-kolektorow-slonecznych-do-c-w-u/ , gdzie wartość osiągnięta w latach 2002 i 2003 jest wyższa od przyjętej przez eksperta i wynosi: 2457-2794 kWh. Udział ponad 60% dla instalacji domowych potwierdzają producenci: http://www.hewalex.pl/porady-i-wiedza/kolektory-sloneczne/teoria.html
12	7. Analiza specyficzna dla sektora	rozdz.7.2 str. 25-26 koniec. „Łączna ilość energii zaoszczędzonej końcowej dla montażu ogniw solarnych termicznych:	Zmieni to radykalnie wynik końcowy.	25-26	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Współczynnik "wi" = 3 dotyczy produkcji energii elektrycznej w elektrowniach i elektrociepłowniach z uwagi na zmianę energii cieplnej na elektryczną i ponownie ciepłą, jak i straty dystrybucji. Dla ogniw solarnych termicznych wartość wi wynosi "0", zaś dla ogniw solarnych fotowoltaicznych "0,7", co jest kontrowersyjnym

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		$\Sigma Ek = 2107,4 \text{ kWh} / \text{szt} \times 250 \text{ szt} = 526850 \text{ kWh}$. Łączna ilość energii zaoszczędzonej końcowej dla montażu ogniw fotowoltaicznych: $\Sigma Ek = 1915 \text{ kWh} / \text{szt} \times 250 \text{ szt} = 478750 \text{ kWh}$. Łączna zaoszczędzona energia końcowa wynosi: $Ek = 1005600 \text{ kWh}$. W związku z przyjęciem do obliczeń nośników energii: węgiel kamienny, gaz ziemny z sieci i olej opałowy dla których współczynnik nakładu $w_i = 1,1$, łączna ilość zaoszczędzonej energii pierwotnej wynosi: $Ep = Ek \times 1,1 = 1005600 \text{ kWh} \times 1,1 = 1106160 \text{ kWh}$. Błąd polega na tym, że w energii końcowej jest blisko 50% energii elektrycznej, którą się tu pomija przy wykorzystaniu współczynnika nakładu w_i. Dla energii elektrycznej wsp. nakładu wynosi 3.				zapisem, gdyż produkcja energii nie wymaga udziału innych energii nieodnawialnych poza słoneczną. Dlatego ekspert uznał wartość "0" za najbardziej zasadną do prezentacji obliczeń dla energii pochodzącej z produkcji słonecznej.
13	8. Analiza wariantowa	rozd. 8 str. 26 wariant II argument „wysokie koszty inwestycji – nawet o 100 – 500%” uważam za nietrafiony. Za to dodałbym argument „trudna dostępność gruntów o dużej powierzchni oraz ich wysoka cena”.	Duże farmy PV korzystają z niższych cen w wyniku zakupów hurtowych, co kompensuje inne dodatkowe koszty.	26	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Ekspert zbadał ceny rynkowe. Wszelkie oszczędności z zakupów hurtowych może założyć wykonawca nie zaś zamawiający, który nie będzie dokonywał zakupu na własną rękę.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

Tytuł projektu: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery na terenie miasta Bielsko-Biała w latach 2014-2020

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biała

Ip.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	1. Charakterystyka projektu	Projekt wpisuje się w drugi typ projektu	.	9	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
2	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Zapisy RPO nie mają wpływu na występowanie pomocy publicznej.	.	31-32	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Rekomenduje się przeprowadzenie szczegółowej analizy w zakresie pomocy publicznej podczas przygotowywania dokumentacji i ostatecznego studium wykonalności, uwzględniającego przyjęte zapisy RPO WSL 2014-2020
3	7. Analiza specyficzna dla sektora	Nie zaprezentowano obliczeń w kontekście wskaźników RPO (wersja 7,0) Nie podano spadku emisji gazów cieplarnianych (ekwiwalent CO ₂)	.	25-30	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
4	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Uwagi nie uwzględniono, konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z obowiązującym prawem i przy uwzględnieniu "dobrych praktyk" w sposób analogiczny do konsultacji prowadzonych przez IZ RPO, administrację rządową, czy Komisję Europejską.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

5	1. Charakterystyka projektu	rozdz.1.1. Tytuł i definicja projektu str. 5 jest: „Planuje się inwestycje w 500 gospodarstwach domowych w ciągu całego okresu projektowego.” Powinno być :„Planuje się inwestycje na rzecz 500 gospodarstw domowych w ciągu całego okresu projektowego.”	Różnica niewielka ale znacząca gdyż jeśli w większym budynku z jednym źródłem ciepła jest kilka gospodarstw domowych, inwestycja będzie przeprowadzana w jednym budynku, ale na rzecz tych kilku gospodarstw.	5	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
6	1. Charakterystyka projektu	„- kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem,” - w świetle wyjaśnień jakie otrzymaliśmy na spotkaniu w urzędzie wojewódzkim UE nie będzie wspierać zmiany, w wyniku której powstanie jakiegokolwiek kocioł węglowy, bez względu na jego własności. Nie podoba się to nam ale chyba nie mamy wyjścia i trzeba ten zapis skorygować wpisując „źródłami ciepła na biomasę”.	jedna z pozycji w liście punktowanej	5	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
7	1. Charakterystyka projektu	jest: nastąpi szacunkowy spadek emisji gazów cieplarnianych stanowić będzie 2500 ton ekwiwalentu CO ₂ .ma być nastąpi spadek emisji gazów cieplarnianych, który szacunkowo stanowić będzie 2500 ton ekwiwalentu CO ₂ .	na dole strony	8	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
8	2. Analiza terytorialna	pogórskich – powinno być podgórskich	oczywiste	14	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	do uwzględnienia

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

9	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Program Ochrony Powietrza – przypuszczam że jest to program z roku 2010. Istnieje również program ochr. pow. uchwalony 17 listopada 2014 (Dziennik Urzęd woj. śląsk. z 1 grudnia), który zawiera wiele cennych wskazówek, chociaż zacytowane problemy w obu opracowaniach się nie zmieniają. Nowy program nie jest tu przywołany.	Być może warto.	16	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
10	5. Analiza instytucjonalna	u góry strony końcówka rozdz. 5.1 „Brak jest szczegółowych danych dotyczących własności wybudowanej infrastruktury w ramach projektu.” – to prawda, natomiast w modelu pone realizowanym do tej pory z WFOŚ wiadomo ogólnie że własność Inwestycji jest po stronie właściciela budynku, w którym i na rzecz którego inwestycja jest realizowana.	Wykonana przez mieszkańca inwestycja spełniająca wymogi programu PONE mogła uzyskać dotacje.	20	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
11	6. Analiza techniczna i technologiczna	Co to są budynki o niskiej charakterystyce energetycznej? Takiego pojęcia nie ma. Niska liczba EP w ch-ce energetycznej budynku jest określeniem pozytywnym, a z kontekstu wynika że chodzi o wydźwięk negatywny. Określenie trzeba zmienić.	dotyczy 7 linii rozdziału 6	20	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
12	6. Analiza techniczna i technologiczna	Stan projektowany Jest: „Planuje się następujące kierunki prac do wykonania w budynkach osób, które się zgłoszą do projektu:” powinno być: „Planuje się następujące kierunki prac do wykonania w projekcie:”	(bo w spisie są też prace ogólne)	21	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Do uwzględnienia.
13	6. Analiza techniczna i technologiczna	Lista zamiast :kotelami gazowymi atmosferycznymi, kotelami gazowymi kondensacyjnymi lub z zamkniętą komorą spalania,	- w świetle wyjaśnień jakie otrzymaliśmy na spotkaniu w urzędzie wojewódzkim UE nie będzie	22	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem, powinno być: kotłami gazowymi dowolnego typu, kotłami na biomasę,	wspierać zmiany, w wyniku której powstanie jakikolwiek kocioł węglowy, bez względu na jego własności.		Bielsku-Białej	2020.
14	7. Analiza specyficzna dla sektora	zamiast: § paliwo: węgiel kamienny orzech 30-80 mm, § sprawność źródła wytwarzania: 0,55, § wartość opałowa paliwa: 2 900 [GJ/tona], § Przyjęto iż sprawność wytwarzania ciepła stanu istniejącego wynosi ok. 55%, § roczne zużycie energii końcowej EK dla 100m ² p.u.: 20000kWh [200kW/m ² x rok] = 72 GJ/rok, powinno być: • paliwo: węgiel kamienny orzech 30-80 mm, • wartość opałowa paliwa: 29,00 [GJ/tona], • Przyjęto iż sprawność wytwarzania ciepła stanu istniejącego wynosi ok. 55%, • roczne zużycie energii końcowej EK dla 100m ² p.u.: 20000kWh = 72 GJ/rok (przyjęto wskaźnik 200kWh / m ² / rok), Ponadto mamy uwagę do wartości opałowej – 29 GJ/t jest wartością spotykaną w handlu ale rzadko i po wysokich cenach, zatem nierealną w praktyce. Najczęściej w obrocie detalicznym funkcjonuje węgiel 23 -27 GJ/t. Proponujemy przyjęcie dla węgla przeciętnej wartości 25 GJ/t co jest bardziej realne.	Uwaga! Zmieni to wyniki w kolejnych tabelach.	24	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Dla potrzeb sporządzenia analizy nie manipulowano wartością opałową węgla która to została przyjęta wartością opałową przypisana do konkretnego sortymentu węgla w oprogramowaniu. Wartość ta jest akceptowana przez WFOŚ, ponadto, identyczne wartości są przyjmowane w audytach zamieszczonych przez innych Beneficjentów. Osiągane wyniki mają i tak wartość średnią z uwagi na przyjętą uśrednioną sprawność kotłów istniejących wynoszącą 55%.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

15	7. Analiza specyficzna dla sektora	7.2. Analiza zanieczyszczeń dla różnych nośników energii. Cała ta analiza jest wykonana na podstawie programu PONE dla BB w poprzednich latach, w którym było możliwe dofinansowanie węglówek retortowych. Jeśli to nie będzie możliwe z UE to analiza musi być zmieniona od podstaw.	- w świetle wyjaśnień jakie otrzymaliśmy na spotkaniu (16 grudnia) w urzędzie wojewódzkim, UE nie będzie wspierać zmiany, w wyniku której powstanie jakikolwiek kocioł węglowy, bez względu na jego własność. Nie podoba się to nam ale chyba nie mamy wyjścia. Nie mniej w dalszej części przedstawiamy inne nasze zastrzeżenia:	24-27	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zalecenie podziału na takie nośniki otrzymaliśmy od Zamawiającego w dniu 04.12.2014 jako ostateczne. Zalecenie podziału: a) Kotły gazowe 50% b) Kotły na paliwo stałe 45% c) – g) według naszego uznania - łącznie 5%
16	7. Analiza specyficzna dla sektora	Tabela 10 jest zatytułowana „Osiągnięcie rezultatów ekologicznych bez uwzględnienia poprawy sprawności źródła ciepła W rzeczywistości przedstawia tylko porównanie emisji z różnych zastosowanych źródeł ciepła. Rezultaty ekologiczne byłyby gdyby tabela przedstawiała zmniejszenia emisji poszczeg. substancji w stosunku do stanu wyjściowego. Wyjaśnienia wymaga wskaźnik emisji dla siarki, który został określony dla konkretnego węgla o określonej zawartości siarki - brakuje tej informacji w danych zarówno dla tabeli 9 jak i dla tabeli 10 (pozycja ekogroszek). Ponadto w tabeli 10 w pozycji 'kotły retortowe ekogroszek' podane parametry dla większości substancji są wyższe niż w tabeli 9, co wskazuje błędnie, że paliwo ekologiczne, zwykle o niższej zawartości siarki (ekogroszek tab.10), spalane w kotle lepszej jakości, jest gorsze dla środowiska niż w sytuacji bazowej (stary kocioł tab. 9 ze zwykłym węglem). Coś tu nie gra. Wskazane źródło danych dla tabeli 10 to KOBiZE. O ile wiemy materiały KOBiZE nie podają parametrów dla kotłów na ekogroszek, energii elektrycznej, pomp ciepła i rozwiązania hybrydowego.	Tu są dwie uwagi.	25	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Stan wyjściowy został szczegółowo przedstawiony w tabeli nr 9. Wskaźnik siarki i wszelkich innych emitowanych zanieczyszczeń został przyjęty na podstawie danych KOBiZE wczytanych w bazę danych oprogramowania, którego raporty są uznawane przez WFOŚ. Dane są poprawne, sprawdzane przez eksperta. Ponadto w udostępnianych materiałach przez innych Beneficjentów są zamieszczone obliczenia efektów ekologicznych opracowane w innym oprogramowaniu i o identycznych wartościach emisji. Kotły retortowe posiadają wyższe współczynniki emisji z uwagi na zastosowany nadmuch w komorze spalania. Ze spalnego paliwa zostaje mniej popiołu, powstaje jednak większa ilość emitowanych zanieczyszczeń do atmosfery z tej samej ilości spalonego węgla. Wyższa sprawność powoduje że kotły te jednak spalają mniejszą ilość paliwa dla produkcji energii cieplnej.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

17	7. Analiza specyficzna dla sektora	u dołu strony: jest: Zażądano realizację 500 inwestycji łącznie dla montażu instalacji solarnej termicznej i instalacji fotowoltaicznej.	to projekt wymiany kotłów, a nie solarny – do poprawy.	25	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis do wykreślenia bądź usunięcia
18	7. Analiza specyficzna dla sektora	– koniec rozdziału 7.2 Zalecenia: „W ocenie eksperta należy podjąć dodatkowo działania mające na celu obniżenie zapotrzebowania na energię końcową nie tylko poprzez obniżenie sprawności wytwarzania ciepła co wyliczono j.w. ale również istnieje możliwość dodatkowego obniżenia energii końcowej o dodatkowe wartości: § Sprawność regulacji ciepła: do 15% (regulacja centralna i miejscowa) § Sprawność instalacji: do 10% (wymiana grzejników, montaż izolacji cieplnej na przewodach). „ Zdanie błędne merytorycznie i stylistycznie- zupełnie pomyłono tu pojęcia – sprawność im wyższa tym lepiej	– zalecenie należy sformułować poprawnie od początku.	27	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis usunięto.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

19	8. Analiza wariantowa	W wariantcie I należy podkreślić że chodzi o podłączenie użytkowników wyłącznie do sieci ciepłowniczej, bez innych alternatyw (bo tak to rozumiem, gdyż sieć ciepłownicza jest jedną z alternatyw w wariantcie III). Dalej jest: § Konieczność dużego procesu inwestycyjnego – w tym konieczność prac w drogach publicznych i o nieuregulowanej własności, § Wysokie koszty przedsięwzięcia, § Konieczność rozbudowy infrastruktury do wytwarzania ciepła, § Duże rozproszenie budynków, § Pojawienie się kosztów niekwalifikowanych, przy kilkukrotnym zwiększeniu kosztów. A wystarczyłoby: § Konieczność dużego procesu inwestycyjnego – w tym konieczność prac w drogach publicznych i o nieuregulowanej własności, § Wysokie koszty przedsięwzięcia z dużym udziałem kosztów niekwalifikowanych, § Konieczność rozbudowy infrastruktury do wytwarzania ciepła, § Duże rozproszenie budynków.	poprawi to spójność fragmentu.	27-28	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
20	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	rozdz.10 pkt 1 zamiast: kotłami gazowymi atmosferycznymi, kotłami gazowymi kondensacyjnymi lub z zamkniętą komorą spalania, kotłami na paliwa stałe z automatycznym podajnikiem, powinno być :kotłami gazowymi dowolnego typu, kotłami na biomasę,	- w świetle wyjaśnień jakie otrzymaliśmy na spotkaniu w urzędzie wojewódzkim UE nie będzie wspierać zmiany, w wyniku której powstanie jakiegokolwiek kocioł węglowy, bez względu na jego własności.	29	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

21	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	rozdz.10 tekst po punkcie 5.,Istotne jest by byli to właściciele nieruchomości, a nie podmioty posiadające inne tytuły prawne do tych nieruchomości." Zdanie do korekty.	W obecnych programach PONE dopuszcza się inne tytuły prawne osób przystępujących do programu pod warunkiem przedstawienia zgody właściciela. Ułatwi to realizację wielu przedsięwzięć, szczególnie osób związanych umową najmu.	29	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
22	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	U góry - Niedokończone zdanie – do poprawki :„Przede wszystkim powinien to być podmiot, który opracuje dokumenty jakie będą samodzielnie.”	Oczywiste	30	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
23	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	Zalecam przyjąć dla urządzeń technicznych typu kotłownie żywotność/amortyzację 15 lat. 25 lat jest okresem, który można przyjąć na termomodernizację czy kolektory słoneczne i fotowoltaikę.	Zalecenie	33	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Przyjęto okres zgodny z wytycznymi
24	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	str. 34-35tab.14Proponuję by koszty Inwestycji rozbić tylko na kwartały II, III i IV. Dotyczy to także pozycji „ekspertyzy, inwentaryzacja i nadzór”.	Ze względu na charakter prac dotyczących źródeł ciepła inwestycje w pierwszym kwartale nie będą możliwe.	34-35	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
25	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	tekst między tabelami 15 i 16:„Na tym etapie przyjęto, że maksymalna oszczędność na rachunkach za energię wyniesie 30% rocznie. ...”Przy likwidacji źródeł węglowych osiągnięcie takiego poziomu oszczędności nie jest możliwe.	Wynika to z faktu, że zasady unijne uniemożliwiają wymianę węgla na węgiel (a nawet jeśli byłoby to możliwe w następstwie wymiany trzeba kupować droższy węgiel tzw. ekogroszek). Najczęściej występować będzie wymiana węgla na gaz. Zawsze droższy jest gaz. Zysk wynikający z lepszej sprawności kotła nie wystarczy by zapewnić oszczęd-	36	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			ność .Jedynie jeśli dopuszczona będzie wymiana węgla na drewno możliwe jest osiągnięcie pewnej oszczędności, szacuję jednak że nie więcej niż maksymalnie 20%. Celem projektu nie jest jednak efekt ekonomiczny, ale ekologiczny. Przy obliczeniach finansowych należałoby jednak kierować się wartościami przeciętnymi a nie maksymalnymi oszczędnościami.			
26	12. Wykonalność i trwałość projektu	Treść od „W ramach trwałości projektu... „Rozdział jest nieprecyzyjny: definiuje Beneficjenta jako JST, i jednocześnie wskazuje, że: „Produkt powstały po rzeczowej realizacji projektu będzie własnością Beneficjenta”. W ten sposób przesądza się tu o systemie funkcjonowania projektu w którym powstałe instalacje będą własnością gminy. Natomiast rozdział 10 przedstawia tenże model ale także model w którym to mieszkaniec jest właścicielem powstałej instalacji, a wybór funkcjonowania systemu przesuwają w czasie.	Z punktu widzenia gminy optymalny układ to: Właścicielem powstałego majątku jest od razu mieszkaniec otrzymujący dotację, a jest operatorem całego systemu oraz sprawuje nadzór. Zalecana przez nas metoda jest wypróbowana, prosta i tania (nie wiemy tylko czy dopuszczalna przez UE), a ta preferowana w rozdziale 12 – skomplikowana, niebezpieczna i droga dla gminy, a także budząca wątpliwości co do utrzymania warunków uczciwej konkurencji na rynku. Będzie ona bowiem powodować duże problemy, znane z przykładów realizacji PONE w tym trybie przez niektóre inne gminy (dochodziło nierzadko do klęski systemu z powodu wyboru w przetargu podmiotu źle funkcjonującego i pretensji niezadowolonych mieszkańców zarówno do wykonawcy jak i do gminy, ponadto wybór wykonawcy realizacji różnych prac jest bardzo problematyczny, mieszkaniec bowiem wybiera spośród wielu	39	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			możliwości i ma różne specyficzne uwarunkowania: kotły gazowe różnych typów i mocy, kotły na biomasę, pompy ciepła, elektryczne itp., ilość kombinacji i sytuacji nieograniczona, natomiast wykonawcy mają różne specjalizacje, uprawnienia i preferencje). Ponadto mieszkaniec, który będzie musiał instalację utrzymywać i zasilac przez co najmniej kilkanaście lat musi mieć prawo do decydowania o niej w jak najszerszym zakresie, a obostrzenia gminy powinny dotyczyć spraw ekologicznych oraz okresu 5-letniego.			
27	13. Analiza ryzyk i zagrożeń w projekcie	tab. 19 poz. pierwsza – błędy powielone przez przeklejenie błędnego zalecenia ze str. str.29 rozdz.10 tekst po punkcie 5.poz. druga – ponieważ projekt dotyczy wyłącznie źródeł ciepła, a dochód będzie można uzyskać tylko przy produkcji energii elektrycznej (projekt ustawy) tu nie występuje ten rodzaj ryzyka .Inne ryzyka: - dotyczące uczestników projektu: występowanie u nich zaległości podatkowych wobec UM, w przypadku konieczności wykonania inwestycji wymagającej uzyskania przez nich pozwolenia na budowę zwłoka lub niemożność uzyskania takiego pozwolenia, niewypełnianie przez uczestników narzuconych zasad postępowania po uzyskaniu dotacji.	b.u.	40	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
28	16. Zakończenie	w bibliografii brak odniesień do materiałów KOBIZE z których korzystano w rozdz. 7 niniejszego opracowania.	dla porządku	42	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

Tytuł projektu: Termomodernizacja bielskich placówek oświatowych

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biała

Ip.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	1. Charakterystyka projektu	W definicji celu projektu powinno być "poprawa efektywności oraz zmniejszenie emisji CO ₂ ", a nie "poprzez zmniejszenie emisji"	.	5	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
2	1. Charakterystyka projektu	Występowanie pomocy publicznej nie jest uzależnione od zapisów RPO.	.	36	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Rekomenduje się przeprowadzenie szczegółowej analizy w zakresie pomocy publicznej podczas przygotowywania dokumentacji i ostatecznego studium wykonalności, uwzględniającego przyjęte zapisy RPO WSL 2014-2020
3	1. Charakterystyka projektu	Str 7 tab.1. poz.2. jest wartość bazowa 41 [µg/m ³], a docelowa 39. Uważam to za nierealne.	Uwaga: projekt bazuje na termomodernizacji 7 obiektów, z których żaden nie jest źródłem tzw. niskiej emisji (podłączone do sieci ciepłowniczej lub gazowej). Efekt ekologiczny w tym projekcie może być tylko oceniany w zakresie emisji ogólnej, której miarą może być emisja ekwiwalentna CO ₂ . Emisja pyłów ma tu śladowe znaczenie i w żadnym wypadku ten efekt nie będzie odczuwalny na zmniejszeniu niskiej emisji.	7	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
4	1. Charakterystyka projektu	Str 8 tab.2. poz.1. jest: jednostka miary [szt.] powinno być: ton ekwiwal. CO ₂	zła jednostka	8	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

5	1. Charakterystyka projektu	Str. 8 tab.2. poz.2. Marny efekt oszczędności energii po termomodernizacji 7 szt. budynków, być może chodzi o MWh/rok? Ponadto w tabeli 3 są podane dane pozwalające wprost wyliczyć to co podaje tabela 2 i jest tu niezgodność (zaniżone wartości w tab. 2 w stosunku do tab. 3 pozycje 6 i 7).	ewidentnie jest problem z tej liczby/ jednostki	8	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
6	1. Charakterystyka projektu	zdanie: RPO podkreśla, iż najbardziej skutecznymi działaniami w obszarze poprawy efektywności energetycznej jest głęboka modernizacja energetyczna budynków (oparta m.in. o system monitorowania i zarządzania energią). Obecnie nie ma w projekcie komponentu monitorowania i zarządzania energią. Ze względu, że upadł prowadzony przez Politechnikę Śląską z uczestnictwem BB projekt monitorowania zdalnego energii (Projekt ISE) wszystkich naszych publicznych budynków miejskich (o wartości około 1,6 mln zł) jest pomysł by ten projekt odświeżyć i wprowadzić w jakiejś formie do RIT. Jedną z alternatyw jest to, by się on znalazł jako składnik niniejszego projektu. Niemniej projekt ISE dotyczył około 200 obiektów, a tu mamy do czynienia tylko z 7 budynkami. Proponuję jednak następujące wyjaśnienie obecności szerszego zakresu jednego z elementów projektu: system monitorowania zdalnego umożliwi nie tylko dokładną ocenę efektów energetycznych na 7 wykonanych termomodernizacjach, na termomodernizacjach wykonanych wcześniej i planowanych w przyszłości, ale także umożliwi osiągnięcie bieżących oszczędności eksploatacyjnych energii na wszystkich podłączonych budynkach	Jest to propozycja do dyskusji	8	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		w realnym zakresie 6 – 10%. Szczegóły do ustalenia.				
7	2. Analiza terytorialna	rozdz. 2, str 13 pogórskich – powinno być podgórskich	blad	13	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
8	3. Zgodność z politykami strategicznymi	rozdz. 3 str 15 Program Ochrony Powietrza – przypuszczam że ejst to program z roku 2010. Istnieje również program ochr. pow. uchwalony 17 listopada 2014 (Dziennik Urzęd woj. śląsk. z 1 grudnia), który zawiera wiele cennych wskazówek, chociaż zacytowane problemy w obu opracowaniach się nie zmieniają.	Nie jest tu przywołany, a warto.	15	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
9	7. Analiza specyficzna dla sektora	Jest: ciepło z elektrociepłowni: 0,18 zł/kWh powinno być: ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej: 0,25 zł/kWh brutto Przy obliczeniach kosztowych nie podano informacji czy jest to cena netto czy brutto. Trzeba to uzupełnić. Wszystkie obliczenia oparte o w/w koszt powinny być wykonane ponownie (str 25-	Ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej jest ściślejszą nazwą pasującą do odbiorcy końcowego. Średnia cena praktyczna (na rzeczywistych obiektach) jest wyższa niż zaproponowana, która pasuje bardziej do ceny rzeczywiście z elektrociepłowni (bez kosztów przesyłu).	25	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Przyjęta do obliczeń cena jest ceną brutto. Obliczenia są wykonane poprawnie. Stawki takie były ponadto podawane w załącznikach do ankiet przekazywanych przez Beneficjentów.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		26)				
10	7. Analiza specyficzna dla sektora	rozdz. 7.1. a), c), d), e), f) W wielu miejscach jest: Ciepło z elektrociepłowni „Therma” Ma być: Ciepło z sieci ciepłowniczej „Therma”	doprow. do stanu właściwego.	26-27	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Wszelkie straty dystrybucji i przesyłu są po stronie dostawcy do węzła cieplnego. Zapis nie ma wpływu na obliczenia rozdziału nr 7. Informacja ta została tam zamieszczona na podstawie wywiadu terenowego i nie jest informacją kluczową dla rozdziału nr 7. Brak informacji w przekazanych materiałach Beneficjenta.
11	7. Analiza specyficzna dla sektora	str. 27 rozdz. 7.1 tabela 9 jest: Budynki zasilane ciepłem produkowanym poprzez Kogenerację węgla kamiennego i gazu w elektrociepłowni „Therma” w Bielsku-Białej. Ciepło dostarczane siecią ciepłowniczą do wymienników ciepła. powinno być: Budynki zasilane ciepłem produkowanym przez elektrociepłownię „Tauron Ciepło” z węgla i gazu w Kogeneracji. Ciepło dostarczane jest miejską siecią ciepłowniczą PK „Therma” do wymienników ciepła w budynkach.	błąd	27	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis nie ma wpływu na obliczenia rozdziału nr 7. Informacja ta została tam zamieszczona na podstawie wywiadu terenowego i nie jest informacją kluczową dla rozdziału nr 7. Brak informacji w przekazanych materiałach Beneficjenta.
12	7. Analiza specyficzna dla sektora	str. 29 rozdz. 7.1 tabela 12 jest: Budynki zasilane ciepłem produkowanym poprzez Kogenerację węgla kamiennego i gazu w elektrociepłowni „Therma” w Bielsku-Białej. Ciepło dostarczane siecią ciepłowniczą do wymienników ciepła. powinno być: Budynki zasilane ciepłem produkowanym przez elektrociepłownię „Tauron Ciepło” z węgla i gazu w Kogeneracji. Ciepło dostarczane jest miejską siecią ciepłowni-	błąd j.w.	29	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Zapis nie ma wpływu na obliczenia rozdziału nr 7. Informacja ta została tam zamieszczona na podstawie wywiadu terenowego i nie jest informacją kluczową dla rozdziału nr 7. Brak informacji w przekazanych materiałach Beneficjenta.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		czą PK„Therma” do wymienników ciepła w budynkach.				
13	8. Analiza wariantowa	Wariant I Proponuję przebudować wariant I wprowadzając alternatywę: Jest „Zakładał on dodatkowo zmniejszanie zapotrzebowania na energię końcową poprzez montaż kolektorów słonecznych w analizowanych obiektach” Proponuję: „Zakładał on dodatkowo zmniejszanie zapotrzebowania na energię końcową poprzez montaż kolektorów słonecznych lub paneli fotowoltaicznych w analizowanych obiektach.”	rozszerzenie zakresu ze względu na stan obecnego rynku solarne-go	30	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
14	8. Analiza wariantowa	jest: Kolektor ma pewną masę, więc konstrukcja dachu musi mieć odpowiednią wytrzymałość, a w przypadku montażu kilku kolektorów może być konieczne wykonanie dodatkowej konstrukcji wsporczej, Druga część zdania jest niewłaściwa. Powinno być: Kolektor (panel PV) ma pewną masę, więc należy rozpatrzyć czy nie występuje konieczność wzmocnienia konstrukcji dachu.	błąd logiczny zdania	30	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.
15	8. Analiza wariantowa	Po tym punkcie proponuję dodać nowy punkt: - na budynkach zasilanych z sieci ciepłowniczej nie powinno się stosować kolektorów słonecznych, ale panele fotowoltaiczne. Kolektory słoneczne bowiem zmniejszają zapotrzebowanie ciepła z sieci powodując jednocześnie wzrost jej strat i tym samym niwelują	dla uniknięcia częstego błędu wykonawczego	30	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		efekt ekologiczny.				
16	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	rozdz. 11 tabela 16 str. 38 Wydaje się, że równomierne podzielenie kosztów na kwartały nie jest najlepsze. Ze względów praktycznych mniej prac będzie zimą, a najwięcej latem (są to obiekty edukacyjne). Na ten temat powinien się wypowiedzieć wydz. Inwestycji.	propozycja do dysk. z WI	38	Piotr Sołtysek Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga do ewentualnego uwzględnienia na etapie opracowania studium wykonalności, po opublikowaniu Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO WSL 2014-2020.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

NISKA EMISJA – ANALIZA ZBIORCZA

lp.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	1. Charakterystyka projektu	Analiza powinna się opierać na aktualnej wersji RPO (wersja 7.0)	.	19-27	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
2	2. Analiza terytorialna	Literówka w ostatnim akapicie - "jest ich i misja"	.	39	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
3	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Ostatni akapit . Powinno być - RPO WSL wersja 7.0	.	44	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
4	7. Analiza specyficzna dla sektora	Przytoczony projekt Bielska-Białej ma minimalny wpływ na ograniczanie niskiej emisji. Wpisuje się w inny typ projektu - termomodernizacja W tabeli brakuje za to innych projektów B-B których istotą jest ograniczanie niskiej emisji. Pobieżna analiza tytułów pozostałych projektów w zestawieniu wskazuje, że większość z nich nie dotyczy ograniczania niskiej emisji.	.	102	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
5	7. Analiza specyficzna dla sektora	Z trzech projektów Bielska-Białej ujętych w zestawieniu tylko pierwszy ma zasadniczy związek z OZE. Pozostałe dotyczą ograniczania niskiej emisji. Tytuły wielu projektów w zestawieniu sugerują że także zostały błędnie umieszczone w tym zestawieniu. Proponuję ponowne przejrzanie wszystkich projektów pod kątem ich zestawienia	.	120	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		w grupy, np: oze termomodernizacja, niska emisja.				
6	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Z zestawienia wynika, że Miasto Bielsko-Biała wchodzi w skład powiatu bielskiego co jest niezgodne ze stanem faktycznym.	W skład subregionu wchodzi 4 powiaty: bielski, cieszyński, żywiecki i Bielsko-Biała (miasto na prawach powiatu)	154	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
7	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Występowanie (lub nie) pomocy publicznej nie jest uzależnione od zapisów RPO.	.	184-185	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Nie uwzględniono. Na etapie opracowywania analiz brak jest szczegółowych wytycznych. Zapis ten może zostać zmieniony zgodnie z uwagą na etapie opracowywania studium wykonalności
8	7. Analiza specyficzna dla sektora	W analizie brakuje odniesienia do wskaźników produktu określonych w RPO WSL 2014-2020 (wersja 7.0) Każdy z 7 wskaźników powinien być przedstawiony w poszczególnych projektach oraz w zestawieniach zbiorczych.	Wskaźniki z RPO są najlepszym i w zasadzie jedynym wymiernym określeniem celu i zarazem oczekiwane rezultatu podejmowanych działań.	101-131	Marek Danel Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Poprawiono
9	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć.	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	odniesienie się do metodyki konsultacji - nie treści

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

ZINTEGROWANY TRANSPORT PUBLICZNY

Tytuł projektu: Zakup niskoemisyjnych autobusów wraz z budową zintegrowanego systemu zarządzania transportem publicznym w Bielsku-Białej

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biała

Ip.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nieposługujące się Internetem lub nie mające dostępu do Internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla eksper-	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Uwagi nie uwzględniono, konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z obowiązującym prawem i przy uwzględnieniu "dobrych praktyk" w sposób analogiczny do konsultacji prowadzonych przez IZ RPO, administrację rządową, czy Komisję Europejską.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		tów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
2	15. Raport z konsultacji społecznych	Dot. załącznika pt. Raport z badań ruchu pasażerskiego" - uwagi: 1) Na wykresach brak etykiet wartości, przez co nie wiadomo jaki % ilość ankietowanych wybrała daną opcję odpowiedzi; 2) Rysunki 14 - 17 zamiast źródła podają "Fot. B. Mazur" mimo, że przedstawiając wykresy a nie zdjęcia; 3) W tabeli nr 3: a) pkt. 1. napisano "Poprawa jakości porozumiewania się ze sobą w WIELKOPOLSCE" - projekt dotyczył woj. śląskiego (chyba), poza tym "Geneza" tego "Kierunku działania" jest niezrozumiała merytorycznie; b) pkt. 2. Kierunek działania: "Zakup taboru o nieznacznie mniejszej pojemności", Geneza: "Wyniki badań jednoznacznie wskazują na potrzebę podniesienia komfortu jazdy, ale z drugiej strony bazujące na drukach ścisłego zarachowania doku-	1) Pominięcie w wykresach istotnych informacji jakimi są etykiety wartości poszczególnych danych. 2) Zapisy niezrozumiałe stylistycznie i merytorycznie. 3) Błąd wynikający prawdopodobnie z "nadpisywania" dokumentu opracowanego uprzednio dla innego regionu.	7-24	MZK	uwaga uwzględniona, przy czym korekta genezy pierwszego punktu w tabeli nr 3 jest jedynie stylistyczna, ponieważ w trakcie przygotowania analiz zidentyfikowano niski poziom współpracy pomiędzy poszczególnymi podmiotami zgłaszającymi projekty. Należy w tym miejscu pamiętać, że fragment ten odnosi się do całego subregionu i nie oznacza, że w przypadku każdego projektu wystąpiły takie bądź inne zjawiska

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		menty, obrazujące ciągły spadek korzystania z komunikacji (...)" - zapis niezrozumiały stylistycznie i merytorycznie.				
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

Tytuł projektu: Zintegrowany system zarządzania transportem na obszarze miasta Bielska Białej

Beneficjent: Miasto Bielsko – Biala

lp.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	2. Analiza terytorialna	Niespójność w kwestii liczby mieszkańców miasta – str. 11:173.699 os., str. 12: 173.861 os.	-	11-12	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Uwzględniono
2	3. Zgodność z politykami strategicznymi	W przypisie powołano się na projekt RPO WSL v. 5.1 zamiast 7.0	-	19	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Uwzględniono
3	6. Analiza techniczna i technologiczna	Uwaga. W BB z uwagi na ograniczoną ilość terenów i ścisłą zabudowę – szczególnie w centrum prawdopodobnie nie ma możliwości odseparowania ruchu autobusowego poprzez wprowadzenie buspasów.	-	26	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	częściowo uwzględniono - wskazano, że wydzielenie buspasów może być trudne, cytując równocześnie opinię prof. Suchozrewskiego w sprawie korzyści, jakie to za sobą niesie
4	7. Analiza specyficzna dla sektora	Powołano się na analizy kordonowe, sugeruje się aby wspomnieć również o opracowywanym Modelu Ruchu dla Miasta BB	-	29	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwzględniono

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

5	7. Analiza specyficzna dla sektora	Uwaga przypis nr 6 – od 1 stycznia 2015 r. DW 942 nie będzie już przebiegać przez ścisłe centrum miasta, lecz poprzez ul. Międzyrzeczką, Cieszyńską, Partyzantów i Bystrzańską w kierunku Szczyrku.	-	29	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwzględniono - skorygowano zapis przypisu
6	7. Analiza specyficzna dla sektora	Powołanie na wyniki badań ankietowych. Należy uściślić co to za badania, przeprowadzone w którym roku i na czyje zlecenie.	-	31	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwzględniono - dopisano
7	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Sugeruje się, aby zasygnalizować również opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego, które jest niezbędne dla formuły „zaprojektuj i wybuduj”	-	36	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwaga nieprzyjęta - w związku z tym, iż wybranie wykonawcy w formule zaprojektuj i wybuduj jest tylko jedną z możliwości przyjętą przez eksperta w analizie, w ocenie eksperta zbędne jest opisywanie ewentualnej konieczności uzyskania dokumentacji typu program funkcjonalno-użytkowy
8	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	Uwaga! w tym akapicie, jak również w całej analizie zbyt mały nacisk kładzie się na system ITS, i jego wpływ na ruch samochodów osobowych, a skupia się wyłącznie na transporcie publicznym. Środki przekazywane są nie tylko na budowę systemu zarządzania transportem publicznym! ITS ma przecież pomóc również, a może przede wszystkim w zarządzaniu transportem i ruchem samochodów osobowych i dostawczych.	-	37	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwaga nieprzyjęta - w ocenie eksperta opis systemu ITS w części analizy prawnej jest wystarczający i oparty na obecnie przekazanych danych przez Beneficjenta
9	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	Dlaczego koszty niekwalifikowalne podane są w kwocie netto (2,8 mln zł), kiedy wartość inwestycji wykazana została w brutto.	-	39	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	zostanie poprawione

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

10	11. Analiza finansowo-ekonomiczna	Co to jest wersja okrojona? Sugeruje się, aby wykazać przykładowe moduły do realizacji w kwocie dofinansowania ok. 15 mln zł (z karty zadania inwestycyjnego - Wydz. Strategii)	-	39	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	przeredagowano zapis
11	12. Wykonalność i trwałość projektu	MZD powołane zostało NIE przez Urząd Miasta, a Radę Miejską	-	50	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	uwaga przyjęta
12	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym języ-	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Uwagi nie uwzględniono, konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z obowiązującym prawem i przy uwzględnieniu "dobrych praktyk" w sposób analogiczny do konsultacji prowadzonych przez IZ RPO, administrację rządową, czy Komisję Europejską.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		kiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

ANALIZA ZBIORCZA – ZINTEGROWANY TRANSPORT PUBLICZNY

Ip.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	7. Analiza specyficzna dla sektora	Dostępne dokumenty nie wskazują, aby Miasto Bielsko-Biała podejmowało starania nakierowane na uruchomienie w przyszłości nowoczesnej, opartej o lekki niskoemisyjny szynobus, kolei miejskiej/ podmiejskiej z wykorzystaniem zwłaszcza nieczynnej obecnie linii kolejowej nr 190 Bielsko-Cieszyn, ale także z wykorzystaniem innych linii kolejowych na ośiach zachód – wschód i północ – południe (np. linia nr 117 Bielsko-Biała – Kalwaria Zebrzydowska).	W naszej opinii przyjęte dla Bielska-Białej raptem 2 (słownie: dwa) działania projektowe, jakimi są: - Zakup niskoemisyjnych autobusów wraz z budową zintegrowanego systemu zarządzania transportem publicznym w Bielsku-Białej; - Zintegrowany system zarządzania transportem na obszarze miasta Bielska-Białej wbrew przyjętym dla RPO WSL 2014-2012 celom tematycznym - nie tylko nie sprzyjają powstaniu w przyszłości zintegrowanego, spójnego i wydolnego systemu transportu w aglomeracji Bielska-Białej i w jej obszarze funkcjonalnym złożonym z ościennych i okolicznych gmin, ale wręcz skazują miasto Bielsko-Biała na pogłębiający się komunikacyjny izolacjonizm, a bielsko-bialską aglomerację i jej otoczenie funkcjonalne – na komunikacyjną dezintegrację. Działania projektuje się z wyeliminowaniem propagowanego w założeniach RPO transportu multimodalnego, w tym szynowego. Dostępne dokumenty nie wskazują bowiem, aby Miasto Bielsko-Biała podejmowało starania nakierowane na uruchomienie w przyszłości nowoczesnej, opartej o	73-74	Grupa Inicjatywna Kolej Na Bielsko Przemysław Olek	Uwaga niezasadna: O tym, iż miasto Bielsko-Biała jest czynnie zaangażowane w postulat rewitalizacji linii kolejowej nr 190 świadczą następujące fakty: - Miasto Bielsko-Biała prowadzi ścisłą współpracę z samorządami gmin Ziemi Cieszyńskiej oraz Bielskiej jak również z Urzędem Marszałkowskim Województwa śląskiego i przedstawicielami branży kolejowej – PKP PLK S.A., PKP Cargo S.A., Ceske Drahy a.s. oraz Kolei Śląskich S.A. – w celu rewitalizacji linii kolejowej nr 190 (Bielsko-Biała – Cieszyn) i przywrócenia na niej ruchu pasażerskiego oraz towarowego; - Wystosowano odpowiednie stanowisko władz samorządowych do Marszałka Województwa Śląskiego w sprawie potrzeby remontu torowiska oraz przywrócenia połączeń kolejowych; - W styczniu 2014 r. ukonstytuował się Zespół Roboczy w sprawie rewitalizacji linii kolejowej nr 190 – w skład zespołu weszli przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Cieszynie, Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Urzędu Gminy w Goleszowie, Urzędu Miejskiego w Skoczowie, Urzędu Gminy Jasienica, Urzędu Gminy Jaworze, Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej oraz Stowarzyszenia „Kolej na Śląsk”; - Prezydent Miasta Bielska-Białej na spotkaniu Komitetu Sterującego ds. Strategii Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego wskazał na wyraźną potrzebę aby linia kolejowa nr 190 została potraktowana w Strategii jako priorytetowy korytarz kolejowy Województwa Śląskiego - W kwietniu 2014 r. wystosowano wspólne stanowisko samorządów subregionu południowego do Marszałka Województwa Śląskiego; - W kwietniu 2014 r. Sejmik Województwa Śląskiego przyjął Strategię Rozwoju Systemu Transportu Województwa Śląskiego, w której znalazł się zapis dot. linii kolejowej nr 190 (lista dużych przedsięwzięć infrastrukturalnych)

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			lekki niskoemisyjny szynobus, kolei miejskiej/ podmiejskiej z wykorzystaniem zwłaszcza nieczynnej obecnie linii kolejowej nr 190 Bielsko-Cieszyn, ale także z wykorzystaniem innych linii kolejowych na ośiach zachód – wschód i północ – południe (np. linia nr 117 Bielsko-Biała – Kalwaria Zebrzydowska). Co prawda w dokumencie STRATEGIA ROZWOJU SUBREGIONU POŁUDNIOWEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO wraz ze STRATEGIĄ REGIONALNYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH NA LATA 2014-2020 (str. 239-240) sygnalizuje się, że w koncepcyjnym opracowaniu znajduje się przedsięwzięcie: Rewitalizacja linii kolejowej nr 190 Bielsko Biała – Cieszyn na odcinkach: Bielsko Biała Główna – Skoczów i Goleiszów – Cieszyn, wskazując że „przeprowadzenie inwestycji w/w odcinkach o łącznej długości 30,3 km ma istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa ruchu kolejowego oraz jakości i efektywności przewozów kolejowych, poprzez likwidację ograniczeń prędkości, zwiększenie przepustowości linii, skróceniu czasu jazdy oraz poprawę infrastruktury. Przeprowadzenie tej inwestycji w znacznym stopniu poprawi ofertę dla przewoźników, a tym samym dla pasażerów. Koszt inwestycji ogółem ok. 155 mln zł. Planowane dofinansowanie w ramach PO IiŚ 2014-2020, jednak wyłącznym potencjalnym beneficjentem dla tego przedsięwzięcia jest póki co PKP PLK S.A. jako właściciel infrastruktury (torów).		– W Mandacie Negocjacyjnym Województwa Śląskiego (wersja 2.1) oraz Kontrakcie Terytorialnym Województwa Śląskiego znalazła się inwestycja dot. linii kolejowej nr 190, jednak nie na pełnej trasie – uwzględniono jedynie odcinek na obszarze powiatu cieszyńskiego (Skoczów – Goleiszów) w ramach zadania „Rewitalizacja linii kolejowych nr 694/157/190/191 Bronów – Bieniówiec – Skoczów – Goleiszów – Wisła Głębcze). Miasto Bielsko-Biała jest organizatorem publicznego transportu zbiorowego sieci komunikacyjnej w miejskich przewozach pasażerskich obejmujących: - linie komunikacyjne obsługujące obszar miasta Bielska-Białej na prawach powiatu, - wybrane linie komunikacyjne, których obsługa została powierzona przez inne jednostki samorządu terytorialnego miastu Bielsko-Biała na podstawie zawartych porozumień międzygminnych. Transport ten organizowany jest poprzez tabor autobusowy. Rada Miejska w Bielsku-Białej przyjęła w dniu 4 lutego 2014 r. <i>Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Bielska-Białej na lata 2014-2020</i>, zgodnie z wymogami ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Dokument ten będący aktem prawa miejscowego określa cele i kierunki rozwoju publicznego transportu zbiorowego w Bielsku-Białej. W ramach RIT subregionu południowego nie jest możliwe pozyskanie środków na infrastrukturę kolejową – wybór projektów w tym zakresie będzie następował wyłącznie spośród projektów wskazanych w Kontrakcie Terytorialnym. Ponadto większość środków wspierających rozwój kolei dostępnych jest w ramach programu krajowego PO IiŚ 2014-2020. Organizatorem transportu kolejowego jest samorząd województwa oraz PKP PLK S.A., władze lokalne mogą jedynie zabiegać o rozwój transportu kolejowego na swoim terenie. Mając na względzie powyższe, miasto Bielsko-Biała zaplanowało realizację projektów wynikających z zadań własnych miasta i odzwierciedlających najpilniejsze potrzeby w obecnej strukturze transportu publicznego, tj. zakup taboru autobusowego oraz wdrożenie elementów inteligentnych systemów transportowych. Nie oznacza to jednak, iż miasto nie jest otwarte na rozwój transportu kolejowego.
--	--	--	---	--	---

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			Miasto Bielsko-Biała nie powinno przegapić możliwości ubiegania się o środki z RPO WSL 2014-2012 na uruchomienie w przyszłości nowocześniejszej, opartej o lekki niskoemisyjny szynobus, kolei miejskiej/ podmiejskiej z wykorzystaniem nieczynnej obecnie linii kolejowej nr 190 Bielsko-Cieszyn, wraz z infrastrukturą towarzyszącą (możliwe gęsto rozplanowane przystanki na obszarze miasta, punkty informacji, co najmniej jedno centrum przesiadkowe z parkingiem i funkcją „park and ride” w Wapienicy jako pierwszej bielskiej dzielnicy na tym szlaku kolejowym), poprzez skoordynowanie działań z PKP PLK S.A. i zainteresowanymi gminami z otoczenia funkcjonalnego Miasta. W przeciwnym wypadku Miasto Bielsko-Biała może okazać się „wielkim nieobecny” na tym odcinku inwestycyjnym, co może skutkować w przyszłości modernizacją i reaktywacją linii kolejowej nr 190 w sposób nakierowany wyłącznie na realizowane przez innych przewoźników przewozy dalekobieżne (w tym towarowe), z małą ilością przystanków, ciężkim taborem generującym nadmierny hałas w dzielnicach mieszkaniowych Miasta, z relatywnie dużą prędkością przejazdową - a zatem w sposób uciążliwy i nie uwzględniający potrzeb organizmu miejskiego Bielska-Białej i jego otoczenia funkcjonalnego, w tym w zakresie ruchu lokalnego w granicach Miasta.		W 2015 roku przewiduje się dalszą współpracę samorządów Ziemi Cieszyńskiej i Bielskiej w przedmiotowej sprawie, planuje się dalszą współpracę z samorządem województwa. Należy jednak podkreślić, iż rewitalizacja linii kolejowej nr 190 nie leży wyłącznie w gestii samorządów lokalnych – możliwość ta zależy przede wszystkim od uzgodnień oraz decyzji administracji regionalnej oraz rządowej (organizatorzy transportu publicznego oraz zarządzający infrastrukturą kolejową) a także dostępności odpowiednich środków finansowych (funduszy UE). W Polsce, jeśli chodzi o samorzady najniższego szczebla, wyłącznie Warszawa uruchomiła własny podmiot kolejowy, w pozostałych miastach nawet koleje aglomeracyjne funkcjonują na szczeblu województw samorządowych (Łódzka Kolej Aglomeracyjna, Koleje Małopolskie, które w istocie obsługują aglomerację krakowską). Uruchomienie przewozów na szczeblu gminy prowadziłoby również do dezintegracji taryfowej. Problemem jest ponadto niewystarczająca przepustowość kluczowych odcinków - na linii 139 ograniczeniem jest jednotorowy tunel, na linii 190 - długi szlak między Bielskiem-Białą Główną a Wapienicą. Tym samym realizacja postulatu kolei miejskiej na terenie Bielska-Białej stanowiłaby utrudnienie dla funkcjonowania i rozwoju kolei dalszego zasięgu, a to właśnie taka kolej powinna być spoiwem subregionu (co zresztą zostało zaznaczone w innej uwadze).
--	--	--	---	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

2	7. Analiza specyficzna dla sektora	Wyniki badania ewaluacyjnego „Analiza możliwości zastosowania zintegrowanych rozwiązań w systemie transportu miejskiego w województwie śląskim” wskazują na konieczność zwiększenia roli transportu szynowego. Jest to związane z ograniczeniem negatywnego efektu wzrostu ruchu samochodowego w miastach. Transport kolejowy, z uwagi na jego potencjał, powinien być traktowany jako bardzo istotny element zintegrowanego systemu transportowego w województwie śląskim.	Projekty dla Miasta Bielska-Białej nie podążają za strategicznymi kierunkami inwestycji w transport publiczny, rekomendowanymi zarówno w ogólnych założeniach do RPO WSL 2014-2020 ani nawet za wskazaniem przyjętymi w Analizie wykonalności przedsięwzięć w zakresie zintegrowania transportu publicznego na terenie Subregionu Południowego, gdzie czytamy między innymi: - „W odniesieniu do subregionu południowego najbardziej widocznym brakiem jest wstrzymanie ruchu pociągów pomiędzy stacjami Bielsko-Biała Główna i Cieszyn trasą przez Skoczów i Golezów.” (str. 73); - „Niewielki udział kolei w obsłudze ruchu szkolnego daje pewien asumpt w zakresie propagowania integracji, tak aby transport kolejowy stał się szkieletem transportowym, a relacje autobusowe – dowozowymi.” (str. 73); - „W celu optymalnego wykorzystania efektów planowanego zintegrowanego przedsięwzięcia terytorialnego niezbędna jest integracja transportu kolejowego z transportem autobusowym i rowerowym. Integracja z PKP. Podstawowym spoiwem systemu transportu publicznego w subregionie południowym powinien być transport kolejowy, utrudniać to może zdegradowana infrastruktura oraz ograniczone połączenia kolejowe. Warunkiem jest zapewnienie kolei, która będzie konkurencyjna pod względem czasowym, cenowym i rozkładowym, tak aby nie dochodziło do sytuacji, w której do wyjątkowo okrojonej oferty	73-74	Grupa Inicjatywna Kolej Na Bielsko Przemysław Olek	Uwaga wydaje się być nieuzasadniona, ponieważ w opracowanym materiale, w wielu miejscach podkreśla się potrzebę priorytetowego traktowania kolei jako „kręgosłupa transportowego” w subregionie południowym.
---	---	--	---	-------	--	---

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			kolei próbuje się „dowiązywać” przewozy autobusowe o znacznie większej częstotliwości. Jednakże tam, gdzie kolei zachowuje swoje atuty, presja społeczna na rozwiązania bardziej proekologiczne (a przynajmniej potencjalnie bardziej proekologiczne) jest niemała, czego przejawem są ogłoszenia na przystankach autobusowych, zachęcające do zmiany nawyków i korzystania z kolei właśnie. Należałoby doprowadzić do podziału zadań przewozowych pomiędzy poszczególne podsystemy w sposób optymalny, tj. tak, aby komunikacja autobusowa nie konkurowała z koleją, lecz ją uzupełniała. (str. 124); Założenia RPO WSL 2014-2020 zawierają priorytet inwestycyjny nr 7d w ramach Celu tematycznego CT7: rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu, z uwzględnieniem, że: „konieczne jest wsparcie rozwoju innych form transportu, w szczególności kolejowego. Wyniki badania ewaluacyjnego „Analiza możliwości zastosowania zintegrowanych rozwiązań w systemie transportu miejskiego w województwie śląskim” wskazują na konieczność zwiększenia roli transportu szynowego. Jest to związane z ograniczeniem negatywnego efektu wzrostu ruchu samochodowego w miastach. Transport kolejowy, z uwagi na jego potencjał, powinien być traktowany jako bardzo istotny element			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			zintegrowanego systemu transportowego w województwie śląskim”.			
3	7. Analiza specyficzna dla sektora	Podstawowym spoiwem systemu transportu publicznego w subregionie południowym powinien być transport kolejowy.	Warto zwrócić uwagę także na wytyczne płynące ze STRATEGII ROZWOJU SUBREGIONU POŁUDNIOWEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO wraz ze STRATEGIĄ REGIONALNYCH INWESTYCJI TERYTORIALNYCH NA LATA 2014-2020, w tym w odniesieniu do Celu operacyjnego III.4 Sprawny system infrastruktury komunikacyjnej.: pkt 5) Rozwój i rehabilitacja nowoczesnego systemu transportu kolejowego: - „Celem zapewnienia multimodalności transportu konieczna jest budowa/rozbudowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych, w szczególności w pobliżu dworców kolejowych (styl komunikacji kolejowej z liniami autobusowymi);budowa parkingów wokół pętli autobusowych oraz dworców PKP, poprawa stanu infrastruktury drogowej, odpowiednia koordynacja rozkładów jazdy między różnymi gestorami. Potrzeba zapewnienia multimodalności wynika z konieczności wsparcia rozwoju zrównoważonego i zintegrowanego transportu publicznego obejmującego różne środki transportu i elementy infrastruktury.” (str. 73); -„Podstawowym spoiwem systemu transportu publicznego w subregionie	73-74	Grupa Inicjatywna Kolej Na Bielsko Przemysław Olek	Uwaga wydaje się być nieuzasadniona, ponieważ dokładnie tak jest to wyraźnie akcentowane w przedmiotowym opracowaniu.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			południowym powinien być transport kolejowy. Na poniższym schemacie zaprezentowano sieć kolejową użytku publicznego, przeznaczoną dla ruchu pociągów osobowych, wraz ze stacjami i przystankami" (str. 75) i wreszcie nie pozostawiający wątpliwości dla opiniowanego zagadnienia fragment: „Mając na względzie funkcjonalne powiązania wewnątrz subregionu południowego, szczególnie istotna jest rewitalizacja linii kolejowej nr 190 relacji Bielsko-Biała – Cieszyn oraz wprowadzenie ruchu pociągów lekkim taborem (tzw. szynobusami), którego koszty eksploatacyjne są o wiele niższe w porównaniu z ciężkimi elektrycznymi zespołami trakcyjnymi. Linia ta jest najlepszym i najszybszym zabezpieczeniem dla linii 93. Uruchomienie linii 190 towarowych przewozów międzynarodowych, doprowadziłoby do obniżenia przestoju pociągów na innych przejściach granicznych. Zainteresowanie użytkowaniem linii 190 wyraziły spółki: PKP Cargo, Czeskie Drahy i Koleje Śląskie. Rejon Śląska Cieszyńskiego jest drugim generatorem przyjazdów dziennych dla miasta Bielsko-Biała (ruch kolejowy potrafiłby rozładować ruch samochodowy oraz go przyspieszyć). Po remoncie linii nr 190 do prędkości 80km/h, przejazd na tej linii wynosiłby 40 minut między stacjami Cieszyn a Bielsko-Biała, podczas gdy przejazd samochodem osobowym z wykorzystaniem drogi ekspresowej S1 w godzinie szczytu komunikacyjnego to 1 godzina 12 minut. Remont			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			linii nr 190 na przedmiotowym odcinku doprowadzi do zwiększenia dostępności turystycznej, przyczynienia się do lepszego postrzegania Podbeskidzia przez inwestorów, zwiększenia dostępności do edukacji młodzieży z małych miejscowości położonych przy trasie kolejowej (Goeszów, Bażanowice, Skoczów Bładnice, Pogórze, Jaworze). (str. 77-78)			
4	7. Analiza specyficzna dla sektora	Wyrazem dalekosiężnego planowania byłaby reaktywacja linii nr 190, z przystankami na terenie Miasta rozplanowanymi zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych osiedli (w oparciu o przystanki już istniejące, jak i oczekiwane np. dla dzielnicy Stare Bielsko), z Centrum przesiadkowym w Wapienicy z funkcją "park and ride", pozwalającą myśleć o sukcesywnej redukcji ruchu samochodowego i komunikacji indywidualnej w Mieście.	Reasumując, przyjęte działania projektowe dla Miasta Bielska-Białej nasuwają obawy czy przypadkiem Miasto Bielsko-Biała nie zamyka się na współpracę z naturalnie predysponowanymi do wspólnych działań innymi potencjalnymi beneficjentami (gminy w otoczeniu funkcjonalnym Miasta, właściwe spółki kolejowe). Miasto Bielsko-Biała, obstając w dalekosiężnej perspektywie wyłącznie przy transporcie autobusowym, dodatkowo co do zasady zamkniętym w granicach Miasta, wzbrania się przed wyzwaniem dyktowanymi światowymi i europejskimi trendami rozwoju nowoczesnej komunikacji miejskiej, podmiejskiej i subregionalnej. W planowaniu tym nie można nie dostrzegać takich determinantów jak: - obserwowany rozrost urbanistyczny i demograficzny dzielnicy Wapienica i gminy Jasienica; - turystyczny rozwój Gminy Jaworze konsekwentnie ubiegającej się o status uzdrowiska; - zły stan i dostępność połączeń na osi Cieszyn - Skoczów - Goeszów - Jasienica - Bielsko-Biała; - przeciążenie zbiorczej drogi gminnej ul. Cieszyńskiej prowadzącej z tego	73-74	Grupa Inicjatywna Kolej Na Bielsko Przemysław Olek	Uwaga wydaje się być częściowo nieuzasadniona, w opracowaniu wyraźnie zaakcentowano kluczową rolę kolei jako spoiwa subregionu, wskazano także na zasadność reaktywacji ruchu pasażerskiego na linii 190 pomiędzy Bielskiem-Białą a Skoczowem i dalej pomiędzy Goeszowem a Cieszyńskiem (w wariantach "modelowym/docelowym" z bezpośrednim połączeniem do Ostrawy). Niemniej opis zostanie uzupełniony o potrzebę weryfikacji sieci przystanków na tej linii wraz z potrzebą odpowiedniego zagospodarowania okolicznych terenów.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			kierunku do Śródmieścia Bielska-Białej (nawet z uwzględnieniem projektowanej przebudowy) Są to determinanty długofalowe i stałe, z którymi Miasto Bielsko-Biała jako naturalny lider subregionu, powinno się liczyć. Wyrazem dalekościęznego planowania byłaby reaktywacja linii nr 190, z przystankami na terenie Miasta rozplanowanymi zgodnie z zapotrzebowaniem poszczególnych osiedli (w oparciu o przystanki już istniejące, jak i oczekiwane np. dla dzielnicy Stare Bielsko), z Centrum przesiadkowym w Wapienicy z funkcją "park and ride", pozwalającą myśleć o sukcesywnej redukcji ruchu samochodowego i komunikacji indywidualnej w Mieście.			
5	1. Charakterystyka projektu	jest: W ramach działania URPO WSL przewiduje, że będzie udzielane wsparcie wyłącznie na Inteligentne Systemy Sterowania ruchem ... czy nie powinno być: Inteligentne Systemy Transportowe ...	-	14	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Uwaga dotyczy zapisu z RPO WSL 2014-2020 w wersji 5.1. Rozdział 1.3 został w całości przeredagowany wg zapisów wersji 7.0 RPO przez co uwaga stała się nieaktualną.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

6	1. Charaktery- styka projektu	tabela 3 pkt. 3 Liczba zainstalowanych Inteligentnych Systemów Transportowych (ITS) 7 szt. ITS to dość obszerne zagadnienie co mamy rozumieć pod tą pozycją. Czy pozycja ta nie powinna być rozbita na poszczególne moduły ITS.	-	15	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Na tym etapie analizy, wg wskazań Beneficjenta i w kontekście uwarunkowań wskaźnikowych w RPO WSL 2014-2020 przyjęto zakres i skalę tego przedsięwzięcia odpowiednio do planów Beneficjenta. Wskaźnik wykazano wg wytycznych RPO WSL 2014-2020 wersja 7.0
7	5. Analiza instytucjonal- na	Treść uwagi: tabela 13, pozycja 1 i 2. Jeżeli coś leży w kompetencjach MZK proszę pisać MZK, jeśli coś jest w zakresie MZD proszę pisać MZD. 8. W pozycja 2 dot. ITS-ów - to będzie realizować MZD. Właściciel infrastruktury MZD. Co do beneficjentów pośrednich (ostatecznych) projektu w punkcie 2 – dopisać a także kierowcy korzystający z dróg objętych systemem.	-	41	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Uwaga przyjęta
8	6. Analiza techniczna i technologicz- na	jest: Istotne zmiany technologiczne dotkną obszar sterowania ruchem drogowym. W miejsce dotychczasowych sygnalizacji – rozproszonych oraz zblokowanych – powstanie system obszarowy klasy ITS. Pozwoli on na nie tylko reagowanie na sytuacje drogowe, ale także na ich wcześniejsze przewidywanie i zapobieganie. Samo określenie „inteligentny	-	69	Natalia Malec Miejski Zarząd Dróg w Bielsku-Białej	Uwzględniono

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		system transportowy” właśnie do tego się odnosi, że system taki, na podstawie gromadzonych materiałów, pochodzących z różnych źródeł, będzie „uczył się” nawyków transportowych, kierunków mobilności etc. Przeformułować np. w stylu: Istotne zmiany technologiczne dotkną obszar zarządzania ruchem (zarządzanie ruchem będzie odbywało się w czasie rzeczywistym). Dotychczasowa infrastruktura zostanie zmodernizowana i wzbogacona o nowoczesny system transportowy (ITS) oparty na nowoczesnych rozwiązaniach teleinformatycznych w transporcie. Wprowadzanie metod i narzędzi informatycznych w zarządzaniu będzie wymagało wyposażenia infrastruktury transportowej w wiele elementów technicznych związanych z pozyskiwaniem, przetwarzaniem i dystrybucją informacji. Można w tym miejscu wymienić takie podsystemy jak dynamiczny (obszarowy) system sterowania ruchem za pomocą sygnalizacji świetlnej z udzieleniem priorytetu dla transportu publicznego, podsystem monitoringu wizyjnego				
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		czy też system tablic i znaków zmiennej treści. Taki System pozwoli nie tylko reagowanie na sytuacje drogowe, ale także na ich wcześniejsze przewidywanie i zapobieganie (niepożądanym incyidentom - zaburzającym ruch czy też zagrażającym jego bezpieczeństwu).				
9	1. Charakterystyka projektu	Należy napisać, iż w ramach 20 inwestycji część z nich jest na liście podstawowej RIT, a część na liście rezerwowej	-	7	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Nie ma projektów z obszaru „transportu” z listy rezerwowej.
10	1. Charakterystyka projektu	Należy odnieść się do ostatecznej wersji RPO WSL	-	13-14	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
11	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Należy odnieść się również do Wojewódzkiego Programu Ochrony Powietrza oraz do projektu Programu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Bielska-Białej	-	31-36	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
12	3. Zgodność z politykami strategicznymi	W przypadku polityki równych szans należy opisać skąd dokładnie wynika pozytywny wpływ - konkretne rozwiązania np. tabor, infrastruktura przystosowana do osób niepełnosprawnych itd.	-	38	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono
13	5. Analiza instytucjonalna	Podmiotem realizującym projekt pn. Zintegrowany system zarządzania transportem na obszarze miasta Bielska-Białej jest Miejski Zarząd Dróg, a nie Miejski Zakład Komunikacyjny.	-	41	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwaga przyjęta

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

14	6. Analiza techniczna i technologiczna	W stanie modelowym (zalecanym) funkcjonowania transportu publicznego w subregionie powinny znaleźć się informacje o konkretnych połączeniach pokazujących faktyczne zintegrowanie transportu publicznego (np. brakuje połączeń realizowanych przez MZK do gminy Kozy).	-	-	Robert Gołuch Urząd Miejski w Bielsku-Białej	W analizie zbiorczej dodany został rozdział poświęcony stanowi modelowemu, zgodnie z uwagami na etapie konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego, natomiast nie jest w żaden sposób uprawnione, aby wskazywać na konkretny podmiot, który powinien obsługiwać tę czy inną relację przewozową. Zakładając integrację taryfowo-biletową (co zostało opisane w analizie - rozdział 6.3) z punktu widzenia pasażera pozostanie bez różnicy, jaki podmiot będzie obsługiwał daną relację. Analiza napelnień nie wskazuje jednoznacznie, aby z Bielska-Białej do Kóz było zapotrzebowanie na realizację kursów autobusami wielkopojemnymi (ew. tym można by było argumentować przekazanie połączenia z PKS do MZK), dodatkowo wobec nakreślonej wizji zwiększania roli kolei w obsłudze potoków pasażerskich w tym większym stopniu założyć można koncentrację ruchu autobusowego na relacjach dowozowo-odwozowych, niż na bezpośrednim ruchu na linii, gdzie konkurowałyby one z koleją.
15	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Uwagi nie uwzględniono, konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z obowiązującym prawem i przy uwzględnieniu "dobrych praktyk" w sposób analogiczny do konsultacji prowadzonych przez IZ RPO, administrację rządową, czy Komisję Europejską.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń				
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

REWITALIZACJA PRZESTRZENI NADBRZEŻNYCH RZEK, POTOKÓW I ZBIORNIKÓW WODNYCH SUBREGIONU POŁUDNIOWEGO

Tytuł projektu: Rewitalizacja miejskich systemów nadrzecznych w mieście Bielsko-Biała

Beneficjent: Miasto Bielsko - Biała

lp.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	9. Analiza środowiskowa	Uwagi do Analizy wykonalności: Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	Uwagi do Analizy wykonalności: Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	33-39	Wioletta Stokłosa	Wskazane w rozdziale 9 działania prośrodowiskowe nie oznaczają, iż pozostała część przedsięwzięcia nie wiąże się ze wskazanym priorytetem RPO WSL. Po pierwsze sama nazwa priorytetu 6d „Priorytet inwestycyjny 6d” wskazuje na jego inwestycyjny charakter, po drugie zaś zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Wobec powyższego na dzień dzisiejszy nie można określić jednoznacznie jakie będą ostatecznie proporcje nakładów inwestycyjnych na działania typowo przyrodnicze i infrastrukturę związaną z ograniczeniem presji na środowisko.
2	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów	Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwe-	17-20	Wioletta Stokłosa	Uwzględniono. Usunięto zapis dotyczący zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Powierzchnia tych terenów nie zmienia się.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	stycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.			
3	1. Charakterystyka projektu	Projekty nie osiągają żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL stosowany”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacją RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?	Projekty nie osiągają żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL stosowany”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacją RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?	12	Wioletta Stokłosa	Wersja 7.0 RPO jest nadal wersją roboczą, podczas gdy wskaźniki będą musiały zostać dostosowane do ostatecznej wersji RPO, zaś ich wartości będą wymagały weryfikacji po przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej, która może mieć wpływ na zmianę zakresu projektu. Jeżeli chodzi o prowadzenie edukacji ekologicznej, to w ostatniej opublikowanej (również roboczej) wersji Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO warunkiem kwalifikowalności projektu w tym priorytecie będzie prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu. Aktualnie brak jest szczegółowych wytycznych RPO dotyczących definicji poszczególnych wskaźników.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

4	1. Charakterystyka projektu	Na stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem” podano wartość 1, gdyż beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem traktować należało urząd gminy Bielsko Biala oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy do obowiązków gminy. ponadto na stronie 13 analizy wykonanie dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa encyklopedia powszechna PWN”, Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością	Na stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem” podano wartość 1, gdyż beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem traktować należało urząd gminy Bielsko Biala oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy do obowiązków gminy. ponadto stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu	13	Wioletta Stokłosa	Wersja 7.0 RPO jest nadal wersją roboczą, podczas gdy wskaźniki będą musiały zostać dostosowane do ostatecznej wersji RPO, zaś ich wartości będą wymagały weryfikacji po przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej, która może mieć wpływ na zmianę zakresu projektu. Jeżeli chodzi o prowadzenie edukacji ekologicznej, to w ostatniej opublikowanej (również roboczej) wersji Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO warunkiem kwalifikowalności projektu w tym priorytecie będzie prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu. Aktualnie brak jest szczegółowych wytycznych RPO dotyczących definicji poszczególnych wskaźników.
---	-----------------------------	--	--	----	-------------------	---

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opracowania jest definicja rekultywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna. W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego	traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa encyklopedia powszechna PWN”, Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opracowania jest definicja rekultywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna. W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego			
5	9. Analiza środowiskowa	1)Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	1)Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	33-39	Wioletta Stokłosa	Ze względu na brak inwentaryzacji przyrodniczej nie można określić rekomendacji środowiskowych w sposób bardziej precyzyjny niż zostało to zrobione w opracowaniu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

6	1. Charakterystyka projektu	2)Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	2)Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	1-69	Wioletta Stokłosa	W zaleceniach środowiskowych dopisano: "Dla potrzeb budowy ścieżek, w miejscach kontaktu nawierzchni z systemem korzeniowym drzew (w praktyce w odległości rzutu poziomego korony drzewa) nie wykonywać korytowania i nie stosować krawężników - w celu minimalizowania zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. Wyjątkiem są nawierzchnie wodoprzepuszczalne - przyjazne dla drzew".
7	6. Analiza techniczna i technologiczna	1)Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo-rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólne. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszników	1)Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo-rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań	22-28	Wioletta Stokłosa	Zamierzenie związane z zagospodarowaniem lewego nadbrzeża potoku Straconka zostało zminimalizowane i ograniczone w celu zachowania linii istniejącego drzewostanu. Usunięto elementy zagospodarowania: - tor rolkowo-rowerowy - pomniejszono ilość boisk - wprowadzono zalecenie budowy jednej ścieżki pieszo-rowerowej której przebieg ma nie ingerować w istniejący drzewostan. W wypadku drzew w niewielkim stopniu zagrażających bezpieczeństwu pieszych zalecono dokonania cięć redukujących wyłącznie koronę, odcinających sam pień, co pozwoli zostawić drzewo, oraz wprowadzono zalecenie ograniczenia cięcia krzewów podszytu w drzewostanie otaczającym skarpe tylko do miejsc otaczających ciągi pieszo-rowerowe do ok. 10 m od osi ścieżki w każdą stronę. Wpłynie to znacząco na poczucie bezpieczeństwa pieszych, a jednocześnie pozwoli na naturalne odnowienie w samym drzewostanie.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu.	ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu.			
8	9. Analiza środowiskowa	e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.	e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej	33-39	Wioletta Stokłosa	W wypadku drzew w niewielkim stopniu zagrażających bezpieczeństwu pieszych zalecono dokonania cięć redukujących wyłącznie koronę, odciążających sam pień, co pozwoli zostawić drzewo, oraz wprowadzono zalecenie ograniczenia cięcia krzewów podszytu w drzewostanie otaczającym skarpe tylko do miejsc otaczających ciągi pieszo-rowerowe do ok. 10 m od osi ścieżki w każdą stronę.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.			
9	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rozdział 9 lit.k). Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanej decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamonto-	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rozdział 9 lit.k). Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanej decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot.rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływa-	22-28	Wioletta Stokłosa	Uwzględniono uwagę w zakresie tworzenia dodatkowych miejsc postojowych na terenach zielonych. W tym celu wykorzystane zostaną istniejące miejsca postojowe bądź w razie konieczności wydzielone zostaną miejsca postojowe w pasie drogowym. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO.	nie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO.			
--	--	---	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

10	9. Analiza środowiskowa	rozdział 9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.	rozdział 9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.	33-39	Wioletta Stokłosa	Robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i> jest gatunkiem inwazyjnym, obcym w naszej florze. Stwarza zagrożenie poprzez masowe rozprzestrzenianie się, konkurencję o światło i przestrzeń z rodzimymi gatunkami, ale również posiada właściwości allelopatyczne, dzięki czemu znacząco obniża różnorodność w swoim otoczeniu (Nasiri H., Iqbal Z., Hiradate S., Fujii Y. 2005. Allelopathic potential of <i>Robinia pseudoacacia</i> L. Journal of Chemical Ecology. 31(9): 2179-2192). Jej obecność na przedmiotowym obszarze nie jest wskazana również z tego powodu, że znajdując się na terenach nabrzeżnych powoduje rozprzestrzenianie swych diaspor w niższym odcinku rzeki Białej. Jest wymieniana w dokumentach Rady Europy jako gatunek stwarzający zagrożenie dla różnorodności biologicznej lub usług ekosystemowych: (http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=PE%2070%202014%20INIT) W publikacjach Instytutu Ochrony Środowiska PAN w Krakowie, dostępnych również w Internecie (http://www.iop.krakow.pl/ias/gatunki/146) jako proponowane formy zwalczania podaje się stopniowe usuwanie w czasie prowadzenia przebudowy drzewostanów oraz innych działań ochronnych. Ekspertci podtrzymują zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej z drzewostanu. Jednocześnie - zgodnie z uwagą - uściślają zalecenie, aby w przeciągu pierwszych pięciu lat usunąć nie więcej niż 25% liczby drzew tego gatunku znajdujących się na terenie projektowym.
----	-------------------------	--	--	-------	-------------------	---

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

11	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy analiza wykonalności rozdz.6: rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	dotyczy analiza wykonalności rozdz.6: rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	22-28	Wioletta Stokłosa	Uwzględniono uwagę w zakresie ograniczenia ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo - rowerowy. Zdecydowano o budowie wyłącznie ścieżki pieszo-rowerowej w stosunku do pierwotnie przyjętego zamiaru budowy chodnika i ścieżki rowerowej. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."
12	1. Charakterystyka projektu	Przed rozdziałem 1, tj. Charakterystyka projektu należy umieścić wstęp, który powinien odnosić się do „filozofii projektu”, wizji którą w dużej mierze oddaje treść rozdziału III Wstępnego Studium Wykonalności, które zostało przekazane Wykonawcy. Treść wstępu mogłaby zostać uzupełniona o ogólne informacje nt. historii znaczenia obszarów nadrzecznych w przestrzeni miast, ich znaczeniu	"Miękkie" wejście w analizę.	5	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Dopisano.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		dla ładu przestrzennego w dzisiejszych miastach, a także zmianie świadomości społeczeństwa w zakresie roli przestrzeni nadbrzeżnych.				
13	1. Charakterystyka projektu	W podrozdziale 1.1 Tytuł i definicja projektu należy usunąć fragment dot. zakresów projektu (wers 17 na str. 5 do wers 26 na str. 6). W miejscu ww. fragmentu należy umieścić fragment podrozdziału 7.2 Stan projektowany: (...) Poprzez przyjęty zakres... do końca podrozdziału (wers 20 na str. 28 do wers 7 na str. 29). Treść rozdziału 1.1 brzmiałaby następująco: 1.1. Tytuł i definicja projektu „Rewitalizacja miejskich systemów nad-rzecznych w mieście Bielsko-Biała” planowany projekt kluczowy. Projekt jest częścią zintegrowanego subregionalnego przedsięwzięcia pn. „Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego”. Przedsięwzięcie obejmuje działania polegające na ochronie obszarów nadwodnych wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem lokalnych zasobów przyrodniczych i prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych, a także budowę i modernizację niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Przedsięwzięcie zintegrowane złożone jest z 35 wzajemnie komplementarnych inwestycji zaplanowanych do realizacji w Bielsku-Białej oraz powiatach: bielskim, cieszyńskim i żywieckim. Zakres rzeczowy projektu obejmuje: wykreowanie uporządkowanej zielonej przestrzeni nadrzecznej o przeznaczeniu	Ogólny zapis nt. zakresu projektu z uwzględnieniem rekomendacji znajdujących się w dokumencie.	5-6	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		rekreacyjnym, odnowienie i funkcjonalną rozbudowę przestrzeni parkowej łączącej funkcje rekreacyjne, przyrodnicze i kulturowe, zaadaptowanie istniejącej przestrzeni zielonej na park nadrzeczny o funkcji rekreacyjnej i przyrodniczej, połączenie przestrzeni rzecznych ścieżkami pieszo-rowerowymi, wykreowanie miejsc bezpośredniego dostępu do wody oraz miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych, czynną ochronę siedlisk lęgowych, wyeksponowanie dziedzictwa kultury materialnej i sztuki hydrotechnicznej. Projekt obejmuje rewitalizację przestrzeni nadbrzeżnych rzek: Białej, Wapienicy i Straconki w Bielsku-Białej. Poprzez przyjęty zakres projektu możliwe będzie uzyskanie i wyróżnienie elementów specyficznych występujących we wskazanej lokalizacji: § Jedynie racjonalne zagospodarowanie miejsca zapobiegnie inwazyjnemu niszczeniu występującej w tym terenie bioróżnorodności i uniemożliwi jego dalszą inwazyjną dewastację. Poprzez przewidziane w projekcie zadania jak: podjęcie działań w celu uporządkowania i zagospodarowania zielenią nadbrzeży, modernizację i budowę ścieżki pieszo-rowerowej przy brzegu, budowę kładek nad rzeką, budowę obiektów małej architektury oraz rekomendowane działania polegające na szczepieniu płatów roślinności charakterystycznej dla tego terenu, instalacji „wyspy bioróżnorodności”, odtworzeniu łąki świeżej, zwiększy się liczba mikrosiedlisk dla owadów i innych zwierząt, wzrośnie bioróżnorodność. Dalsze pozostawienie terenów objętych projektem na inwazyjne, niezorganizowane i niezapla-				
--	--	---	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nowane działania ludzkie, narażają obszar na biologiczną degradację. Znaczący pozytywny wpływ projektu na środowisko można osiągnąć w szczególności poprzez: zaprojektowanie, utworzenie i utrzymanie „hotelu dla owadów” oraz włączenie do projektu usuwania i niszczenia roślin inwazyjnych - są one jedną z głównych przyczyn zmniejszania się bioróżnorodności w zbiorowiskach roślinnych i wśród zwierząt. § Poprzez racjonalne zagospodarowanie terenu, możliwa jest poprawa elementu specyficznego terenu, jakim jest stworzenie miejsca aktywnego wypoczynku i edukacji ekologicznej. Podjęcie działań inwestycyjnych polegających na: stworzeniu przestrzeni rekreacyjnej, wykorzystaniu budowanej ścieżki pieszo-rowerowej przy brzegu rzeki i występowaniu lokalnych wartości bioróżnorodnych, budowie obiektów małej architektury, budowie placów zabaw dla dzieci, budowie boisk sportowych, przybliżeniu mieszkańcom dostępności terenów nadbrzeżnych z podkreśleniem bogactwa bioróżnorodnego przyczyni się do stworzenia w miejscu dotychczas zaniedbanym i niedocenionym przyrodniczo przestrzeni aktywnego wypoczynku i edukacji ekologicznej. Przewiduje się możliwość rekreacyjno-edukacyjnego skorzystania z obiektu poprzez 50 000 rodzin rocznie. Dodatkowo, umiejscowienie tablic dydaktycznych o tematyce związanej z występującą w rejonie bioróżnorodnością i wartością krajobrazową okolicy przyczyni się do wzmocnienia postaw ekologicznych mieszkańców. Celem projektu jest ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej na obsza-				
--	--	---	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		rze nadbrzeżnym w Bielsku-Białej oraz poprawa świadomości ekologicznej mieszkańców miasta, a w konsekwencji wzmocnienie walorów krajobrazowo-rekreacyjnych tej przestrzeni poprzez: § Stworzenie warunków dla poprawy bioróżnorodności w obszarze projektowym; § Stworzenie miejsca rekreacyjno-edukacyjnego i edukacji ekologicznej. Projekt umożliwi optymalne wykorzystanie środowiska naturalnego na potrzeby rozwoju miasta i stworzenie miejsc aktywnego wypoczynku oraz edukacji ekologicznej z zachowaniem poprawy bioróżnorodności w obszarze projektowym.				
14	1. Charakterystyka projektu	W podrozdziale 1.2 Lokalizacja projektu należy usunąć rysunek 2 (mapa jest zupełnie nieczytelna, orientacyjne położenie projektów w odniesieniu jedynie do granic miasta mija się z celem). Jako rysunek 2 – Lokalizacja projektu na terenie miasta (a nie powiatu w tym przypadku) – proponuje się umieszczenie rysunku, który widnieje w dokumencie jako rysunek 3. Natomiast jako szczegółowe lokalizacje dla poszczególnych rzek proponuje się podzielenie rysunku 3 na 2 części, oddzielnie dla rzeki Wapienica oraz oddzielnie dla rzeki Białej wraz ze Straconką, powiększenie ich do skali zawierającej nazwy ulic – obecny rysunek 3 zostałby zatem podzielony na dwa rysunki: 3 i 4. Ta uwaga była postulowana już wcześniej – poprzez formularz na	Czytelność i atrakcyjność opracowania	8-9	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		„Cyfrowym Managerze”.				
15	6. Analiza techniczna i technologiczna	W rozdziale 6 Analiza techniczna i technologiczna w zaleceniach projektowych dla potoku Straconka (od wers 34 na str. 22 do wersu 5 na str. 23) brakuje informacji, która znalazła się rozdziale 8 Analiza wariantowa oraz rozdziale 9 Analiza środowiskowa, tj. dodatkowego zalecenia dotyczącego wdrożenia rekomendacji środowiskowych polegających m. in. na: - ograniczeniu ilości boisk (do jednego boiska z nawierzchnią sztuczną i jednego trawiastego ze względu na brak uzasadnienia działań w kierunku ochrony różnorodności biologicznej, - renaturyzacji fragmentu bulwarów w kierunku łąki świeżej poprzez szczepienie płatów roślinności charakterystycznej dla tego zbiorowiska i podsiewaniu gatunkami roślin łąki świeżej, - włączenie w projekt drugiego brzegu rzeki pod kątem usunięcia całej roślinności inwazyjnej, - wykonaniu części ławek z gabionów, - wykonaniu oświetlenia w postaci lamp z ULOR=0,	ujednoczenie treści opracowania	22-23	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		oraz innych dotyczących wycinki drzew, cięć krzewów i nasadzeń. Podobnie jest w zaleceniach dla rzek Wapienicy oraz Białej. W zaleceniach dla wszystkich trzech cieków w rozdziale 6 na str. 22-25 powinien znaleźć się zatem dodatkowy podpunkt: zaleca się wdrożenie rekomendacji środowiskowych z rozdziału 9, tak jak ma to miejsce na str. 30 w analizie wariantowej (wariant II). Informacja taka w sposób jednoznaczny wskazywałaby, iż rozszerzenie zakresu projektu o rekomendacje środowiskowe wynika nie tylko z potrzeby przeprowadzenia analizy wariantowej, lecz przewidywały uwzględnienie tych rekomendacji przy realizacji projektu w kontekście technologicznym/ technicznym.				
16	1. Charakterystyka projektu	Dokument powinien zostać uzupełniony o materiał fotograficzny powstały podczas realizacji przedsięwzięcia (audyty przeprowadzone na nadbrzeżach), który uwidaczniałby istniejące problemy na terenach objętych projektem, przedstawiałby stan aktualny (kilka zdjęć dla wszystkich trzech lokalizacji potwierdzających potrzebę realizacji projektu).	Uzupełnienie treści o materiał fotograficzny - atrakcyjność opracowania	5-69	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
17	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 37 wers 2 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): „Niemnie jednak” – proszę o zmianę na „Niemniej jednak”	"literówka"	37	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
18	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 38 wers 2 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): „Bulwarów Saraceńskich” – proszę poprawić na „Bulwarów Straceńskich”	"literówka"	38	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

19	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 52 wers 10 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): proszę wstawić przecinek pomiędzy „wykonalności” i „konieczne”	interpunkcja	52	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
20	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 53 wers 9 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): proszę wstawić przecinek pomiędzy „podmiotu” i „który”	interpunkcja	53	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
21	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 53 wers 11 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): proszę wstawić przecinek pomiędzy „zamówienia” i „w tym”	interpunkcja	53	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
22	10. Analiza prawna i pomoc publiczna	- str. 53 wers 19 (rozdział 10 Analiza prawna i pomoc publiczna): proszę wstawić t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 907 z późn. zm.	uzupełnienie treści	53	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
23	9. Analiza środowiskowa	Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	tab 10	Zuzanna Klimczak	Wskazane w rozdziale 9 działania prośrodowiskowe nie oznaczają, iż pozostała część przedsięwzięcia nie wiąże się ze wskazanym priorytetem RPO WSL. Po pierwsze sama nazwa priorytetu 6d „Priorytet inwestycyjny 6d” wskazuje na jego inwestycyjny charakter, po drugie zaś zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Wobec powyższego na dzień dzisiejszy nie można określić jednoznacznie jakie będą ostatecznie

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

						proporcje nakładów inwestycyjnych na działania typowo przyrodnicze i infrastrukturę związaną z ograniczeniem presji na środowisko.
24	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	r 3	Zuzanna Klimczak	Uwzględniono. Usunięto zapis dotyczący zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Powierzchnia tych terenów nie zmienia się.
25	9. Analiza środowiskowa	Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np. lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np. lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	r 9	Zuzanna Klimczak	Ze względu na brak inwentaryzacji przyrodniczej nie można określić rekomendacji środowiskowych w sposób bardziej precyzyjny niż zostało to zrobione w opracowaniu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

26	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo- rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo- rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się Biała negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c). Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d). Projekt pn. "Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d. gdyż więk-	Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo- rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo- rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się Biała negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c). Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i	r6	Zuzanna Klimczak	Zamierzenie związane z zagospodarowaniem lewego nadbrzeża potoku Straconka zostało zminimalizowane i ograniczone w celu zachowania linii istniejącego drzewostanu. Usunięto elementy zagospodarowania: - tor rolkowo-rowerowy - pomniejszono ilość boisk - wprowadzono zalecenie budowy jednej ścieżki pieszo- rowerowej której przebieg ma nie ingerować w istniejący drzewostan. W wypadku drzew w niewielkim stopniu zagrażających bezpieczeństwu pieszych zalecono dokonania cięć redukujących wyłącznie koronę, odciążających sam pień, co pozwoli zostawić drzewo, oraz wprowadzono zalecenie ograniczenia cięcia krzewów podszytu w drzewostanie otaczającym skarpgę tylko do miejsc otaczających ciągi pieszo- rowerowe do ok. 10 m od osi ścieżki w każdą stronę. Wpłynie to znacząco na poczucie bezpieczeństwa pieszych, a jednocześnie pozwoli na naturalne odnowienia w samym drzewostanie.
----	--	---	---	----	------------------	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		szość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu.e) dot.rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.	założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL inieożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.			
27	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	1-69	Zuzanna Klimczak	W zaleceniach środowiskowych dopisano: "Dla potrzeb budowy ścieżek, w miejscach kontaktu nawierzchni z systemem korzeniowym drzew (w praktyce w odległości rzutu poziomego korony drzewa) nie wykonywać korytowania i nie stosować krawężników - w celu minimalizowania zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. Wyjątkiem są nawierzchnie wodoprzepuszczalne - przyjazne dla drzew".

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

28	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. Rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Białą co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu za- drzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych .c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominię-	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. Rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Białą co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych .c). rozdział 6. Podstawowe założenia	1-69	Zuzanna Klimczak	Uwzględniono uwagę w zakresie tworzenia dodatkowych miejsc postojowych na terenach zielonych. W tym celu wykorzystane zostaną istniejące miejsca postojowe bądź w razie konieczności wydzielone zostaną miejsca postojowe w pasie drogowym. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeskadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone." Robinia akacjowa Robinia pseudoacacia jest gatunkiem inwazyjnym, obcym w naszej florze. Stwarza zagrożenie poprzez masowe rozprzestrzenianie się, konkurencję o światło i przestrzeń z rodzimymi gatunkami, ale również posiada właściwości alleopatyczne, dzięki czemu znacząco obniża różnorodność w swoim otoczeniu (Nasiri H., Iqbal Z., Hiradate S., Fujii Y. 2005. Alleopathic potential of Robinia pseudoacacia L. Journal of Chemical Ecology. 31(9): 2179-2192). Jej obecność na przedmiotowym obszarze nie jest wskazana również z tego powodu, że znajdując się na terenach nadbrzeżnych powoduje rozprzestrzenianie swych diaspor w niższym odcinku rzeki Białej.
----	--	---	---	------	------------------	---

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		ciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.	projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.		Jest wymieniana w dokumentach Rady Europy jako gatunek stwarzający zagrożenie dla różnorodności biologicznej lub usług ekosystemowych: (http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=PE%2070%202014%20INIT) W publikacjach Instytutu Ochrony Środowiska PAN w Krakowie, dostępnych również w Internecie (http://www.iop.krakow.pl/ias/gatunki/146) jako proponowane formy zwalczania podaje się stopniowe usuwanie w czasie prowadzenia przebudowy drzewostanów oraz innych działań ochronnych. Ekspertci podtrzymują zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej z drzewostanu. Jednocześnie - zgodnie z uwagą - uściślają zalecenie, aby w przeciągu pierwszych pięciu lat usunąć nie więcej niż 25% liczby drzew tego gatunku znajdujących się na terenie projektowym.
--	--	--	--	--	---

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

29	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy analiza wykonalności rozdz.6:rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo-rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek.b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	dotyczy analiza wykonalności rozdz.6:rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo-rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek .b)Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	1-69	Zuzanna Klimczak	Uwzględniono uwagę w zakresie ograniczenia ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo - rowerowy. Zdecydowano o budowie wyłącznie ścieżki pieszo-rowerowej w stosunku do pierwotnie przyjętego zamiaru budowy chodnika i ścieżki rowerowej. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."
----	--	---	---	------	------------------	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

30	9. Analiza środowiskowa	Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	1-69	Marcin Chmielewski	Wskazane w rozdziale 9 działania pro środowiskowe nie oznaczają, iż pozostała część przedsięwzięcia nie wiąże się ze wskazanym priorytetem RPO WSL. Po pierwsze sama nazwa priorytetu 6d „Priorytet inwestycyjny 6d” wskazuje na jego inwestycyjny charakter, po drugie zaś zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Wobec powyższego na dzień dzisiejszy nie można określić jednoznacznie jakie będą ostatecznie proporcje nakładów inwestycyjnych na działania typowo przyrodnicze i infrastrukturę związaną z ograniczeniem presji na środowisko.
31	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	1-69	Marcin Chmielewski	Uwzględniono. Usunięto zapis dotyczący zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Powierzchnie tych terenów nie zmieni się.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

32	9. Analiza środowiskowa	Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d,o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d,o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	1-69	Marcin Chmielewski	Ze względu na brak inwentaryzacji przyrodniczej nie można określić rekomendacji środowiskowych w sposób bardziej precyzyjny niż zostało to zrobione w opracowaniu.
33	6. Analiza techniczna i technologiczna	Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo-rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się Biała negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryzmników terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebu-	Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo- rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się Biała negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe.	1-69	Marcin Chmielewski	Zamierzenie związane z zagospodarowaniem lewego nadbrzeża potoku Straconka zostało zminimalizowane i ograniczone w celu zachowania linii istniejącego drzewostanu. Usunięto elementy zagospodarowania: - tor rolkowo-rowerowy - pomniejszono ilość boisk - wprowadzono zalecenie budowy jednej ścieżki pieszo-rowerowej której przebieg ma nie ingerować w istniejący drzewostan. W wypadku drzew w niewielkim stopniu zagrażających bezpieczeństwu pieszych zalecono dokonania cięć redukujących wyłącznie koronę, odciążających sam pień, co pozwoli zostawić drzewo, oraz wprowadzono zalecenie ograniczenia cięcia krzewów podszytu w drzewostanie otaczającym skarpe tylko do miejsc otaczających ciągi pieszo-rowerowe do ok. 10 m od osi ścieżki w każdą stronę. Wpłynie to znacząco na poczucie bezpieczeństwa pieszych, a jednocześnie pozwoli na naturalne odnowienia w samym drzewostanie.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		dowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot.rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.	c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot.rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.		
--	--	---	---	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

34	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	1-69	Marcin Chmielewski	W zaleceniach środowiskowych dopisano: "Dla potrzeb budowy ścieżek, w miejscach kontaktu nawierzchni z systemem korzeniowym drzew (w praktyce w odległości rzutu poziomego korony drzewa) nie wykonywać korytowania i nie stosować krawężników - w celu minimalizowania zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. Wyjątkiem są nawierzchnie wodoprzepuszczalne - przyjazne dla drzew".
35	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul.Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanej decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot.rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu za drzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c).	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul.Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanej decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu za drzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym	1-69	Marcin Chmielewski	Uwzględniono uwagę w zakresie tworzenia dodatkowych miejsc postojowych na terenach zielonych. W tym celu wykorzystane zostaną istniejące miejsca postojowe bądź w razie konieczności wydzielone zostaną miejsca postojowe w pasie drogowym. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone." Robinia akacja Robinia pseudoacacia jest gatunkiem inwazyjnym, obcym w naszej florze. Stwarza zagrożenie poprzez masowe rozprzestrzenianie się, konkurencję o światło i przestrzeń z rodzimymi gatunkami, ale

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.	terenem poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.			również posiada właściwości allelopacyjne, dzięki czemu znacząco obniża różnorodność w swoim otoczeniu (Nasiri H., Iqbal Z., Hiradate S., Fujii Y. 2005. Allelopathic potential of Robinia pseudoacacia L. Journal of Chemical Ecology. 31(9): 2179-2192). Jej obecność na przedmiotowym obszarze nie jest wskazana również z tego powodu, że znajdując się na terenach nabrzeżnych powoduje rozprzestrzenianie swych diaspor w niższym odcinku rzeki Białej. Jest wymieniana w dokumentach Rady Europy jako gatunek stwarzający zagrożenie dla różnorodności biologicznej lub usług ekosystemowych: (http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=PE%2070%202014%20INIT) W publikacjach Instytutu Ochrony Środowiska PAN w Krakowie, dostępnych również w Internecie (http://www.iop.krakow.pl/ias/gatunki/146) jako proponowane formy zwalczania podaje się stopniowe usuwanie w czasie prowadzenia przebudowy drzewostanów oraz innych działań ochronnych. Ekspertci potwierdzają zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej z drzewostanu. Jednocześnie - zgodnie z uwagą - uściślają zalecenie, aby w przeciągu pierwszych pięciu lat usunąć nie więcej niż 25% liczby drzew tego gatunku znajdujących się na terenie projektowym.
36	6. Analiza techniczna i technologiczna	rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo-rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia	rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo-rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące	1-69	Marcin Chmielewski	Uwzględniono uwagę w zakresie ograniczenia ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo - rowerowy. Zdecydowano o budowie wyłącznie ścieżki pieszo-rowerowej w stosunku do pierwotnie przyjętego zamiaru budowy chodnika i ścieżki rowerowej. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.			atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."
37	6. Analiza techniczna i technologiczna	Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwe-	1- ostat- niej	Marcin Chmielewski	Przed wszystkim należy wyjaśnić, iż to nie autorzy opracowania zezwalają na realizację inwestycji. Ewentualne dofinansowanie dla projektu będzie przyznawane po ocenie formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie przez instytucję, która będzie odpowiedzialna za nabór projektów. Wykonana analiza nie jest wnioskiem o dofinansowanie. Ponadto, analiza opiera się na przekazanych przez poszczególnych Beneficjentów dokumentach i założeniach, jak również roboczej wersji RPO WSL (wersja 7.0). Biorąc pod uwagę plany Beneficjentów oceniono m.in. prawną, organizacyjną i techniczną wykonalność tych działań wskazując jednocześnie zalecenia środowiskowe. Ostatecznie to Beneficjent zadeklaruje we wniosku o dofinansowanie zakres i sposób realizacji projektu, co będzie podlegało ocenie instytucji ogłaszającej nabór projektów, wobec czego jeżeli sposób realizacji projektu nie będzie odpowiadał wytycznym ostatecznej wersji RPO WSL, to projekt nie otrzyma dofinansowania. W związku z powyższym obawy, iż Beneficjent zrealizuje projekt niezgodny z RPO WSL ze środków tego programu są bezpodstawne.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			stycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
38	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Rozdz.6 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	Dotyczy Rozdz.6 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej,	1-ost	Zuzanna Klimczak	j.w.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
39	1. Charakterystyka projektu	Na stronie 13 analizy wykonanie dla Miasta Bielsko Biała wskazano :„Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem” podano wartość 1, gdyż beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem traktować należało urząd gminy Bielsko Biała oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy	Na stronie 13 analizy wykonanie dla Miasta Bielsko Biała wskazano :„Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem” podano wartość 1, gdyż beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem trakto-	13-15	Władysława Pabijan	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		do obowiązków gminy. Na stronie 13 analizy wykonanie dla Miasta Bielsko Biała wskazano : „Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa encyklopedia powszechna PWN”, Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opracowania jest definicja rekultywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna. W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego	wać należało urząd gminy Bielsko Biała oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy do obowiązków gminy. Na stronie 13 analizy wykonanie dla Miasta Bielsko Biała wskazano : „Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa encyklopedia powszechna PWN”, Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opracowania jest definicja rekul-			
--	--	---	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			tywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna. W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego			
40	8. Analiza wariantowa	Dotyczy Rozdz.8 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby	Dotyczy Rozdz.8 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału	32-38	Władysława Pabijan	Wersja 7.0 RPO jest nadal wersją roboczą, podczas gdy wskaźniki będą musiały zostać dostosowane do ostatecznej wersji RPO, zaś ich wartości będą wymagały weryfikacji po przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej, która może mieć wpływ na zmianę zakresu projektu. Jeżeli chodzi o prowadzenie edukacji ekologicznej, to w ostatniej opublikowanej (również roboczej) wersji Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO warunkiem kwalifikowalności projektu w tym priorytecie będzie prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu. Aktualnie brak jest szczegółowych wytycznych RPO dotyczących definicji poszczególnych wskaźników.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	nr 9 zostanie pominięty a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
41	6. Analiza techniczna i technologiczna	Wybudowanie tak rozległej infrastruktury może zniwelować przyrodniczą funkcję tych terenów. Nadmierne oświetlenie i zbytnia ingerencja w istniejącą przyrodę nie jest właściwą formą rewitalizacji.	Obawiam się że cena za parę ławek i koszy na śmieci będzie masowa masakra drzew i krzewów a co za tym idzie całego ekosystemu.	23	Urszula Klimczak	Uwzględniono uwagę w zakresie ograniczenia ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej prowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo - rowerowy. Zdecydowano o budowie wyłącznie ścieżki pieszo-rowerowej w stosunku do pierwotnie przyjętego zamiaru budowy chodnika i ścieżki rowerowej. W zakresie uwag do oświetlenia zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."
42	6. Analiza techniczna i technologiczna	Przy zaporze w rejonie ulic Księdza Jana Kusia i ulicy Sokolskiej zaleca zabudować tablice edukacyjne o tematyce hydro-technicznej i związanej z tematyką występującej w tym obszarze bioróżnorodności. - czy na pewno będzie co umieścić na tej tablicy po tym jak powstanie tam	Obawa przed zbyt dużą i niekontrolowaną ingerencją.	24	Urszula Klimczak	Zrezygnowano z budowy parkingu w tym miejscu.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		parking i cała infrastruktura?				
43	6. Analiza techniczna i technologiczna	Przy zaporze w rejonie ulic Księdza Jana Kusia i ulicy Sokolskiej zaleca się wyrównać i wykarczować z zarośli teren w sąsiedztwie istniejącego stawu celem stworzenia parku z miejscami postojowymi i dojściem do zapory. - czy aby na pewno istnieje konieczność karczowania i zmiany terenu w celu wybudowania parkingu?	Bezdrzewne tereny przy ulicy ks. Kusia oddalone nieco od zapory - może tam mógłby powstać parking bez tak dużej ingerencji w środowisko które ten projekt ma chronić i promować.	24	Urszula Klimczak	Zrezygnowano z budowy parkingu w tym miejscu.
44	6. Analiza techniczna i technologiczna	Zaleca się ograniczyć ilość wycinanych drzew do minimum - jest stwierdzeniem absolutnie nie wystarczającym i nieprecyzyjnym. W całym projekcie jest zbyt mały nacisk na ochronę już istniejących ekosystemów co może spowodować że wykonawca będzie miał zbyt dużą swobodę i "zniszczy więcej niż zbuduje"	Każdy teren rekreacyjny z funkcją przyrodniczą powinien być stwarzany wokół już istniejącego drzewostanu na ochronę którego beneficjent się powołuje	23	Urszula Klimczak	Ze względu na brak inwentaryzacji przyrodniczej nie można określić rekomendacji środowiskowych w sposób bardziej precyzyjny niż zostało to zrobione w opracowaniu.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

45	9. Analiza środowiskowa	1) Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	1) Dotyczy rozdziału 9. Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzony, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Wskazane w rozdziale 9 działania prośrodowiskowe nie oznaczają, iż pozostała część przedsięwzięcia nie wiąże się ze wskazanym priorytetem RPO WSL. Po pierwsze sama nazwa priorytetu 6d „Priorytet inwestycyjny 6d” wskazuje na jego inwestycyjny charakter, po drugie zaś zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Wobec powyższego na dzień dzisiejszy nie można określić jednoznacznie jakie będą ostateczne proporcje nakładów inwestycyjnych na działania typowo przyrodnicze i infrastrukturę związaną z ograniczeniem presji na środowisko.
46	3. Zgodność z politykami strategicznymi	1) Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	1) Dotyczy rozdziału 3. Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Uwzględniono. Usunięto zapis dotyczący zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Powierzchnia tych terenów nie zmienia się.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			odmienny do założonego.			
47	1. Charakterystyka projektu	1) Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	1) Dotyczy rozdział 9. Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Ze względu na brak inwentaryzacji przyrodniczej nie można określić rekomendacji środowiskowych w sposób bardziej precyzyjny niż zostało to zrobione w opracowaniu.
48	1.Charakterystyka projektu	1) Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	1) Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	1-69	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	W zaleceniach środowiskowych dopisano: "Dla potrzeb budowy ścieżek, w miejscach kontaktu nawierzchni z systemem korzeniowym drzew (w praktyce w odległości rzutu poziomego korony drzewa) nie wykonywać korytowania i nie stosować krawężników - w celu minimalizowania zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. Wyjątkiem są nawierzchnie wodoprzepuszczalne - przyjazne dla drzew".

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

49	6. Analiza techniczna i technologiczna	1) Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo -rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowie-	1) Dotyczy rozdział 6 -Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo -rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	--	---	--	---	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		działnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot.rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.	założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn.”Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II” został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

50	6. Analiza techniczna i technologiczna	6) dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarp i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej.	6) dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit.k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Biała co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	--	--	--	---	---	----------------------------------

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.	węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacyjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.			
--	--	---	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

51	6. Analiza techniczna i technologiczna	7) dotyczy analiza wykonalności rozdz.6: rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	7) dotyczy analiza wykonalności rozdz.6: rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	--	--	--	---	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

52	8. Analiza wariantowa	9. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	9. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	29-32	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
53	1. Charakterystyka projektu	N stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano „Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem” podano wartość 1, gdyż	N stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano „Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych	12-13	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem traktować należało urząd gminy Bielsko Biala oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy do obowiązków gminy. Również na stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa encyklopedia powszechna PWN”, Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opraco-	wsparciem” podano wartość 1, gdyż beneficjent zobowiązany będzie do prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu” – zapis ten powszechnie stosowany w analizach. W związku z powyższym prosimy o podanie definicji ośrodka prowadzącego działalność w zakresie edukacji. Z zapisu tego wynika jakoby ośrodkiem traktować należało urząd gminy Bielsko Biala oraz wyjaśnienie czy prowadzenie „działalność w zakresie edukacji ekologicznej” należy do obowiązków gminy. Również na stronie 13 analizy wykonalności dla Miasta Bielsko Biala wskazano : „łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów na poziomie 10,64 ha”. „Rekultywacja gleb – działalność mająca na celu przywrócenie wartości użytkowej glebom zniszczonym przez przemysł, zwłaszcza górniczo-hutniczy. Polega ona na właściwym ukształtowaniu rzeźby terenu, poprawieniu właściwości fizycznych i chemicznych gleby, uregulowaniu stosunków wodnych, wzmocnieniu skarp, zbudowaniu dróg i niezbędnych obiektów gospodarczych lub turystycznych, zasianiu traw i innych niskopiennych roślin oraz zadrzewieniu połączonym z wysianiem odpowiednich grzybów itp - źródło Wikipedia. Jednocześnie zgodnie z „Nowa			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wania jest definicja rekultywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna.	encyklopedia powszechna PWN", Wydawnictwa Naukowe PWN, 1997 r. Rekultywacja środowiska zdegradowanego to przywracanie zdewastowanym działalnością człowieka elementom środowiska, gł. glebom i zbiornikom wodnym, ich funkcji biologicznej. W związku z powyższych prosimy o wskazanie jaka według autorów opracowania jest definicja rekultywacji i na których gruntach zniszczonych przez przemysł bądź też działalność człowieka przywrócona zostanie funkcja biologiczna.			
54	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Konsultacje społeczne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi. Udostępniona platforma umożliwiała również zadawanie pytań, co potwierdza fakt, iż kilka pytań zostało w ten sposób złożonych. Odnosząc się do miejsca i czasu prowadzenia konsultacji, dzięki cyfrowej platformie możliwy był udział wszystkich zainteresowanych bez konieczności dojazdu (i ponoszenia związanych z tym kosztów) w dowolnym momencie czasowym (24 godz. na dobę, 7 dni w tygodniu).

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

55	8. Analiza wariantowa	Uwaga ta dotyczy rozdziału 8 wszystkich analiz wykonalności dla 35 projektów. Z uwagi na obszerność materiałów poddanych konsultacjom składamy ją pod dokumentem Gminy przewodniej. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	9.Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	-----	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------	---	--	-------	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

56	1. Charakterystyka projektu	1)Dotyczy rozdziału 9. str.33 Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzone, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych. 2)Dotyczy rozdziału 3.str.17 Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego. 3)Dotyczy rozdział 9.str.33 Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica) 4)Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. 5)Dotyczy rozdział 6 str.22-1)Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo -rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako	1)Dotyczy rozdziału 9. str.33 Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu jakim został opatrzone, wskazujący że jest to projekt inwestycyjny przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych. 2)Dotyczy rozdziału 3. str.17 Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego. 3)Dotyczy rozdział 9.str.33 Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d),o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica) 4)Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia bu-	1-80	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszych uwag.
----	-----------------------------	---	---	------	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b) Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c). Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d). Projekt pn. "Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d. gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit. f) Zalecenie	dowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. 5) Dotyczy rozdział 6 str. 22-1) Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo-rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c). Budowa budynku kubaturowe-		
--	--	--	---	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.	go wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjonalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot.rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

57	1. Charakterystyka projektu	6) dotyczy rozdział 6 str.22 analizy wyk. rzeka Biała) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul.Ks.Kusia i ul.Sokolskiej, dodatkowo rozdział 9 lit.k).Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślnych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np.przy US na ul.Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Białą co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę których beneficjent się powołuje. b).dot.rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej	6) dotyczy rozdział 6 str.22 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu z zarośli terenu w okolicy zapory przy ul.Ks.Kusia i ul.Sokolskiej, dodatkowo rozdział 9 lit.k).Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślnych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np.przy US na ul.Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren, który może zostać zagospodarowany na miejsca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Białą, co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę, których beneficjent się powołuje. b).dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na	1-80	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie poprzednich uwag
----	-----------------------------	---	--	------	---	------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie. 7) dotyczy analiza wykonalności rozdz.6 str.22 rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.	węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację, co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit.h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie, co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie. 7) dotyczy analiza wykonalności rozdz.6 str.22 rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na			
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys. ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.			
58	9. Analiza środowiskowa	Tabela 10. Wycena i harmonogram w obszarze środowiskowym. Stosunek kosztów środowiskowych (615 tys. PLN) do kosztów całości inwestycji (34 mln. 699 tys. PLN) jest rażąco nieadekwatny do tytułu, jakim został opatrzony, wskazujący, że jest to projekt inwestycyjny, przez co beneficjent naraża się na zarzut niewłaściwego wydatkowania środków publicznych.	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi
59	3. Zgodność z politykami strategicznymi	Zgodność z politykami strategicznymi. Brak zgodności z POŚ dla BB w zakresie zwiększania w mieście terenów zieleni publicznej. Tereny, na których projektowana jest inwestycja obecnie już stanowią tereny zieleni dostępnej dla mieszkańców. Realizacja inwestycji w proponowanym kształcie spowoduje zajęcie kolejnych terenów zieleni pod zabudowę różnorodną infrastrukturą kubaturową, sportowo-rekreacyjną i turystyczną powodując rezultat odmienny do założonego.	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

60	9. Analiza środowiskowa	Rekomendacje środowiskowe są znikome mało precyzyjne i dopuszczają możliwość dowolnej interpretacji (np.lit.d,o) dla potoku Straconka, lit.h),e) dla rzeki Białej, lit.c),f) dla potoku Wapienica)	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi
61	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy dokumentu jako całości od str.1-69.W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi
62	6. Analiza techniczna i technologiczna	-Potok Straconka-Bulwary Straceńskie. a). Należy ograniczyć ilości ścieżek pieszo-rowerowo-rolkowych do jednej połączonej pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z oświetlenia przy ścieżkach w konsekwencji uniknie się negatywnego oddziaływania na faunę i florę omawianego obszaru. b). Teren ten od lat funkcjonujący jako przyrodnicze miejsce wypoczynkowe dla mieszkańców Bielska-Białej i zabudowanie go nadmierną ilością infrastruktury rekreacyjno-sportowej spowoduje całkowite przekształcenie dotychczasowego charakteru tego miejsca, pogorszenie warunków środowiskowych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, oraz zwiększenie antropopresji tego obszaru. Trudno dopatrzeć się w tym przypadku działań ochronnych i wzmacniających bioróżnorodność. Zalecenia minimalizacji lub ograniczenia wycinek drzew i krzewów są niewystarczające i ogólnikowe. c).Budowa budynku kubaturowego wraz z siecią monitoringu wizyjnego, pryszniców terenowych, 3 sanitariatów nie ma racjo-	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nalnego uzasadnienia i stoi w sprzeczności z wytycznymi i założeniami RPO, z którego beneficjent stara się o dofinansowanie. d).Projekt pn."Budowa i przebudowa Bulwarów Straceńskich w B-B- etap II" został przygotowany w oparciu o wytyczne w ramach innych priorytetów RPO WSL i niemożliwym oraz wysoce nieodpowiedzialnym jest próba „dopasowania” go do założeń priorytetu 6d.gdyż większość podstawowych założeń projektowych stoi w sprzeczności z założeniami RPO dla przyjętego celu. e) dot. rozdział 9 pkt. 9 i lit.f) Zalecenie odsłonięcia skarpy oraz wycięcia krzewów i podrostów w odległości do 10m od osi ścieżki w każdą ze stron celem poprawy bezpieczeństwa spacerujących osób. Zapisy te nie mają racjonalnego uzasadnienia, dopuszczają działanie skutkujące odwrotnością do zakładanych celów, czyli zniszczeniem szaty roślinnej omawianego terenu, przez co nie wpisują się w wytyczne RPO.				
63	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy rozdział 6 analizy wyk. rzeka Biała a) dotyczy rozdział 6. W podstawowych założeniach projektowych mowa o tworzeniu miejsc postojowych i karczowaniu zarośli terenu w okolicy zapory przy ul. Ks. Kusia i ul. Sokolskiej, dodatkowo rekomendacje lit. k) rozdz.9 Takie działanie narazi teren na degradację i dodatkowe zniszczenie. Dziwi fakt tak nieprzemyślanych decyzji, gdyż w okolicy jest wiele miejsc postojowych np. przy US na ul. Maczka. Ponadto pod estakadą pobliskiej obwodnicy wschodniej jest teren, który może zostać zagospodarowany na miej-	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		sca postojowe dla osób korzystających z terenów nad rzeką Białą, co pozwoli uniknąć niepotrzebnej ingerencji w drzewostan terenów nadbrzeżnych na ochronę, których beneficjent się powołuje. b) dot. rozdział 6. Projektowane i oświetlenie parkowe na całym odcinku projektowym będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące/migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych. c). rozdział 6. Podstawowe założenia projektowe z zakresu kształtowania skarpy i wyrównywania terenu narazi ekosystemy tych miejsc na degradację, co stoi w sprzeczności z wytycznymi RPO. d).ad.9 lit. h) Zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacjowej. Istnieje realne niebezpieczeństwo błędnej interpretacji przez inwestora powyższego zapisu z pominięciem słowa sukcesywnie, co w efekcie skutkować będzie wycięciem znacznej liczby drzew na omawianym terenie.				
64	6. Analiza techniczna i technologiczna	dotyczy analiza wykonalności rozdz.6: rzeka Wapiennica a). Należy ograniczyć ilość ścieżek do jednej połączonej, pieszo-rowerowej poprowadzonej w miejscu obecnie funkcjonującym jako trakt pieszo- rowerowy. Pozwoli to uniknąć zniszczenia drzewostanu oraz uchroni teren zadrzewiony przed zalaniem światłem pochodzącym z	Jak wyżej	1-119	Ewa Stańczak	Powtórzenie poprzedniej uwagi

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		oświetlenia ścieżek. b).Projektowane oświetlenie parkowe będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie światłem terenu zadrzewionego i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub migrujące na omawianym terenie poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub oświetlenie niskie zamontowane na wys. ok 0.5m o pełnym spektrum, oświetlające podłoże.				
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

65	9. Analiza środowiskowa	uwaga dot. cyt. "Dzięki działaniom promującym i podnoszącym bioróżnorodność, jak tworzenie "hotelu dla owadów" możliwe jest odwrócenie tych niekorzystnych trendów..." hotele dla owadów nie są skuteczną metodą na wspieranie populacji owadów. o wiele skuteczniejszym i sprawdzonym sposobem jest pozostawianie starych, również przewróconych drzew.	ze względu na potrzeby terytorialne owadów hoteliki są mało wydajne. drzewo ze względu na swoją długość pozwala na współistnienie większej ilości owadów bez wzajemnego wchodzenia sobie w drogę. dodatkową przewagą starego drzewa jest to, że hotelik, będący wiadomym skupiskiem owadów może łatwo zostać zdewastowany choćby przez zatrucie pestycydami przez ludzi nieprzychylnych owadom.	93	Adrian Tomalik	Uwaga bezzasadna. W sensie ogólnym należy częściowo zgodzić się z myślą zawartą w uwadze, bo hotele dla owadów są swoistą "protezą" elementów naturalnego środowiska - w naturze tę rolę pełnią skarpy lessowe, czy właśnie martwe drewno. Jednak większość przemysłów Autora nie ma odzwierciedlenia w aktualnej wiedzy naukowej. W wypadku działań na terenach zurbanizowanych zdecydowanie lepszą i dającą szybsze efekty formą działania są hotele dla owadów. Większość błonkówek zasiedlających takie instalacje nie ma odruchów terytorialnych, więc nie można mówić o ich "wchodzeniu sobie w drogę". Przy okazji należy zauważyć, że martwe drewno pełni również inne funkcje ekosystemowe i nie ma sensu przeciwstawiać "hotelu dla owadów" kontra martwe drewno. Martwe drewno na obszarach gęsto zamieszkałych przez ludzi, posadowione w miejscu atrakcyjnym dla błonkówek, jest równie mocno narażone na akty dewastacji (niszczenie, czy podpalenie) a w większym stopniu ulega kradzieży. Praktyka czynnej ochrony owadów z ostatnich kilkudziesięciu lat wskazuje, że hotele dla owadów w doskonały sposób spełniają rolę substytutu naturalnego schronienia i mają poważną rolę w odtwarzaniu bioróżnorodności entomofauny.
66	1. Charakterystyka projektu	Proponuję budowę jednej, odpowiednio szerokiej ścieżki łączącej (pieszo - rowerowo-rolkowej) po stronie koryta potoku.	1. wykluczy się w ten sposób niszczenie drzew, ich systemów korzeniowych, co będzie zachodzić w przypadku ułożenia ścieżki po stronie zadrzewionej skarpy. 2. wykluczy się/zminimalizuje późniejsze wycinki pielęgnacyjne drzew ze względu na zagrożenia 3. dodatkowo przez ustawienie oświetlenia po stronie koryta zmniejszymy presję na pas zadrzewień usytuowany na skarpie i tuż pod nią.	5	Adrian Tomalik	Zamierzenie związane z zagospodarowaniem lewego nadbrzeża potoku Straconka zostało zminimalizowane i ograniczone w celu zachowania linii istniejącego drzewostanu. Usunięto tor rolkowo-rowerowy. Wprowadzono zalecenie budowy jednej ścieżki pieszo-rowerowej, której przebieg ma nie ingerować w istniejący drzewostan.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

67	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot. cyt: "...wykreowanie uporządkowanej zielonej przestrzeni nadrzecznej o przeznaczeniu rekreacyjnym.." Uporządkowana przestrzeń zielona jest to zieleń pozbawiona zasadniczej wartości przyrodniczej, jako obszar bioróżnorodny, w związku z czym zapis ten jest sprzeczny z założeniami RPO.	Obszary objęte projektem (dla prawie całej Wapieniczanki i Białki oraz pas zadrzewień Bulwarów Straceńskich) to tereny dzikiej, naturalnej (w większości) przyrody. Uporządkowanie ich spowoduje ich degradację gatunkową zarówno w składzie florystycznym jak i co za tym idzie fauny tam żyjącej. Obecna roślinność (włączając tu krzewy, zarośla jak choćby jeżynę czy pokrzywę rosnące poza uczęszczanymi ścieżkami) stanowi schronienie umożliwiające zarówno życie jak i migrację wielu gatunków zwierząt. Zarośla te poza tworzeniem fizycznej możliwości gniazdowania kreują wizualną zasłonę przed wzrokiem przechodniów jak również miejscami utrudniają nam, dostęp tworząc zaciszne zakątki potrzebne zwierzętom w czasie, gdy tereny odwiedzają turyści. Dodam, że omawiane strefy stanowią szlaki migracyjne zwierząt. W związku z powyższym uporządkowanie roślinności poprzez czy to wycinkę krzewów, wykaszanie czy inne zabiegi przyczyni się do degradacji tych miejsc pod względem przyrodniczym, co uważam za niedopuszczalne.	5	Adrian Tomalik	Po pierwsze sama nazwa priorytetu 6d „Priorytet inwestycyjny 6d” wskazuje na jego inwestycyjny charakter, po drugie zaś zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić, jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.
----	-----------------------------	--	---	---	----------------	---

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

68	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot. cyt: "...zaadaptowanie ..." Przestrzeń zieleni parkowej to teren o znikomej bioróżnorodności. Zrealizowanie adaptacji istniejącej przestrzeni zielonej na park nadrzeczny będzie równoznaczna z zaniżeniem bioróżnorodności.	Nawet proponowane miejscowo stanowiska łąk zielnych nie zrekomensują utraty gatunków. Łąki te będą pojedynczymi "wyspami" bioróżnorodności, natomiast poprzez zamianę obecnych dzikich zbiorowisk przyrodniczych w zieleni parkową zdegradowane przyrodniczo zostaną o wiele większe obszary.	5	Adrian Tomalik	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić, jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.
69	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot. cyt: "Dalsze pozostawienie terenów objętych projektem na niezorganizowane i niezaplanowane działania ludzkie polegające m.in. na tworzeniu dzikich ścieżek, dewastacji terenu, wykorzystaniu go, jako dzikie wysypiska śmieci oraz brak wskazania i wydzielenia miejsc dla potrzeb rekreacji, narażają obszar na biologiczną degradację." Zapis ten uważam za chybiony i nielogiczny.	Odnośnie dzikich wysypisk: faktycznie istnieją 3 takie miejsca na Bulwarach Straceńskich. Jest to pozostałość po dawnym systemie gospodarki odpadami, który pobliskim mieszkańcom dawał możliwość zaoszczędzenia kilku złotych miesięcznie poprzez wysypywanie odpadów "na dziko". Po zeszłorocznym zryczałtowaniu opłaty za śmieci, jako mieszkaniowiec w/w okolicy obserwuje zanik omawianego procederu. Nad Białką ani nad Wapieniczką nie jest mi znane żadne miejsce, które można określić, jako dzikie wysypisko. Odnośnie wydzielenia miejsc dla rekreacji; Czy należy rozumieć, że tereny poza infrastrukturą zostaną objęte zakazem wstępu? nie sądzę, a więc nie zmniejszy się oddziaływanie ze strony ludzi na pozostały obszar. Odnośnie tworzenia dzikich	10	Adrian Tomalik	W wyniku tej oraz innych uwag zmodyfikowano założenia dotyczące ścieżek. Jednocześnie jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić, jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			ścieżek: Na wszystkich 3 terenach nadrzecznych istnieją od lat te same tradycyjne ścieżki i z całą pewnością nie zachodzi zjawisko "zadeptywania" nowych przestrzeni. Co więcej, na Bulwarach Strażeńskich projekt przewiduje znaczne zwiększenie ilości ścieżek. Ścieżki te planowane są w miejscach do tej pory nieuczęszczanych. Nowe ścieżki planowane są również w terenie zadrzewionym.			
70	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot.: cyt: "2. Ochrona obszarów nadwodnych wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych;"	O ile mi wiadomo, żadnej prawnej formy ochrony obszarów objętych projektem nie przewiduje się. Tylko takowe zapisy/ uchwały mogłyby (w połączeniu z innymi sugerowanymi zmianami) realnie wpłynąć na stan ich ochrony.	11	Adrian Tomalik	Formy ochrony obszarów objętych projektem możliwe będą do określenia po wykonaniu pełnej inwentaryzacji przyrodniczej.
71	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot. cyt: "3. Budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych)." W treści Analiz nie napotkałem wymienionej infrastruktury, która miałaby chro-	Za infrastrukturę taką rozumiem przykładowo słupki ograniczające wjazd pojazdów samochodowych (np. w celu dzikiego parkowania)	11	Adrian Tomalik	Pełna ocena adekwatności poszczególnych działań będzie możliwa po zakończeniu inwentaryzacji przyrodniczych.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nić istniejące siedliska przyrodnicze bądź gatunki.				
72	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dot. cyt: "3. Budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych)." W treści Analiz nie napotkałem wymienionej infrastruktury, która miałaby chronić istniejące siedliska przyrodnicze bądź gatunki.	Za infrastrukturę taką rozumiem przykładowo słupki ograniczające wjazd pojazdów samochodowych (np. w celu dzikiego parkowania)	11	Adrian Tomalik	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić, jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.
73	5. Analiza instytucjonalna	Uwaga dot. cyt. "W ramach przygotowania do projektu niezbędne jest podjęcie działań w kilku etapach: przeprowadzenie inwentaryzacji oraz zdefiniowanie potrzeb beneficjenta, przygotowanie odpowiedniej dokumentacji, dokonanie wyboru wykonawców." Biorąc pod uwagę rodzaj i charakter przestrzeni objętych projektem za jedną z podstawowych, jeśli nie najważniejszą z inwentaryzacji uważam inwentaryzację przyrodniczą, której nie wykonano.	jw.	21	Adrian Tomalik	Zadaniem ekspertów była m.in. analiza przedstawionej dokumentacji i sformułowanie zaleceń. W dokumentacji nie było analiz przyrodniczych, w związku, z czym wykonanie takich analiz wpisano jako podstawową rekomendację dla projektu, która może wpłynąć na zmianę zakresu projektu, jak również częściowo na zmianę jego lokalizacji.
74	6. Analiza techniczna i technologiczna	Uwagi ogólne dot. Bulwarów Straceńskich: W moim odczuciu właściwe zagospodarowanie Bulwarów powinno oprzeć się o następujące założenia: 1. Całkowity brak ingerencji w pas zadrzewień, z wyłączeniem usunięcia kilku-nastu suchych czy umierających drzew.	jw.	23	Adrian Tomalik	Obecnie zaproponowano modyfikacje projektu, jednakże nie mają one charakteru ostatecznego, gdyż Beneficjent nie posiada inwentaryzacji przyrodniczych, bez których trudno ocenić, jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Są to naturalne dla strefy nadrzecznej zadrzewienia wraz z naturalnym runem i podszytem. Pozostawienie ich w niezmienionym stanie nie uszczupli bioróżnorodności tego korytarza ekologicznego. 2. Budowę jednej, odpowiednio szerokiej, łączonej ścieżki pieszo- rowerowej zlokalizowanej po lewej stronie potoku możliwie blisko koryta. Zalety: a) unikniemy zagrożenia podcinania korzeni drzew oraz ich wycinki w przypadku poprowadzenia ścieżki po stronie zadrzewień. b) uzyskamy możliwość ustawienia oświetlenia ścieżki w oddaleniu od zadrzewień, przez co w dużym stopniu unikniemy presji zanieczyszczenia świetlnego wobec zadrzewień. c) wykorzystamy naturalnie wypracowany przez dotychczasowych spacerowiczów przebieg ścieżki, który jest najlepszy ze względu na walory widokowe (możliwość obserwacji szerszej perspektywy) d) dostosujemy liniowy charakter ścieżki do liniowego charakteru potoku, natomiast obiekty rekreacyjne możemy wkomponować w pozostały otwarty obszar. Uzyskamy w ten sposób lepsze rozmieszczenie infrastruktury a co za tym idzie możliwość wprowadzenia większej ilości nasadzeń. e) zmniejszymy tzw. efekt zagrożenia. W przypadku wystąpienia silnego wiatru, osoby opuszczające Bulwary będą przebiegać się w strefie niezadrzewionej, co zmniejszy lub zlikwiduje możliwość wystąpienia urazu na skutek spadających gałęzi. Pozytywnym aspektem bezpośrednio związanym będzie mniejsza presja na drzewostan związana z tzw.				
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		cięciami pielęgnacyjnymi. 3. Zmniejszenie ilości infrastruktury na korzyść zwiększenia nasadzeń i tworzenia większych obszarów roślinności, co w połączeniu z nienaruszaniem zadrzewień faktycznie stworzy efekt wzmacniania bioróżnorodności jak również podniesie atrakcyjność tego miejsca, jako naturalnego, zielonego miejsca dla odpoczynku od miejskiej codzienności. 4. Stosowanie nasadzeń wyłącznie roślinności rodzimej. Roślinność taka harmonizuje ze sobą tworząc pozytywne odczucia u ludzi a także tworzy właściwe siedliska dla rodzimej fauny. mogą to być rośliny kwitnące jak dzika róża, jaśminowiec, tarnina, kruszyna pospolita, głóg, wiśnia ptasia, kalina, jarzębina, wierzba, brzoza, 5. Nie tworzenie nowych ścieżek w terenie zadrzewionym a istniejące utwardzić wyłącznie wysypaniem powierzchniowo szutru bez korytowania, które skutkować będzie niszczeniem korzeni a co za tym idzie zamieraniem drzew.				
75	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dotyczy zapisu: "Zakres projektu w odniesieniu do rzeki Białej: § dla nadbrzeża rzeki w rejonie ulic: Księdza Jana Kusia i ulicy Sokolskiej - przewiduje zaadaptowanie istniejącej przestrzeni zielonej na park nadrzeczny o funkcji rekreacyjnej" Jest to teren gęsto porośnięty roślinnością a więc cenny przyrodniczo. Pomimo występowania tam gatunków obcych, w tym inwazyjnego rdestowca teren spełnia funkcję korytarza ekologicznego zwłaszcza w odniesieniu do drobnych ssaków i ptactwa. Zamiana dzikiego charakteru roślinności na przestrzeń parkową będzie dużym krokiem degradacji zasobów	Likwidacja rdestowca jak najbardziej jest zasadna. Natomiast wycinkę akacji uważam za niepotrzebną. Są to dorosłe drzewa dające przestrzeń życiową wielu zwierzętom, zwłaszcza owadom. Nie jest to gatunek, który nastroczałby problemów z nadmiernym rozprzestrzenianiem i nie ma konieczności pozbywania się ich.	5	Adrian Tomalik	W naszych ekosystemach brak rodzimych gatunków owadów, dla których robinia akacjowa jest główną rośliną żywicielską lub najistotniejszym siedliskiem. Dla występujących na niej zwierząt jest jedynie środowiskiem zastępczym. Robinia akacjowa Robinia pseudoacacia jest gatunkiem inwazyjnym, obcym w naszej florze. Stwarza zagrożenie poprzez masowe rozprzestrzenianie się, konkurencję o światło i przestrzeń z rodzimymi gatunkami, ale również posiada właściwości allelopatyczne, dzięki czemu znacząco obniża różnorodność w swoim otoczeniu (Nasiri H., Iqbal Z., Hiradate S., Fujii Y. 2005. Allelopathic potential of Robinia pseudoacacia L. Journal of Chemical Ecology. 31(9): 2179-2192). Na obszarze projektowym występuje na nadbrzeżach rzeki Białej i tam jej obecność szczególnie nie jest wskazana również z tego powodu, że znajdując

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		bioróżnorodności jak i redukcją funkcji korytarza ekologicznego.				się na terenach nabrzeżnych powoduje rozprzestrzenianie swych diaspor w niższym odcinku rzeki Białej. Jest wymieniana w dokumentach Rady Europy, jako gatunek stwarzający zagrożenie dla różnorodności biologicznej lub usług ekosystemowych: (http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=PE%2070%202014%20INIT) W publikacjach Instytutu Ochrony Środowiska PAN w Krakowie, dostępnych również w Internecie (http://www.iop.krakow.pl/ias/gatunki/146), jako proponowane formy zwalczania podaje się stopniowe usuwanie w czasie prowadzenia przebudowy drzewostanów oraz innych działań ochronnych. Ekspertci podtrzymują zalecenie sukcesywnego usuwania robinii akacyjnej z drzewostanu. Jednocześnie dopisano zalecenie, aby w przeciągu pierwszych pięciu lat usunąć nie więcej niż 25% liczby drzew tego gatunku znajdujących się na terenie projektowym.
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

ANALIZA ZBIORCZA

REWITALIZACJA PRZESTRZENI NADBRZEŻNYCH RZEK, POTOKÓW I ZBIORNIKÓW WODNYCH SUBREGIONU POŁUDNIOWEGO

Ip.	Nr i tytuł rozdziału, do którego odnosi się uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Strona	Autor uwagi	Odniesienie do uwagi
1	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analizy wykonalności zintegrowanego projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str.13 oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-bia-la/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf .	Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-bia-la/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska	13	Wioletta Stokłosa	Analizy zostały dostosowane do wersji 7.0 RPO, przy czym nadal nie jest to ostateczna wersja RPO.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0			
2	1. Charakterystyka projektu	1.Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek ,potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego". Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i	Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeli-	12-14	Wioletta Stokłosa	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b.obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c.boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Milówka d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h.budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i.budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	minowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko -Biała , Milówka d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h.budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i.budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy		
--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			antropopresję na obszary nad-rzeczne a zbyt duże nagroma-dzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
3	1. Charakterystyka projektu	1.Dotyczy Analiza wykonalności zinte-growanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Połu-dniowego" str.12 oraz analiz wykonalno-ści dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzą-ce środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, budowy utwardzonych ścieżek spacero-wych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. oświetlania terenów nadbrzeżnych regulacje, kształtowanie brzegów rzek niwelacje i wyrównywanie terenu budowy kąpielisk na ciekach wodnych czyszczenie zbiorników wodnych szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infra-struktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spo-wodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania nato-miast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonal-ności dla projektu pn."Rewitalizacja prze-	W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukują-ce korony drzew, budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. oświetlania terenów nadbrzeż-nych regulacje, kształtowanie brzegów rzek niwelacje i wyrównywanie terenu budowy kąpielisk na ciekach wodnych czyszczenie zbiorników wodnych szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpie-nia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorod-ności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisu-ją się w charakterystykę znaczą-cych zagrożeń dla bioróżnorod-ności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy	12-17	Wioletta Stokłosa	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Ce-lem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury zwią-zanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycz-nego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego do-kumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez inwetaryzacji trudno ocenić co może zostać znisz-czone. W celu uniknięcia jakichkolwiek szkód dla śro-dowiska oraz zagwarantowania, że działania będą w wystarczający sposób wpisywać się w priorytet RPO zalecono wykonanie inwentaryzacji. Dopiero po wyko-naniu inwentaryzacji możliwe będzie wskazanie jakich działań kategorycznie należy zaniechać.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		strzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.			
4	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy całości dokumentu Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz	1-117	Wioletta Stokłosa	W zaleceniach środowiskowych dopisano: "Dla potrzeb budowy ścieżek, w miejscach kontaktu nawierzchni z systemem korzeniowym drzew (w praktyce w odległości rzutu poziomego korony drzewa) nie wykonywać korytowania i nie stosować krawężników - w celu minimalizowania zniszczeń w systemach korzeniowych drzew. Wyjątkiem są nawierzchnie wodoprzepuszczalne - przyjazne dla drzew".

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.			
5	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...)).	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie	15-117	Wioletta Stokłosa	Analizy zostały zaktualizowane do wersji 7.0 RPO Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).			
6	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek ,potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego"rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie	49-80	Wioletta Stokłosa	Zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.			
7	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób	Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych	1-117	Wioletta Stokłosa	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez inwentaryzacji trudno ocenić co może zostać zniszczone. W celu uniknięcia jakichkolwiek szkód dla środowiska oraz zagwarantowania, że działania będą w wystarczający sposób wpisywać się w priorytet RPO zalecono wykonanie inwentaryzacji.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.	wych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatko-			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			wo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.			
8	9. Analiza środowiskowa	dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społecz-	86-93	Wioletta Stokłosa	Na obecnym etapie nie ma możliwości powołania "Rady projektu" w zaproponowanym kształcie. Inwentaryzacje przyrodnicze będą musiały zostać wykonane przez odpowiednie organizacje, które złożą swoją ofertę w odpowiedzi na ogłoszony przetarg. Zachęcamy do śledzenia BIP i składania ofert. Brak możliwości prawnej, jak i formalnej narzucenia Gminom obowiązku powołania ciał doradczych. Ponadto, nie udział ekspertów, czy "ekologicznych" organizacji pozarządowych (które zazwyczaj posiadają siedziby i gros członków w dużych miastach), a udział mieszkańców danego terenu, danej gminy i ich własny głos w procesie tworzenia i nadzorowania realizacji inwestycji może zapewnić rzeczywistą realizację zasady partycypacji społecznej. Tu jednak powstaje spore niebezpieczeństwo dla realizacji celów środowiskowych, gdyż dla znaczącej większości mieszkańców naszego kraju ochrona bioróżnorodności ma niskie znaczenie, często jest wręcz postrzegana jako zbędna i ekscentryczna.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			ności lokalnej.			
9	8. Analiza wariantowa	1.Dotyczy Rozdz.8 poszczególnych analiz wykonalności dla wszystkich projektów . Uwagę zawarto pod analiza zintergowana celem uniknięcia powtarzania jej 35 razy kolejno dla każdej z gmin. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczą i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6.	1.Dotyczy Rozdz.8 poszczególnych analiz wykonalności dla wszystkich projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczą i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany	1	Wioletta Stokłosa	Przed wszystkim należy wyjaśnić, iż to nie autorzy opracowania zezwalają na realizację inwestycji. Ewentualne dofinansowanie dla projektu będzie przyznawane po ocenie formalnej i merytorycznej wniosków o dofinansowanie przez instytucję, która będzie odpowiedzialna za nabór projektów. Wykonana analiza nie jest wnioskiem o dofinansowanie. Ponadto, analiza opiera się na przekazanych przez poszczególnych Beneficjentów dokumentach i założeniach, jak również roboczej wersji RPO WSL (wersja 7.0). Biorąc pod uwagę plany Beneficjentów oceniono m.in. prawną, organizacyjną i techniczną wykonalność tych działań wskazując jednocześnie zalecenia środowiskowe. Ostatecznie to Beneficjent zadeklaruje we wniosku o dofinansowanie zakres i sposób realizacji projektu, co będzie podlegało ocenie instytucji ogłaszającej nabór projektów, wobec czego jeżeli sposób realizacji projektu nie będzie odpowiadał wytycznym ostatecznej wersji RPO WSL, to projekt nie otrzyma dofinansowania. W związku z powyższym obawy, iż Beneficjent zrealizuje projekt niezgodny z RPO WSL ze środków tego programu są bezpodstawne.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
10	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analizy zbiorczej str.13 oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO).	Dotyczy Analizy zbiorczej str.13 oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020	6-16	Zuzanna Klimczak	Analizy zostały dostosowane do wersji 7.0 RPO, przy czym nadal nie jest to ostateczna wersja RPO. Wersja 2.0 dotyczyła Projektu Szczegółowego Opisu Opis Priorytetowych RPO - w skrócie "URPO" - wersja 2.0 tego dokumentu była w tym momencie ostatnią.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		– Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „ Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „ Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0			
--	--	---	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

11	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analiza zbiorcza. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Białsko – Biała, gmina Ustroń	Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analiza zbiorcza. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice	12	Zuzanna Klimczak	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.
----	-----------------------------	---	--	----	------------------	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała, Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko - Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek - gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko - Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała, Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko - Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek - gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko - Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

12	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: • usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, • budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na • oświetlania terenów nadbrzeżnych • regulacje, kształtowanie brzegów rzek • niwelacje i wyrównywanie terenu • budowy kąpielisk na ciekach wodnych • czyszczenie zbiorników wodnych • szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby terenach nadbrzeżnych. infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: • usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, • budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na • oświetlania terenów nadbrzeżnych • regulacje, kształtowanie brzegów rzek • niwelacje i wyrównywanie terenu • budowy kąpielisk na ciekach wodnych • czyszczenie zbiorników wodnych • szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby terenach nadbrzeżnych. infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału	12	Zuzanna Klimczak	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.
----	-----------------------------	---	--	----	------------------	---

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.		
13	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnie-	1-117	Zuzanna Klimczak

Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			niem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.			
14	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str. 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (postrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	15	Zuzanna Klimczak	Analizy zostały zaktualizowane do wersji 7.0 RPO Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.
15	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/ i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwier-	49-77	Zuzanna Klimczak	Zalecenia środowiskowe rozdziału 9 przewidują, iż w przypadku wykonania oświetlenia obiektów powinny być stosowane wyłącznie lampy z ULOR=0, zaleca się zastosować zasilanie fotowoltaiczne. Nie ma pewnych informacji, na ile światło nocą przeszkadza zwierzętom. Zazwyczaj następuje habituacja populacji do tego zjawiska i przestrzeń pozostaje nadal wykorzystana. W wypadku części gatunków (mroczek późny, borowiec wielki) okolice lamp stanowią wręcz atrakcyjny obszar polowań. Wiele sów wykorzystuje również oświetlone tereny, jako miejsce łowów. Nie na darmo największa aktywność sów (również puszczyka) jest w jasne, księżycowe noce. Niewątpliwie jednak nocne światło stanowi pewien rodzaj zaburzenia w

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	rząt bytujące lub/ i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.			naturalnym środowisku. Do rekomendacji środowiskowych dodano zdanie: "Zaleca się, aby w godzinach późnonocnych (od 23.00 do 5.00) lampy były całkowicie wyłączone."
16	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i	Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w propono-	1-117	Zuzanna Klimczak	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.	wanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia			
--	--	---	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.			
17	9. Analiza środowiskowa	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	86-92	Zuzanna Klimczak	W zakresie związanym z regulacją brzegów w poszczególnych projektach i analizie zbiorczej dopisano ograniczenia "Roboty umocnieniowe ograniczyć tylko do miejsc, gdzie w sposób bezpośredni zagrożona jest infrastruktura techniczna (przyczółki mostów i drogi biegnące w bezpośrednim sąsiedztwie cieku), z pracami maksymalnie odsunąć się od brzegów rzeki zostawiając jak najszerszą przestrzeń (to tak na prawdę jest kluczowe), absolutnie nie wchodzić z pracami w koryto rzeki. Powyższe prace wyłączyć z projektu i wykonać ze środków własnych Beneficjenta ze względu na brak związku z poprawą bioróżnorodności." W zakresie uwagi dotyczącej powołania zespołu - powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

18	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analizy zbiorczej str.13 oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów Analizy wykonalności (udostępione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/ RZE-KI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „ Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	Dotyczy Analizy zbiorczej str.13 oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów Analizy wykonalności (udostępione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/ RZE-KI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „ Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	6-16	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	---	---	------	--------------------	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

19	1. Charakterystyka projektu	Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała, Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko-Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie	Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina	12	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	---	---	----	--------------------	----------------------------------

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulację brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko -Biała , Miłówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulację brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
20	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: • usunięcie drzew i krzewów	Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące	12	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, • budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na • oświetlania terenów nadbrzeżnych • regulacje, kształtowanie brzegów rzek • niwelacje i wyrównywanie terenu • budowy kąpielisk na ciekach wodnych • czyszczenie zbiorników wodnych • szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby terenach nadbrzeżnych. infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	środowisku naturalnemu takie jak: • usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, • budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na • oświetlania terenów nadbrzeżnych • regulacje, kształtowanie brzegów rzek • niwelacje i wyrównywanie terenu • budowy kąpielisk na ciekach wodnych • czyszczenie zbiorników wodnych • szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby terenach nadbrzeżnych. infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

21	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	1-117	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	--	--	-------	--------------------	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

22	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	15	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
23	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/ i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/ i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania	49-77	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszych uwag

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		tw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	dzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.			
24	1. Charakterystyka projektu	tyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony	tyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan	1-117	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.	siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.			
25	9. Analiza środowiskowa	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organi-	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze,	86-92	Marcin Chmielewski	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		zacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.			
26	6. Analiza techniczna i technologiczna	Projekt rewitalizacji nadbrzeży rzeki Olzy nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d: ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożony przez gminę projekt zakłada działania - Regulacja, zabezpieczenia brzegów rzeki Olzy po stronie lewej i prawej na	Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nad-rzeczne, a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje przerwanie lub zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	22-23	Grzegorz Starzecki	W zakresie związanym z regulacją brzegów w poszczególnych projektach i analizie zbiorczej dopisano ograniczenia "Roboty umocnieniowe ograniczyć tylko do miejsc, gdzie w sposób bezpośredni zagrożona jest infrastruktura techniczna (przyczółki mostów i drogi biegnące w bezpośrednim sąsiedztwie cieku), z pracami maksymalnie odsunąć się od brzegów rzeki zostawiając jak najszerszą przestrzeń (to tak na prawdę jest kluczowe), absolutnie nie wchodzić z pracami w koryto rzeki. Powyższe prace wyłączyć z projektu i wykonać ze środków własnych Beneficjenta ze względu na brak związku z poprawą bioróżnorodności." Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione". Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		odcinku ok. 300 m; - Budowa kładki dla pieszych, rowerzystów, narciarzy; - Zagospodarowanie terenu poprzez budowę bulwaru spacerowego nad rzeką Olzą i realizację strefy rekreacji i wypoczynku w tej lokalizacji; - Budowa ciągu pieszo-rowerowego z parkingu do amfiteatru; - Utworzenie parku i siłowni na wolnym powietrzu.				
27	1. Charakterystyka projektu	Usuwanie drzew i krzewów oraz budowanie utwardzonych ścieżek i oświetlenia okolicy rzek - nie są to moim zdaniem działania, które mają na celu ochronę różnorodności przyrodniczej. Dlaczego nie można zagospodarować terenów nadbrzeżnych w sposób bardziej przyjazny przyrodzie?	obawiam się, że za przyzwoleniem urzędników region zostanie pozbawiony naturalnego piękna i tleno-dających drzew na rzecz sztucznego światła i asfaltu.	12-117	Urszula Klimczak	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez inwentaryzacji przyrodniczej nie można ocenić, iż przyjęte rozwiązanie nie jest przyjazne przyrodzie.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

28	1. Charakterystyka projektu	Zastrzeżenia do opracowanych analiz wykonalności jak również procedury ich prezentacji : 1. Dotyczy Analizy zbiorczej (str.13) oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014, który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „ Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	j.w.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	--	------	-------	--------------------	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

29	6. Analiza techniczna i technologiczna	2. Dotyczy Rozdz.6 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeniach projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6.	Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału 9. Analiza środowiskowa zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	1-117	Grzegorz Starzecki	Określenie "uwzględniając zapisu rozdziału 9" należy czytać dosłownie - wszystkie zapisy rozdziału 9 muszą zostać uwzględnione. Trudno ocenić na jakiej podstawie autor uwagi uważa, że wdrożone zostanie tylko część zaleceń rozdziału 9.
30	1. Charakterystyka projektu	3. Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analizy zbiorczej. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w po-	Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała,				
--	--	---	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

31	1. Charakterystyka projektu	4. Dotyczy str. 12 Analizy zbiorczej oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych - uwaga nr 3) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak -usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, -budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. -oświetlania terenów nadbrzeżnych -regulacje, kształtowanie brzegów rzek -niwelacje i wyrównywanie terenu -budowy kąpielisk na ciekach wodnych -czyszczenie zbiorników wodnych -szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. -budowa parkingów, siłowni, toalet czy systemy monitoringu	Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk, a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Wyżej wymienione działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
32	6. Analiza techniczna i technologiczna	5. Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych	j.w.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		szlakach komunikacyjnych co pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.				
33	1. Charakterystyka projektu	6. Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1). Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str. 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (postrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	j.w.	15	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
34	6. Analiza techniczna i technologiczna	7. Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zloka-	j.w.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		lizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.				
35	1. Charakterystyka projektu	8. Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przy-	j.w.	1-117	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		rody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.				
36	9. Analiza środowiskowa	9. Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt. 20 oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie minimum dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele minimum dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź	j.w.	90	Grzegorz Starzecki	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.				
37	6. Analiza techniczna i technologiczna	W Projekcie nr 15 na stronie 67 dopisanie wierszy: "Wykonanie kamiennej tamy podłużnej z poprzeczkami kamiennymi"	Dodatkowe zabezpieczenie brzegu a także stworzenie dodatkowej możliwości zagospodarowania	67	Jadwiga Górna	Ze względu na źródło finansowania projektu (wzmocnienie bioróżnorodności) do projektu dodano ograniczenia "Roboty umocnieniowe ograniczyć tylko do miejsc, gdzie w sposób bezpośredni zagrożona jest infrastruktura techniczna (przyczółki mostów i drogi biegnące w bezpośrednim sąsiedztwie cieku), z pracami maksymalnie odsunąć się od brzegów rzeki zostawiając jak najszerszą przestrzeń (to tak na prawdę jest kluczowe), absolutnie nie wchodzić z pracami w koryto rzeki. Powyższe prace wyłączyć z projektu i wykonać ze środków własnych Beneficjenta ze względu na brak związku z poprawą bioróżnorodności." W związku z powyższym nie można uwzględnić uwagi.
38	1. Charakterystyka projektu	Dokument powinien zostać uzupełniony o materiał fotograficzny powstały podczas realizacji przedsięwzięcia (audyty przeprowadzone na nadbrzeżach), który uwidaczniałby istniejące problemy na terenach objętych projektem, przedstawiałby stan aktualny. Zgodnie z zapisami Metodyki realizacji projektu (załącznik do oferty) zakres objętościowy analiz zbiorczych to ok. 300 stron w formacie A4.	zgodność dokumentu z wymaganiami oferty - uwaga ogólna do całego dokumentu	-	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
39	13. Analiza ryzyk i zagrożeń w projekcie	W rozdziale 13 Analiza ryzyk i zagrożeń w projekcie nie uwzględniono jednego z największych realnych ryzyk dla przedsięwzięcia, jakim jest kwalifikowalność projektu pod kątem wymagań RPO WSL oraz URPO WSL dla działania dotyczącego priorytetu. Proszę o uwzględnienie tego rodzaju ryzyka analogicznie jak w	uwzględnienie istotnego ryzyka projektu	110-111	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		analizie miejskiego projektu rzecznego.				
40	1. Charakterystyka projektu	Proszę o zaktualizowanie zapisów pod kątem VII wersji RPO WSL	uaktualnienie zapisów - uwaga ogólna do całego dokumentu	-	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Uwzględniono.
41	6. Analiza techniczna i technologiczna	W rozdziale 6.2.8. na 79 wystąpił błąd przy projekcie nr 35, który dotyczy gminy Jaworze, a nie Czechowic-Dziedzic.	usunięcie błędu	79	Paweł Niklewicz Urząd Miejski w Bielsku-Białej	Skorygowano.
42	1. Charakterystyka projektu	w pkt.1.1 kropka pierwsza "...działania polegające na ochronie obszarów nadwodnych..." Projekt nie przewiduje utworzenia żadnej prawnej formy ochrony przyrodniczej obszarów objętych projektem. w związku z czym nie spełnia podstawowego założenia.	utworzenie rezerwatów przyrodniczych pozwalałoby projektowi na spełnienie w/w założenia.	6	Adrian Tomalik	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL. Bez inwentaryzacji nie jest również możliwe zaproponowanie jakie formy ochrony przyrody i gdzie powinny powstać.
43	1. Charakterystyka projektu	pkt 1.1 kropka druga: wycinka roślinności (w większości naturalnej) porastającej brzegi potoków których dotyczą projekty, pod infrastrukturę rekreacyjno- turystyczną będzie niszczeniem a nie ochroną siedlisk przyrodniczych i gatunków.	do infrastruktury chroniącej siedliska przyrodnicze można zaliczyć: montaż słupków ograniczających wjazd samochodami oraz ewentualne płotki ograniczające dostęp pieszym oraz ustawienie tablic zakazujących wysypywanie śmieci. Wymienione w projekcie urządzenia typu ścieżki, parkingi, latarnie itp. pogorszą jakość w/w obszarów przyrodniczych, głównie przez uszczuplanie ich powierzchni.	6	Adrian Tomalik	Bez szczegółowej inwentaryzacji nie można tego stwierdzić. Zalecenia rozdziału 9 uwzględniają usuwanie roślinności inwazyjnej.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

44	1. Charakterystyka projektu	uwaga dot. cyt: "Celem projektu jest ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej na obszarze Województwa Śląskiego...". całkowicie nie zgadzam się z założeniem, jakoby zagospodarowanie nabrzeży potoków infrastrukturą turystyczno-rekreacyjną miało służyć ochronie i przywróceniu bioróżnorodności.	nabrzeża cieków wodnych objęte projektem to wąskie pasy roślinności szerokości często kilka lub kilkanaście metrów, ciasno wciśnięte pomiędzy tereny zabudowy miejskiej, drogi lub tereny rolnicze. Stanowią one jedyne dla swoich obszarów przyrodniczych korytarze ekologiczne. Budowa ścieżek i innej infrastruktury w tak wąskich skupiskach przyrody zniszczy tak duży procent zieleni, że tym samym zredukuje ich wartość jako korytarzy ekologicznych. W wielu miejscach dojdzie do fragmentacji w/w korytarzy.	8	Adrian Tomalik	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione. Bez wskazanej wyżej inwentaryzacji nie można stwierdzić, iż działania projektu nie spełniają zapisów RPO WSL.
45	1. Charakterystyka projektu	za wyjątkiem likwidacji gatunków inwazyjnych oraz działalności edukacyjnej ośrodków wspartych w projekcie, cała reszta zaplanowanej infrastruktury zalicza się do cyt: "drastyczny negatywny wpływ działalności człowieka na bioróżnorodność" definicji Bioróżnorodności opisanej w rozdz 1.3 oraz cyt: "Wśród znaczących zagrożeń należy wymienić również presję urbanistyczną, zabudowę terenów o wysokiej do niedawna bioróżnorodności, zmniejszanie i związane z tym prace urządzeniowe zieleni: zakładanie jednogatunkowych trawników, wprowadzanie obcych gatunków ozdobnych roślin. Dzięki temu rugowane są z krajobrazu rodzime gatunki, powiązane z cyklami życiowymi licznych owadów i innych zwierząt, a konsekwencją takich działań jest zanikanie kolejnych gatunków i obniżanie bioróżnorodności na wszystkich poziomach. Presja urbanistyczna wpływa również na zwierzęta	zabudowa brzegów potoków jest właśnie presją wywieraną na przyrodę opisaną w pkt.4 rozdz.1.3.	12	Adrian Tomalik	Zgodnie z zapisami wersji 7.0 projektu RPO WSL „Celem interwencji jest także ... rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione”. Z tego powodu jednym z zaleceń ekspertów jest wykonanie w pierwszym kroku inwentaryzacji przyrodniczej, jako podstawowego dokumentu, który pozwoli ocenić jakie gatunki chronione występują na obszarze związanym z projektem i czy zaplanowane w projekcie działania w wystarczający sposób zmniejszą presję na gatunki chronione.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		poprzez zabudowywanie korytarzy ekologicznych i ograniczanie zwierzętom dostępu do przestrzeni i swobodnego przepływu genów wewnątrz populacji." wymienionych w pkt.4. rozdz. 1.3.				
46	1. Charakterystyka projektu	W mojej opinii cyt; "wykorzystanie(...) lokalnych zasobów przyrodniczych w celu stworzenia wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych o wysokiej jakości, także dla ich zagospodarowania na cele turystyczne". w przypadku potoków których dotyczą w/w projekty oraz w formie w jakiej owe projekty są przedstawione/planowane, nie będzie skutkować ochroną przyrody / bioróżnorodności. Przeciwnie, będą działać negatywnie, niszcząc na przyrodę.	j.w.	14	Adrian Tomalik	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
47	1. Charakterystyka projektu	Projekty nie osiągają żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu i rezultatów. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL stosowany”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te nego-	Projekty nie osiągają żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu i rezultatów. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich	1-6	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Wersja 7.0 RPO jest nadal wersją roboczą, podczas gdy wskaźniki będą musiały zostać dostosowane do ostatecznej wersji RPO, zaś ich wartości będą wymagały weryfikacji po przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej, która może mieć wpływ na zmianę zakresu projektu. Jeżeli chodzi o prowadzenie edukacji ekologicznej, to w ostatniej opublikowanej (również roboczej) wersji Szczegółowego Opisu Priorytetów RPO warunkiem kwalifikowalności projektu w tym priorytecie będzie prowadzenia kampanii informacyjno-edukacyjnych w ramach projektu. Aktualnie brak jest szczegółowych wytycznych RPO dotyczących definicji poszczególnych wskaźników.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		cjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacja RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?	wskaźników RPO WSL stosowany”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacja RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?			
48	12. Wykonalność i trwałość projektu	1. Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-bia-la/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-	1. Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploa	13	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0	ZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0			
49	1. Charakterystyka projektu	1. Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analiza zbiorcza. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obej-	1. Dotyczy rozdział 1.3 str.12 Analiza zbiorcza. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierun-	12	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		muja w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	kowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko -Biała , Milówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska			
--	--	---	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
--	--	--	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

50	1. Charakterystyka projektu	1. Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. oświetlania terenów nadbrzeżnych regulacje, kształtowanie brzegów rzek niwelacje i wyrównywanie terenu budowy kąpielisk na ciekach wodnych czyszczenie zbiorników wodnych szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	1. Dotyczy Analiza zbiorcza str.12 oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych) pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. oświetlania terenów nadbrzeżnych regulacje, kształtowanie brzegów rzek niwelacje i wyrównywanie terenu budowy kąpielisk na ciekach wodnych czyszczenie zbiorników wodnych szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i	12	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	--	--	----	---	----------------------------------

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.			
51	1. Charakterystyka projektu	1. Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że pro-	1. Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		jekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.			
52	1. Charakterystyka projektu	1. Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...)) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	1. Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji ,cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...)) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	15	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

53	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	--	--	--	---	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

54	1. Charakterystyka projektu	1. Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych	1. Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	---	--	---	---	----------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.	ków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EEG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.			
55	9. Analiza środowiskowa	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa	dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt.20., oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej	realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej			
56	6. Analiza techniczna i technologiczna	Projekt rewitalizacji nadbrzeży Bobrówki nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożony przez gminę projekt obejmuje • regulację rzeki • budowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej na terenach i tak poddanych już dużej antropopresji • budowę nowych kładek pieszo-rowerowych poprzez rzekę • budowę oświetlenia na całej długości	Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne, a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje przerwanie lub zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	21-22	Magdalena Bregin	W projekcie dodano ograniczenia: Roboty umocnieniowe ograniczyć tylko do miejsc, gdzie w sposób bezpośredni zagrożona jest infrastruktura techniczna (przyczółki mostów i drogi biegnące w bezpośrednim sąsiedztwie cieku), z pracami maksymalnie odsunąć się od brzegów rzeki zostawiając jak najszerszą przestrzeń (to tak na prawdę jest kluczowe), absolutnie nie wchodzić z pracami w koryto rzeki. Powyższe prace wyłączyć z projektu i wykonać ze środków własnych Beneficjenta ze względu na brak związku z poprawą bioróżnorodności.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		terenu projektowego • budowę ścieżki rowerowej na całej długości • montaż oświetlenia na całym obszarze objętym projektem • budowę małej architektury				
57	7. Analiza specyficzna dla sektora	Zabudowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjną szczytkowych form środowiska naturalnego wzdłuż rzeki Bobrówki, które na części jej długości prowadzą się do wąskiego szpaleru drzew i zakrzczów, a częściowo porastają łęgi 91E0, obliczoną na ruch turystyczny w wymiarze 50 000 rodzin rocznie, spowoduje wzmożenie antropopresji na tereny nadrzeczne i jest niezgodna z celem szczegółowym Umowy Partnerstwa, mówiącym o zachowaniu zasobów naturalnych i kulturowych "poprzez zmniejszenie presji na środowisko naturalne"	RPO WSL 2014-2020, 2.5.5., str. 152	25	Magdalena Bregin	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
58	6. Analiza techniczna i technologiczna	Regulacja Bobrówki nie tylko nie przyczyni się do poprawy bioróżnorodności, ale będzie działaniem wprost szkodliwym, dewastującym warunki hydrobiologiczne rzeki i stosunki wodne przyległych terenów, konieczność użycia ciężkiego sprzętu oznacza również dewastację nadbrzeżnej roślinności. Dodatkowo prostowanie koryta rzeki, wykładanie go betonowym/kamiennym materiałem, powoduje spadek retencji, przyspieszony odpływ wody i zwiększenie zagrożenia powodziowego w niższych odcinkach zlewni.	Jest to działanie przeczące zaleceniom i dobrym praktykom Komisji Europejskiej, zalecającej usuwanie zbędnej infrastruktury rzecznej, barier poprzecznych, naturalizację strefy brzegowej, odtwarzanie mokradeł i starorzeczy "The Best Practices on flood prevention, protection and mitigation" (Komisja Europejska 25 IX 2003). Regulacja jest sprzeczna z zaleceniami środowiskowymi z rozdziału 9, str. 27 pkt. 4, 5 oraz str. 28 pkt. 2 i 6. W punkcie 6 zostało napisane: Wody (ze szczególnym uwzględnieniem Ramowej Dyrektywy Wodnej: Zgodnie z założeniami zawartymi w ankiecie projektu planowane działania są	22	Magdalena Bregin	W projekcie dodano ograniczenia: Roboty umocnieniowe ograniczyć tylko do miejsc, gdzie w sposób bezpośredni zagrożona jest infrastruktura techniczna (przyczółki mostów i drogi biegnące w bezpośrednim sąsiedztwie cieku), z pracami maksymalnie odsunąć się od brzegów rzeki zostawiając jak najszerszą przestrzeń (to tak na prawdę jest kluczowe), absolutnie nie wchodzić z pracami w koryto rzeki. Powyższe prace wyłączyć z projektu i wykonać ze środków własnych Beneficjenta ze względu na brak związku z poprawą bioróżnorodności.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			niezgodne z założeniami Ramowej Dyrektywy Wodnej, w szczególności w zakresie umacniania brzegów cieku. W projekcie brak działań naprawczych (przywracania lub odbudowy wartości zdegradowanych ekosystemów wodnych). Znaczący pozytywny wpływ na środowisko projekt może uzyskać poprzez następujące działania: zaprojektowanie i wykonanie na istniejących przegrodach stosownych przecięć pozwalających na spływ wody, a tym samym migrację zwierząt przy małych stanach wód, zahamowanie dalszej regulacji cieku, rozważenie i podjęcie prób całkowitego usunięcia przegród poprzecznych na potoku, zmiana istniejącej zabudowy brzegów i dna potoku na bardziej przyjazną dla środowiska. Nie zaleca się umacniania brzegów gdyż działania te mogą wpłynąć negatywnie na ichtiofaunę oraz zahamować procesy migracyjne zwierząt. Pojawienie się propozycji regulacji rzeki w projekcie za cel przyjmującym poprawę bioróżnorodności należy uznać za rażący przejaw niekompetencji w działaniach prośrodowiskowych gminy Cieszyn.			
--	--	--	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

59	1. Charakterystyka projektu	dot.rozdz.6 Planowane działania z zakresu podstawowych założeń projektowych takie jak: -zabezpieczenia hydrotechniczne stawu, -wycinanie drzew i krzewów, -czyszczenie stawu i jego brzegów, nie spełniają wymagań priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie bioróżnorodności, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę. 2..dot.całość dokumentu analiza wykonalności. W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	dot.rozdz.6 Planowane działania z zakresu podstawowych założeń projektowych takie jak: -zabezpieczenia hydrotechniczne stawu, -wycinanie drzew i krzewów, -czyszczenie stawu i jego brzegów, nie spełniają wymagań priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie bioróżnorodności, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych także poprzez program Natura 2000 i zieloną infrastrukturę. 2..dot.całość dokumentu analiza wykonalności. W analizowanym dokumencie brak zalecenia budowy ścieżek bez korytowania i bez krawężników celem uniknięcia zniszczeń w systemach korzeniowych drzew.	x	Wioleta Hutniczak Fundacja Pozytywnych Zmian	Powtórzenie wcześniejszych uwag
60	1. Charakterystyka projektu	Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6.4 ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni	Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6.4 ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i	12-16	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice, b.obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń, c.boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Milówka, d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń, e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy, f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka, g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko – Biała, h.budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice, i.budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy	gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice, b.obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń, c.boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko -Biała , Milówka, d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń, e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy, f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka, g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko – Biała, h.budowę budowli hydrotechnicz-		
--	--	---	---	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	nych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice, i.budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
61	1. Charakterystyka projektu	1.W celu realizacji pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drze; budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych; oświetlania terenów nadbrzeżnych; regulacje, kształtowanie brzegów rzek; niwelacje i wyrównywanie terenu; budowy kąpielisk na ciekach wodnych; czyszczenie zbiorników wodnych; szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na	1.W celu realizacji pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drze; budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych; oświetlania terenów nadbrzeżnych; regulacje, kształtowanie brzegów rzek; niwelacje i wyrównywanie terenu; budowy kąpielisk na ciekach wodnych; czyszczenie zbiorników wodnych; szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekre-	1-17	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	acyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.			
62	1 Charakterystyka projektu	Uwaga dotyczy analizy zintegrowanej jak i analiz wykonalności poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników, poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone	Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników, poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów.	1-117	Radostaw Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.			
63	1. Charakterystyka projektu	Planowane rezultaty wsparcia - (zapisy pkt. 2 i 3) Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...)) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...). Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacją RPO	Planowane rezultaty wsparcia - (zapisy pkt. 2 i 3) Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1).Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...)) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...). Projekty nie osiągają żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu i/lub rezultatu. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie.	14-17	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?	Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacją RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?			
64	6. Analiza techniczna i technologiczna	Uwaga dotyczy analizy zintegrowanej oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć może powodować zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) co może powodować negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na	Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć może powodować zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) co może powodować negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub	49-80	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.			
65	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy dokumentu całości dokumentu. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny	1.Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego	1-117	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.	stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.			
66	9. Analiza środowiskowa	Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa	90	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.			
67	1. Charakterystyka projektu	Zintegrowany projekt rewitalizacji przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego jest sprzeczny z celem szczegółowym RPO WSL na lata 2014-2020 (wersja 5.1) w ramach osi priorytetowej VI OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW, w odniesieniu do priorytetu inwestycyjnego 6.4: ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę.	W analizie wykonalności podano, że zintegrowany projekt rewitalizacji przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego wpisuje się w cel szczegółowy w zakresie priorytetu inwestycyjnego 6.4 RPO WSL na lata 2014-2020 (wersja 5.1): Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej (str. 13) W opracowaniu uzasadniano co więcej, że projekt wpisuje się w przykładowe rodzaje projektów określonych w URPO WSL 2014-2020: 1. Budowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych; 2. Ochrona obszarów nadwodnych wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych; 3. Budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych wraz z prowadzeniem kampanii informa-	12-78	Karina Nowicka-Kudłacz	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			cyjno-edukacyjnych). (str. 13-14) W analizie wykonalności zidentyfikowano również czynniki/zagrożenia przyczyniające się do zubażania bioróżnorodności, jednym z czynników jest presja urbanistyczna. W opracowaniu czytamy (str. 12): „Wśród znaczących zagrożeń należy wymienić również presję urbanistyczną, zabudowę terenów o wysokiej do niedawna bioróżnorodności, zmniejszanie i związane z tym prace urzędnicze: zakładanie jednogatunkowych trawników, wprowadzanie obcych gatunków ozdobnych roślin. Dzięki temu rugowane są z krajobrazu rodzime gatunki, powiązane z cyklami życiowymi licznych owadów i innych zwierząt, a konsekwencją takich działań jest zanikanie kolejnych gatunków i obniżanie bioróżnorodności na wszystkich poziomach. Presja urbanistyczna wpływa również na zwierzęta poprzez zabudowywanie korytarzy ekologicznych i ograniczanie zwierzętom dostępu do przepływu genów wewnątrz populacji.” Tymczasem realizacja zintegrowanego projektu zagospodarowania nadbrzeży rzek (rozdz. 6.2 str od 53 do 78) to w zasadzie generowanie wcześniej zidentyfikowanych zagrożeń powodujących zubażanie bioróżnorodności, z powodu: zabudowy terenów o wysokiej bioróżnorodności (brzegi			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			rzek ze względu na swój naturalny charakter są miejscami o wysokiej bioróżnorodności), wkroczenie z zabudową na tereny dotychczas niezagospodarowane (ostatnie enklawy przyrody w miastach, gminach), urządzania terenów zielonych na nadbrzeżach (zakładanie jednogatunkowych trawników, wprowadzanie obcych gatunków ozdobnych roślin), zaburzenia funkcji rzek jako korytarzy ekologicznych (zabudowanie brzegów rzek, regulacja rzek). W wyszczególnionych w rozdziale 6 obszarach zagospodarowania nadbrzeży: 1. rzeki Wisła 2. dopływów rzeki Wisły 3. dopływów rzeki Soły 4. nadbrzeży Zbiornika Żywieckiego 5. dopływów rzeki Soły poniżej zbiornika Żywieckiego 6. dopływów rzeki Łękawka stanowiących dorzecze Soły 7. dopływów rzeki Olza zaplanowano zakres zadań polegający na budowie infrastruktury bądź inne działania zubażającą bioróżnorodność (m.in. budowę boiska plażowego, obiektów małej architektury, wycinkę i pielęgnację drzew i krzewów, odwodnienie terenu nadrzecznego, wyrównanie terenu, przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych, ochrona meandrów rzeki, umocnienie linii brzegowej) ewentual-			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			nie infrastrukturę, która nie jest związana z osiągnięciem celu zintegrowanego projektu rewitalizacji przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych (np. budowa kładek na rzekach, podświetlanie mostów, remonty parkingów, wykonanie monitoringu). W projekcie zaplanowano zadania mające na celu przekształcenie środowiska przyrodniczego, budowę infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, które spowodują degradację środowiska naturalnego ze względu na wycinanie drzew, regulację brzegów, eutrofizację rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego, zabudowywanie brzegów rzek. Zaplanowane zadania co więcej nie wpisują się w przykładowe rodzaje projektów określonych w URPO WSL 2014-2020, tj 1. Ochronę obszarów nadwodnych wraz ze zrównoważonym wykorzystaniem lokalnych zasobów przyrodniczych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych; 2. Budowa i modernizacja niezbędnej infrastruktury związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych).			
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

68	3. Zgodność z politykami strategicznymi	'...w zakresie priorytetu inwestycyjnego 6.4: ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej...) - projekt pomimo pewnych oznak spełniania założeń w/w priorytetu (usuwanie roślinności inwazyjnej) w przeważającej mierze wpłynie pogarszająco na różnorodność biologiczną.	Większości projektów, poprzez wycinkę naturalnej, dzięki a więc możliwie najbardziej bioróżnorodnej roślinności zostanie pozyskany teren w celu wykonania opisanej infrastruktury. Również tzw. uporządkowywanie zieleni wpływa degradacyjnie na bioróżnorodność. Roślinność parkowa słynie z wyjątkowo niskiej zawartości gatunków zarówno roślin jak i zwierząt. tereny objęte w/w projektem porośnięte są dziką roślinnością będącą w stanie zadowalającym lub dobrym i zamianę tego stanu na tzw. uporządkowaną zieleni uważam za niedopuszczalne.	34	Adrian Tomalik	Powtórzenie wcześniejszych uwag
69	8. Analiza wariantowa	Uwaga dotyczy rozdziału 8 poszczególnych analiz wykonalności dla wszystkich 35 projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6.	Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań pro-środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych	---	Radosław Ślusarczyk Stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot	Powtórzenie wcześniejszych uwag

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
70	9. Analiza środowiskowa	uwaga dot. cyt."Z uwagi na jesienny okres audytu nie zaobserwowano występowania gatunków chronionych czy przyrodniczo cennych." zapis ten uważam za skandaliczny.	zapis ten pokazuje, że analiza środowiskowa nie została przeprowadzona, została przeprowadzona przez osoby nie kompetentne, stworzona została z za biurka, bez wizji w terenie lub że jedna z najważniejszych części analizy została pominięta. Bez sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej projektowanie inwestycji bezpiecznej dla środowiska jest niemożliwe.	88	Adrian Tomalik	Oskarżenia Autora są bezpodstawne. Prace w zakresie analizy środowiskowej obejmowały zarówno prace kameralne, jak i terenowe, kwalifikacje zespołu ocenił Zamawiający. Analiza nie miała na celu wykonania pełnej inwentaryzacji, czy chociażby jej elementów, a jedynie zgrubną ocenę, na ile i w jaki sposób planowane inwestycje mogą wejść w kolizję z cennymi elementami przyrody. Należy podkreślić raz jeszcze, że wykonana analiza nie miała na celu inwentaryzacji, czy waloryzacji. Natomiast zgadzam się z Autorem uwagi, że bez pełnej wiedzy o środowisku wynikającej z inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej, nie da się poprawnie zrealizować tego typu inwestycji. Takie wskazania (wykonania inwentaryzacji przyrodniczej, jako pierwszego etapu prac) zostały zawarte w dokumentach, co zapewne szanowny Autor doczytał.
71	9. Analiza środowiskowa	uwaga dot. cyt."Z uwagi na jesienny okres audytu nie zaobserwowano występowania gatunków chronionych czy przyrodniczo cennych." zapis ten uważam za skandaliczny.	zapis ten pokazuje, że analiza środowiskowa nie została przeprowadzona, została przeprowadzona przez osoby nie kompetentne, stworzona została z za biurka, bez wizji w terenie lub że jedna z najważniejszych części analizy została pominięta. Bez sporządzenia inwentaryzacji przyrodniczej projektowanie inwestycji bezpiecznej dla środowiska jest niemożliwe.	88	Adrian Tomalik	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			wiska jest niemożliwe.			
72	15. Raport z konsultacji społecznych	W związku z prowadzonymi konsultacjami istnieje jedna, zasadnicza i kluczowa uwaga jaką pragniemy zgłosić odnosząca się do samego procesu prowadzonych przez Państwa konsultacji. Zabrakło wielu etapów (już opracowywanie projektów powinno być przygotowywane we współpracy z mieszkańcami), jedyne działanie to zorganizowanie spotkania informacyjnego po opracowaniu koncepcji, przed którym nie mogliśmy się nawet zapoznać z dokumentacją z choćby 1-dniowym wyprzedzeniem. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się Internetem lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest bardzo trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka procedura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwości przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy, aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane	Jak wyżej	całość	Grażyna Staniszevska	Konsultacje społeczne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi. Udostępniona platforma umożliwiała również zadawanie pytań, co potwierdza fakt, iż kilka pytań zostało w ten sposób złożonych. Odnosząc się do miejsca i czasu prowadzenia konsultacji, dzięki cyfrowej platformie możliwy był udział wszystkich zainteresowanych bez konieczności dojazdu (i ponoszenia związanych z tym kosztów) w dowolnym momencie czasowym (24 godz. na dobę, 7 dni w tygodniu).

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości zadawania pytań i jakiegokolwiek wyjaśnienia. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współtworzenie i współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i priorytetów projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje i tak istotna w okresie programowania 2014-2020 partycypacja społeczna. W dodatku owe tzw. konsultacje swoją formą, miejscem i czasem uniemożliwiły czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.				
73	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analizy zbiorczej (str.13) oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Analizy wykonalności (udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r.) opracowane zostały o nieaktualną wersję RPO WSL na lata 2014-2020 bądź też posiadają sprzeczne informacje. Według dokumentu analizy zbiorczej audyty wykonano w oparciu o wersję 5.1 RPO. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014, który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 wersja 7.0. (zawiera błąd i zamiast 7.0 wpisano jest 2.0 - proszę o wyjaśnienie)(zwany dalej RPO). – Przykład strona 13 analizy http://cyfrowademokracja.pl/uploads/bielsko-biala/RZEKI_ANALIZA%20ZBIORCZA.pdf . Ponadto w dniu 18.12.2014 Komisja	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Europejska złożyła podpis pod dokumentem Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. W tej sytuacji domniemywać należy, iż właśnie pod wersją 7.0 RPO. Z uwagi na powyższe dalszą analizę „Analiz wykonalności” przeprowadzono w oparciu o RPO w wersji 7.0				
74	6. Analiza techniczna i technologiczna	Dotyczy Rozdz.6 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantcie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań środowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		(...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.				
75	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy rozdział 1.3 str.12. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6d ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasad-	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		niczej mierze: a. budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice b. obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń c. boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Miłówka d. budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń e. budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy f. oczyszczenie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka g. budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko - Biała h. budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i. budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.				
76	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy str. 12 Analizy zbiorczej oraz analiz wykonalności dla poszczególnych 35 projektów. W celu realizacji (powyższych – uwaga nr 3) pomysłów władz	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak -usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drzew, -budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych. -oświetlania terenów nadbrzeżnych -regulacje, kształtowanie brzegów rzek -niwelacje i wyrównywanie terenu -budowy kąpielisk na ciekach wodnych -czyszczenie zbiorników wodnych -szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. -budowa parkingów, siłowni, toalet czy systemy monitoringu Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk, a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Wyżej wymienione działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.				
--	--	--	--	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

77	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy całości dokumentu Analiza zbiorcza oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych co pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmacniania bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców.	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
78	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza str.15, Rozdział 1.3 Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów - planowane rezultaty wsparcia - zapisy pkt. 2 i 3. Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1). Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co po-	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		twierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).				
79	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 6 oraz analizy wykonalności dla poszczególnych projektów. Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć będzie powodować nadmierne zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) i wywierać negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

80	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza całość dokumentu oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	-----------------------------	---	-----------	-------	--------------	----------------------------------

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokojenia gatunków.				
81	1. Charakterystyka projektu	Dotyczy Analiza zbiorcza rozdział 9 pkt. 20 oraz analizy wykonalności poszczególnych projektów. Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie minimum dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawicieli minimum dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	Jak wyżej	1-117	Ewa Stańczak	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
82	9. Analiza środowiskowa	zalecenie cyt;"4. W wypadku wykonania oświetlenia obiektów - stosować wyłącznie oprawy lamp z ULOR=0, o zerowej emisji do górnej półsfery..." uważam za niewystarczające. Brak światła w górnej półsfery nie oznacza braku światła w tym obszarze ze wzgl. na światło odbite. biorąc pod uwagę wysokość lamp zalecenie to nie ma żadnego sensu. celowym byłoby nie wprowadzanie żadnego oświetlenia .	obszary projektowe to miejsca występowania wielu chronionych gatunków (przykl. wydra, puszczyk). zwierzętom "nocnym" światło przeszkadza w polowaniu, natomiast "dziennym" uniemożliwia znalezienie bezpiecznej kryjówki.	88	Adrian Tomalik	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

83	6. Analiza techniczna i technologiczna	Zadania w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacji przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego zaplanowano w poszczególnych obszarach (rozdz. 6.2) bez wcześniejszej inwentaryzacji zasobów przyrodniczych, tym samym nie wyeliminowano potencjalnego zagrożenia zniszczenia chronionych gatunków i siedlisk w trakcie realizacji tych zadań, a zaplanowane zadania są nieodpowiednie do osiągnięcia wyznaczonego celu projektu: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej.	Zintegrowany projekt rewitalizacji przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego został zrealizowany w niewłaściwej kolejności, co uniemożliwia osiągnięcie celu projektu w zakresie priorytetu inwestycyjnego 6.4 RPO WSL na lata 2014-2020 (wersja 5.1): „Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej” oraz zaplanować adekwatne do osiągnięcia tego celu zadania. Koncepcję projektu należało opracować w oparciu o dokładną inwentaryzację przyrodniczą wraz z zaleceniami ochronnymi wynikającymi z inwentaryzacji. Inwentaryzacja przyrodnicza, jej wyniki i zalecenia powinny stanowić materiał wyjściowy w oparciu o który są planowane zadania w ramach projektu, tylko taki tok postępowania umożliwi osiągnięcie celu projektu: „Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej”. Tymczasem brak takiej inwentaryzacji przyrodniczej spowodował zaplanowanie zadań, które nie służą osiągnięciu celu projektu, a wręcz wpisują się w wyszczególnioną przez autorów listę negatywnych przejawów działalności człowieka zubażającej bioróżnorodność (str.12). Zaplanowane zadania przyczyniają się do dodatkowej presji na obszar chroniony występujące na terenie objętym projektem i w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Autorzy zintegrowanego projektu	49-93	Karina Nowicka-Kudłacz	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
----	--	--	--	-------	------------------------	----------------------------------

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			zidentyfikowali niektóre zagrożenia form ochrony przyrody, realizacja zadań projektu dodatkowo nasila niektóre zagrożenia (np. ostoja Natura 2000 Dolina Dolnej Soły PLB120004 jest zagrożona prowadzeniem niewłaściwej gospodarki wodnej zmierzającej do uregulowania rzeki, w projekcie zaś zaplanowano zadania mające na celu umacnianie i regulację brzegów), bądź generuje nowe zagrożenia (np. przerwanie łączności korytarzy ekologicznych w związku z zabudową przestrzeni nadbrzeżnych).			
84	1. Charakterystyka projektu	1. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6.4 ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu	1. Żaden ze zgłoszonych przez gminy projektów nie spełnia wymagań 2.5.5. Priorytetu inwestycyjnego 6.4 ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Zgodnie z zapisem RPO „Planowanym rezultatem wsparcia będzie ochrona zasobów naturalnych regionu poprzez ochronę obszarów cennych przyrodniczo, służących ochronie różnorodności biologicznej w tym także przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Celem interwencji jest także zmniejszenie presji na środowisko naturalne poprzez wzrost udziału obszarów chronionych w powierzchni obszarów ogółem, a także zrównoważone	1-17	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		nowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice, b.obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń, c.boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko - Biała , Milówka, d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń, e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy, f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka, g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko – Biała, h.budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice i budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice, Ustroń, miasto Bielsko- Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno- turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.	wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo – służącej tym samym wyeliminowaniu presji ruchu turystycznego na obszary i gatunki chronione” jednak przedłożone przez gminy projektu obejmują w zasadniczej mierze: a.budowę i remonty infrastruktury drogowej, remonty mostów- np. gminy: Brenna, Ustroń, Wilkowice, b.obiekty kubaturowe w tym systemy do monitoringu mieszkańców - Miasto Bielsko – Biała, gmina Ustroń, c.boiska sportowe oraz inne urządzenia sportowe, place zabaw, wykonanie pętli dla rolkarzy i narto-rolkarzy, wykonanie skate parku - np. gminy: Ustroń, Bielsko -Biała , Milówka, d.budowy sanitariatów, budynki Straży Miejskiej - Miasto Bielsko- Biała, gmina Wieprz, Ustroń, e.budowę sieci oświetlenia terenu - praktycznie wszystkie gminy, f.oczyszczanie zbiornika retencyjnego - gminy Lipowa, Porąbka, g.budowę kąpielisk – gminy: Lipowa, Jeleśnia, Bielsko – Biała, h.budowę budowli hydrotechnicznych, umocnienie/regulacje brzegów rzek- gminy: Jeleśnia, Cieszyn, Rajcza, Czernichów, Wieprz, Ślemień, Zebrzydowice, i budowę parkingów, miejsc postojowych – gmina Buczkowice,			
--	--	---	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			ce, Ustroń, miasto Bielsko-Biała, Działania te nie wpisują się w założenia programowe, ich realizacja pogorszy stan środowiska naturalnego, zmniejszy bioróżnorodność i tak naprawdę zwiększy antropopresję na obszary nadrzeczne a zbyt duże nagromadzenie infrastruktury rekreacyjno-turystycznej spowoduje zawężenie korytarzy ekologicznych jakim jest otoczenie cieków.			
85	1. Charakterystyka projektu	W celu realizacji pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: - usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drze; - budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych; - oświetlania terenów nadbrzeżnych; - regulacje, kształtowanie brzegów rzek; - niwelacje i wyrównywanie terenu; - budowy kąpielisk na ciekach wodnych; - zanieczyszczenie zbiorników wodnych; - szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej. Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na	W celu realizacji pomysłów władz samorządowych planowane są między innymi działania wprost szkodzące środowisku naturalnemu takie jak: - usunięcie drzew i krzewów łącznie z korzeniami, ciecia redukujące korony drze; - budowy utwardzonych ścieżek spacerowych, rowerowych i rowerowo-rolkowych na terenach nadbrzeżnych; - oświetlania terenów nadbrzeżnych; - regulacje, kształtowanie brzegów rzek; - niwelacje i wyrównywanie terenu; - budowy kąpielisk na ciekach wodnych; - czyszczenie zbiorników wodnych; - szeroko zakrojona zabudowa powierzchni biologiczno-czynnej na potrzeby infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej.	1	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.	Powyższe działania bez wątpienia spowodują zubożenie siedlisk a zubożenie siedlisk pociąga za sobą zmniejszenie się różnorodności świata biologicznego na różnych poziomach. Ww działania natomiast z powodzeniem wpisują się w charakterystykę znaczących zagrożeń dla bioróżnorodności zawartych w punkcie 4 rozdziału 1.3. Zbiorczej analizy wykonalności dla projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego." W analizie zbiorczej brak klarownego stanowiska co do zaniechania powyższych działań.			
86	1. Charakterystyka projektu	1.Dotyczy całości dokumentu Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str1-117, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania kory-	1.Dotyczy całości dokumentu Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn."Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str1-117, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów. Dla żadnego z projektów nie zalecono przeprowadzenia części prac ręcznie, co jest niezbędnym elementem realizacji przedsięwzięć na obszarach zadrzewionych celem uniknięcia zniszczeń spowodowanych użyciem ciężkiego sprzętu budowlanego. Ponadto poza propozycją z Roz.6 podstawowo-	--	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		owania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników, poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców. 2. Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str. 14 Rozdział 1, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów – Planowane rezultaty wsparcia - (zapisy pkt. 2 i 3) Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1). Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (postrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).	wych założeń projektowych budowy ścieżek o nawierzchni z materiałów wodno-przepuszczalnych brak jest dodatkowych zaleceń dotyczących zaniechania korytowania oraz budowy ścieżek bez użycia krawężników, poprowadzonych w istniejących, wydeptanych szlakach komunikacyjnych pozwoli na uniknięcie zniszczeń systemów korzeniowych drzew i krzewów. Jest to o tyle istotne że projekty i analizy sporządzone zostały w oparciu o cele i wytyczne z zakresu ochrony środowiska, ochrony i wzmocnienia bioróżnorodności oraz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Zamontowanie tablic z wyjaśnieniem powodów wykonania ścieżki w wyżej wymieniony sposób spełni rolę edukacyjną i przyczyni się do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców. 2. Dotyczy Analiza wykonalności zintegrowanego projektu pn. "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" str. 14 Rozdział 1, oraz analiz wykonalności dla poszczególnych projektów – Planowane rezultaty wsparcia - (zapisy pkt. 2 i 3) Fragment analizy wskazujący na osiągnięcie celu został opracowany na podstawie nieaktualnej wersji RPO (v 5.1). Z uwagi na brak aktualnych kryteriów oceny tj. wskaźników			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			rezultatu co potwierdza Tabela 2 str 15, brak jest podstaw dla twierdzenia że analizowane projekty spełniają zapisy pkt. 2 i 3 (powstrzymanie procesu utraty różnorodności biologicznej (...), oraz rozwój infrastruktury (...) zapewniającej lepszą ochronę wartości przyrodniczych (...).			
87	1. Charakterystyka projektu	Projektowana ilość oświetlenia dla planowanych przedsięwzięć może powodować zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) co może powodować negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw. niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.	Projektowana ilość oświetlenia może powodować zanieczyszczenie świetlne terenu zadrzewionego (większość planowanych przedsięwzięć zlokalizowana jest na terenach zadrzewionych będących korytarzami ekologicznymi) co może powodować negatywne oddziaływanie na gatunki zwierząt bytujące lub/i migrujące na omawianym obszarze, poprzez ograniczenie im możliwości penetracji terenu co w konsekwencji doprowadzi do zubożenia siedlisk i zmniejszenia różnorodności biologicznej. Brak racjonalnego uzasadnienia dla wprowadzania oświetlenia na całym odcinku inwestycyjnym. Rozwiązaniem może być zamontowanie oświetlenia tylko na węzłach komunikacyjnych lub zamontowanie oświetlenia tzw.	-----	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			niskiego o pełnym spektrum barw na wysokości do 0.5m oświetlającego podłoże.			
88	1. Charakterystyka projektu	1.Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania działań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właści-	1.Realizacja projektu w obecnym kształcie spowoduje naruszenie ustawy Prawo Wodne, które wskazuje, iż wody stanowią integralną część środowiska oraz siedliska dla zwierząt i roślin, podlegają ochronie, niezależnie od tego czyją stanowią własność (Art. 38). A także, iż celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także obowiązek zapobiegania pogorszeniu ich stanu (Art. 38d). Realizacja projektów w proponowanym zakresie może niejednokrotnie w sposób intensywny pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt. Zgodnie z Art. 33. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zabrania się podejmowania dzia-	1-117	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokożenia gatunków.	łań mogących w istotny sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w istotny sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Obowiązkiem państwa jest zapewnienie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków. W obecnym kształcie projekty naruszają również dyrektywy europejskie takie jak : 1.DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Zgodnie z Art. 1. Dyrektywy ochrona oznacza zespół środków wymaganych do zachowania lub odtworzenia siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków dzikiej fauny i flory we właściwym stanie ochrony, określonym w lit. e) oraz i). Dodatkowo art. 6.2. jasno wskazuje, iż Państwa Członkowskie podejmują działania w celu uniknięcia pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, jak również w celu uniknięcia niepokożenia gatunków.			
89	1. Charakterystyka projektu	Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze, przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w	Z uwagi na tak liczne nieprawidłowości i błędy w założeniach projektowych wnosimy o powołanie dla każdego projektu tzw. Rady projektu w skład której wejdzie min dwóch przyrodników wykonujących rekomendowane inwentaryzacje przyrodnicze,	1-117	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.	przedstawiciele min dwóch lokalnych organizacji pozarządowych, które w statucie organizacji mają ochronę środowiska naturalnego oraz w okresie ostatnich 5 lat realizowały bądź też realizują projekt związany z ochroną bioróżnorodności. System ten pozwoli na zrealizowanie prawa współdecydowania w sprawach ważnych dla społeczności lokalnej.			
90	1. Charakterystyka projektu	Ze względu na bardzo obszerny materiał podlegający konsultacjom poniższą uwagę składamy pod dokumentem zintegrowanym (Analiza zbiorcza) jednak dotyczy ona wszystkich analiz wykonalności dla wszystkich gmin biorących udział w projekcie. Należy poniższą uwagę uwzględnić jako uwagę dla wszystkich analiz 35 projektów. Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań prośrodowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6.	9.Przedłożone analizy wykonalności całkowicie wykluczają i tak znikome rekomendacje rozdziału 9 (Analiza środowiskowa) – zgodnie z wielokrotnie (dla przykładu analizy dla gmin Buczkowice, Ustroń, Jeleśnia, Lipowa itp.) stosowanym zapisem „Wariant II - realizacja inwestycji w wariantie przyjętym do realizacji i opisanym w rozdziale 6 łącznie z rekomendacjami zawartymi w punkcie a) - podstawowych założeń projektowych, uwzględniających rekomendacje analizy środowiskowej – działu nr 9.” uznać należy, iż autorzy opracowania zezwalają na realizację projektu tylko w zakresie opisanym w rozdziale 6 który już wybrał rekomendowane zapisy uwarunkowań prośrodowiskowych. Wspomniany tutaj punkt a) - podstawowych założeń projektowych jest właśnie w rozdziale nr 6. Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a reali-	1	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Przy tak stosowanym zapisie większość rekomendacji rozdziału nr 9 zostanie pominiętych a realizacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.	zacja projektu nie będzie miała nic wspólnego z założeniami programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) ujawnionego w RPO.			
91	1. Charakterystyka projektu	Uwaga dotyczy analizy zintegrowanej oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Po przeanalizowaniu treści dokumentu należy uznać że projekty nie osiągnęły żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu i/lub rezultatu. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z podaną do publicznej wiadomości informacją RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka	Uwaga dotyczy analizy zintegrowanej oraz analiz wykonalności poszczególnych projektów. Po przeanalizowaniu treści dokumentu należy uznać że projekty nie osiągnęły żadnego z zakładanych a wskazanych w RPO wskaźników produktu i/lub rezultatu. Autorzy opracowania błędnie wskazali jakoby wskaźniki miały być osiągnięte lub co dziwniejsze wskazują jakoby wskaźniki te miały zostać wytworzone w późniejszym okresie. Powszechnie przez Autorów opracowania stosowany jest zapis „zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL”. Zastosowanie takiego zapisu wydaje się być dziwne z uwagi, iż wskaźniki te negocjowane były z Komisją europejską a zgodnie z poda-	--	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?	na do publicznej wiadomości informacja RPO zostało przyjęte przez tą Komisję w dniu 18.12.2014 r. W związku z powyższym warto zadać pytanie wykonawcy kiedy i kto określi dodatkowe wskaźniki? Jaka jest podstawa prawna dalszej ingerencji w treść RPO?			
92	1. Charakterystyka projektu	W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego.	W naszej ocenie działania zaplanowane przez Gminy powodują degradowanie środowiska naturalnego - wycinanie drzew, regulacji brzegów, eutrofizacja rzek, wprowadzanie zanieczyszczenia świetlnego.	---	Jacek Zachara Stowarzyszenie Olszówka	Powtórzenie wcześniejszej uwagi.
93	15. Raport z konsultacji społecznych	Projekt nie był konsultowany na etapie koncepcji projektu, a sam proces konsultacji ma liczne uchybienia.	Zabrakło wielu etapów konsultacji (już opracowywanie koncepcji projektów powinno być przygotowywane w konsultacji z mieszkańcami), zorganizowano tylko jedno spotkanie informacyjne, przed którym nie było możliwości zapoznać się z dokumentacją projektową. Nie przedstawiono mieszkańcom w sposób przystępny i prosty, co tak naprawdę w praktyce oznaczają planowane działania, jakie działania będą prowadzone, ani w jaki sposób mieszkańcy mogą się wypowiedzieć. Przygotowany formularz online wyklucza i dyskryminuje wszystkie osoby nie posługujące się internetem, lub nie mające dostępu do internetu. Proponowany formularz jest trudny i skomplikowany i niestety większość mieszkańców nie przebrnie przez tego typu procedurę. Taka proce-	114	Karina Nowicka-Kudłacz	Konsultacje społeczne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			dura jest możliwa dla ekspertów czy osób które mają czas i możliwość do przestudiowania wszystkich dokumentów, przypomnijmy obszernych i napisanych trudnym językiem, oraz odniesienia się do konkretnych rozwiązań, których statystyczny mieszkaniec nie zna i nie posiada wiedzy aby samodzielnie je ocenić. Nie zostały zaprezentowane podstawowe założenia, nie było czasu i możliwości na zadawanie pytań i wyjaśnianie. Zaplanowano krótki czas na przeprowadzenie konsultacji, biorąc pod uwagę zakres projektowanych działań oraz okres świąteczno-nowroczny na który przypadają konsultacje. Prowadzone do tej pory działania, które nie pozwalają mieszkańcom na współdecydowanie, realny dialog i wspólne dochodzenie do rozwiązań czy założeń i potrzeb projektowych, odbiegają od tego czym z zasady mają być konsultacje społeczne, a swoją formą uniemożliwiają czynne w nich uczestnictwo mieszkańców.			
--	--	--	---	--	--	--

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

94	1. Charakterystyka projektu	Uwaga 1 - Charakterystyka projektu W podanej charakterystyce Projektu: "Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego" podano między innymi rewitalizację miejskich systemów nadrzecznych w mieście Bielsko-Biała. (Str.6 wers 23) I dalej. Celem projektu jest ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej na obszarze Województwa Śląskiego, ze szczególnym uwzględnieniem Subregionu Południowego poprzez: § Stworzenie warunków dla poprawy bioróżnorodności w obszarze projektowym; § Stworzenie miejsc rekreacyjno - edukacyjnych i edukacji ekologicznej; § Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców. (Str.8 wers 13 - 17) Podobne cele podano na innych ciekach subregionu południowego województwa śląskiego, więc tworzenie dodatkowych uwag dla innych cieków mija się z celem. Zarząd Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla im. Wojewody Grażyńskiego, dalej zwanym Zarządem SMOG wnosi o przyjęcie tych uwag zasadniczych do wszystkich cieków wodnych subregionu południowego województwa śląskiego. Kolejnym rozdziałem opracowania projektu jest Rozdział 1.3 „Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu”.	Uzasadnienie uwagi do ochrony i przywrócenia różnorodności biologicznej. 1. Zarząd Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla im. Wojewody Grażyńskiego uważa, że nadużywa się pojęcia "rewitalizacja" i "bioróżnorodność" dla uzasadnienia celów omawianego projektu, a właściwie celowego i świadomego wprowadzenia w błąd źródło/dysponenta funduszy europejskich i dla przykrycia właściwego celu projektu, tj. projektu stricte inwestycyjnego, poprzez realizację którego zniszczy się bioróżnorodność na terenie opracowania projektowego. Z całą odpowiedzialnością możemy to napisać ponieważ również z funduszy europejskich był „rewitalizowany” Park Słowackiego w Bielsku-Białej i podjęto się rewitalizacji Bulwarów Straceńskich rozpoczynając to zadanie od wycinki cennych drzew i budowy trzech parkingów. W Parku Słowackiego zniszczone zostały całe systemy korzeni starodrzewia, drzewa wypadają. Na Bulwarach Straceńskich parkingi świecą pustkami. Wszelkie ustne i pisemne uwagi do Prezydenta Miasta Bielska-Białej, do Zarządu i Marszałka Województwa Śląskiego odbijają się od kolejnych urzędników różnych poziomów administracji państwowej. Biorąc powyższe informacje pod uwagę, jesteśmy przeciwni ta-	6-8	Władysława Pabijan	Powtórzenie wcześniejszych uwag
----	-----------------------------	--	---	-----	--------------------	---------------------------------

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		W tym rozdziale prawidłowo zostało zdiagnozowane pojęcie bioróżnorodności. (str.12 od wersu 1-18) Prawidłowo zostały zdiagnozowane zagrożenia (str.12 od wersu 19 -43 i na str.13 od wersu 1-41, wśród których wymieniono: Po pierwsze, w punkcie 3 str. 12 rozdziału 1.3 czytamy: cyt: „niewłaściwie prowadzone melioracje”. Po drugie, w punkcie 4 str. 12 rozdziału 1.3 mówiącego o szkodach w środowisku jest zdanie, cyt: „zabudowę terenów o wysokiej do niedawna bioróżnorodności”. Po trzecie, w punkcie 5 str. 12 rozdziału 1.3 zapisano, cyt: "Jeszcze jednym spośród zagrożeń bioróżnorodności, do niedawna ignorowanym są inwazje obcych gatunków..," Natomiast czytając informacje na stronie 13 Rozdziału 1.3 „Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu” a między innymi od wersu: „Bioróżnorodność nie jest więc sloganem,poprzez „niewystarczający stopień ochrony bioróżnorodności biologicznej...jako cel projektu przyjęto..... „ochronę i przywrócenie różnorodności biologicznej na obszarze Subregionu Południowego Województwa Śląskiego”. I dalej, „Cel projektu zgodny jest w tym zakresie z celem RPO WSL na lata 2014-2020 (wersja 5.1) w ramach osi priorytetowej VI OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW, w odniesieniu do priorytetu	kiemu podejściu do rewitalizacji i podnoszenia bioróżnorodności, które więcej zniszczą w środowisku niż naprawią. 2. Uzasadnienie do uwag rozdziału 1.3 „Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu”, gdzie w punkcie 3 str. 12 rozdziału 1.3 czytamy: cyt: „niewłaściwie prowadzone melioracje” i tu podkreślamy i wykazujemy iż temu pojęciu należy poświęcić szerszą uwagę. Uważamy, że błędem było już niewłaściwe prowadzenie konsultacji społecznych a właściwie tylko roboczego spotkania informacyjnego, które się odbyło w dniu 08.12.2014 r. Zauważalna była nieobecność przedstawicieli wydziału gospodarki miejskiej, ochrony środowiska, inwestycyjnego i RZGW, którym można było zadać pytania szczegółowe. Tak zorganizowane spotkanie uniemożliwiło zadanie pytań osobom odpowiedzialnym za niszczenie bioróżnorodności na ciekach wodnych bielskich rzek poprzez ich betonowanie, wycinkę zdrowych drzew i krzewów, które umacniały od lat brzegi cieków. Tu się kłaniają błędy popełnione na Renie w Niemczech. Źle prowadzone melioracje były powodem powodzi 100 lecia w Niemczech. RZGW nie wyciął inwazyjnych			
--	--	---	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		inwestycyjnego 6.4: ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. W tej osi priorytetowej, w zakresie priorytetu inwestycyjnego 6.4 wyznaczono jeden cel szczegółowy: § Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej. Cel szczegółowy priorytetu inwestycyjnego 6.4 jest spójny z celami głównym i szczegółowym Umowy Partnerstwa, którymi są odpowiednio: zwiększenie konkurencyjności gospodarki oraz zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie. Zgodnie z Projektem Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (URPO WSL) na lata 2014-2020 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (wersja 2.0 z maja 2014) przedmiotowy projekt wpisuje się w Działanie 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej.” I tu zaczyna się mętlik, który będzie przedmiotem uzasadnienia do uwagi.	roślin, choć powinien to zrobić, bo to by tylko podrożyło koszty, w tym poprzez koszty utylizacji wyciętej roślinności. Zadajemy pytanie, jak ktoś rozliczył to zadanie i przyjął jego wykonanie w takiej postaci? I tu się w pełni zgadzamy. Powodem zniszczenia bioróżnorodności były niewłaściwie prowadzone melioracje. Uzasadnienie do uwagi ujętej w punkcie 4 str. 12 rozdziału 1.3, gdzie mowa o szkodach w środowisku poprzez realizację zadań: cyt: „zabudowę terenów o wysokiej do niedawna bioróżnorodności”. Odpowiedzią uzasadniającą niewłaściwość projektu jest ciąg zadań w nim proponowanych, a między innymi: na stronie 33 w rozdziale 9. „Analizy środowiskowej”, w punkcie 1 napisano, cyt: ” Na bulwarach na lewym brzegu potoku planuje się m.in. wykonanie 3 boisk z piłkochwyłami w formie siatki, w tym dwóch z powierzchnią sztuczną, dwóch ścieżek o utwardzonej nawierzchni (asfaltowej i z kostki betonowej), w 3 miejscach – publicznych szaletów, terenowej siłowni i elementów małej architektury (ławek , zadaszonych grillów). Planowana jest wycinka drzew.” Prosimy o wskazanie, który z podanych elementów stanowi podniesienie bioróżnorodności lub element rewitalizacji w pełnym		
--	--	--	---	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			zakresie znaczenia tych słów? Uzasadnienie uwagi do punktu 5 str. 12 rozdziału 1.3 mówiącego, że jeszcze jednym spośród zagrożeń bioróżnorodności, do niedawna ignorowanych są inwazje obcych gatunków.” I tu się znowu kłaniają prace prowadzone przez RZGW na ciekach wodnych bielskich rzek, w tym rzeki Białej. W pień wycięto drzewa i krzewy, zabetonowano koryta a nie wycięto rdestów i innych gatunków inwazyjnych. Kto za taką rabunkową gospodarkę w bioróżnorodności zapłacił? Kto nie przewidział do niedawna, że takie działania są szkodliwe dla środowiska? Kto z nazwiska odpowie przed Unią Europejską za tak zrealizowane zadania funduszy unijnych? Na stronie 91 projektu rozdziału „Analiza środowiskowa” napisało: cyt: „Rośliny inwazyjne, takie jak rdestowiec ostro kończysty, rdestowiec sachaliński, niecierpek himalajski, czy nawłóć późna i kanadyjska występują licznie na terenie projektowym. W szczególności dużej liczbie można je spotkać nad brzegami wód.” Uważamy, że w obecnie panujących warunkach tylko te rośliny mogą przeżyć. W projekcie na poniesienie bioróżnorodności na trzech ciekach wodnych i terenach rekreacji			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			bliskiej przewidziano kwotę ponad 600 tys. złotych a na zadania inwestycyjne ponad 33,5 miliona złotych. Co można zrobić by za 600 tys. zł. na trzech ciekach wodnych i na terenach rekreacyjnych, w jaki sposób zwiększyć liczbę roślin ujętych jako rośliny przyjazne środowisku i w jaki sposób zniwelować szkodliwe działania prowadzonych prac przy realizacji zadań inwestycyjnych. To co proponuje projektant jest parodią i całkowitym lekceważeniem inteligencji czytających. Rośliny inwazyjne powodujące degradację i zanikania naturalnych siedlisk przyrodniczych, a w efekcie ubożenia bioróżnorodności terenów były, są i będą, ponieważ człowiek nic nie zrobił by było inaczej. Za kwotę 600 tysięcy złotych można tylko pomarzyć o wprowadzeniu roślinności przyjaznej środowisku naturalnych siedlisk przyrodniczych na tak dużym terenie opracowania. Zadania projektu pozwalają tylko na zmniejszenie bioróżnorodności i spowodują zniszczenie roślinności, która już się wpisała w polski krajobraz. Wszelkie propozycje uważamy jako wypełniacze projektu a nie zdania osiągnięcia zamierzonego celu jakim jest zwiększenie bioróżnorodności. Analizując informacje podane w Rozdziale 1.3 „Logika interwencji, cele i wskaźniki projektu”, a w szczególności od wersetu 21 - 34			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			na stronie 13 cyt.: "Zgodnie z Projektem Szczegółowego Opisu Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (URPO WSL) na lata 2014-2020 w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (wersja 2.0 z maja 2014) przedmiotowy projekt wpisuje się w Działanie 5.4 Ochrona różnorodności biologicznej. Po pierwsze, błąd podany w (wersja 2.0 z maja 2014) Analizy wykonywalności, udostępnione na platformie cyfrowej w grudniu 2014 r., uznajemy za opracowane na nieaktualnej wersji RPO WSL na lata 2014-2020. Potwierdza to dokument analizy zbiorczej mówiący o wykonaniu audytów w oparciu o wersję 5.1 RPO WSL, gdy analizy do projektów wskazują na wersję 7.0. w ramach osi priorytetowej VI OCHRONA ŚRODOWISKA I EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA ZASOBÓW. Jednak analizy odnoszące się do poszczególnych projektów wskazują już wersję przyjętą uchwałą 2083/380/IV/2014 Zarządu Województwa Śląskiego w dniu 14 listopada 2014 który przyjął Projekt Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Mamy również na uwadze tabelę Nr 2 „Wskaźnik rezultatu”, gdzie w tabelach jednostki pomiaru,			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			źródłach danych, wartości bazowej i wartości docelowej podano informację: zostanie uzupełnione po opublikowaniu odpowiednich wskaźników RPO WSL. To są ważne informacje i zaburzają wartość tego projektu i wskazują na jego niezetelność opracowania.			
95	6. Analiza techniczna i technologiczna	Rozdział 6 Analiza techniczna i technologiczna. Rozdział 6 analiz wykonalności dla poszczególnych projektów wskazuje na to, że poszczególne projekty są projektami inwestycyjnymi, w których analizy wykonalności wykluczają rekomendacja z rozdziału 9. Analizy środowiskowej. Zarząd Stowarzyszenia SMOG skupia się na projektach 8 A, 8B i 8C realizowanych na bielskich ciekach wodnych. W projekcie 8A zaplanowano: Montaż ławek parkowych, koszy na śmieci, oświetlenia parkowego, budowę placu zabaw dla dzieci, plaży trawiastej na nadbrzeżach, siłowni zewnętrznej i montaż oświetlenia parkowego. W projekcie 8B zaplanowano urządzenia sportowe, w tym: § budowę 3 sanitariatów, budynku Straży Miejskiej, placów zabaw dla dzieci, placów rekreacyjnych i miejsc dla wypoczynku, stworzenie miejsc do grillowania,	Podane elementy mające poprawić bioróżnorodność jest nieprzekonywujący. Brakuje konkretnych danych liczbowych, konkretnych miejsc gdzie te warunki będą wprowadzane i jak się to osiągnie. Przy tak stosowanym zapisie pominięta zostanie większość rekomendacji rozdziału nr 9. Zarząd SMOG jest zdania, że realizacja projektu znacznie odbiegnie od założeń programu Priorytetu Inwestycyjnego 6d (...ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych...) przyjętego w RPO.	49-79	Władysława Pabijan	Powtórzenie wcześniejszych uwag

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		montaż źródeł ulicznych tj. punkty poboru wody oraz prysznice terenowe, budowę ścieżek spacerowych, ścieżki rowerowe – rolkowej, sieci oświetlenia terenu i systemu monitoringu wizyjnego terenu. W punkcie 8C przewidziano: zakres zadań podstawowych objętych projektem, w tym: § Budowę ścieżki rowerowej i chodnika o długości 2415,0 m § Budowę ciągu pieszo-jezdnego o długości 367,0 m Do projektów nr 8.A, 8.B, 8.C przewidziano rekomendacje eksperckie ujęte w analizie szczegółowej rozdziału nr 6 pkt a) - podstawowych założeń projektowych oraz rozdziale nr 9, które to są konieczne do wykonania w celu osiągnięcia elementów specyficznych jak: § Stworzenie warunków dla poprawy bioróżnorodności w obszarze projektowym § Stworzenie miejsca rekreacyjno-edukacyjnego i edukacji rodzinnej. § Stworzenie miejsca dydaktycznego dla dzieci i edukacji rodzinnej. Wymienione zadania tylko w tych trzech projektach na bielskich ciekach wodnych wskazują, że są to stricte projekty inwestycyjne Tylko na zakończenie opisu łącznego projektów podano, że: Do projektów nr 8.A, 8.B, 8.C przewidziano rekomendacje eksperckie ujęte w analizie szczegółowej rozdziału nr 6 pkt a) - podstawowych założeń projektowych oraz rozdziale nr 9, które to są konieczne do wykonania w celu osiągnięcia elementów specyficznych jak: § Stworzenie warunków dla poprawy bioróżnorodności w obszarze projekto-				
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		wym § Stworzenie miejsca rekreacyjno- edukacyjnego i edukacji rodzinnej. § Stworzenie miejsca dydaktycznego dla dzieci i edukacji rodzinnej				
96	9. Analiza środowiskowa	Rozdział 9 Analiza środowiskowa str. 86 Podano następujące informacje: Audyt terenowy dla projektu dla Bielska-Białej odbył się 26 września 2014 r. i miał na celu pozyskanie niezbędnych danych do wykonania analizy. W rozdziale 9 Analizy środowiskowej poinformowano, że przy opracowaniu projektu skorzystano z trzech rodzajów źródeł danych: materiałów nadesłanych przez Urzędy Gmin, literatury naukowej oraz danych własnych, pozyskanych w trakcie audytów i wizyt terenowych. Rozdział 9 Analiza środowiskowa str. 87 Podano informację, że grupowano dane, dokonywano oceny projektów pod względem merytorycznym, że działania niezgodne i sprzeczne z założeniami ochrony bioróżnorodności zawarte w pierwotnej, nadesłanej przez Gminy wersji projektów zostały zastąpione rekomendacjami przyjaznymi środowisku przyrodniczemu, że na bazie tych dokumentów powstał katalog najczęstszych rekomendacji środowiskowych. Pierwsza rekomendacja. 1. Zachować istniejące zadrzewienia.	Uwaga/pytanie: Jak to możliwe, że osoby dokonujące audytu terenowego na terenie Miasta Bielska-Białej wzdłuż cieków wodnych rzek: Białej. Wapieniczanki i potoku Straceńskiego wykonały go w ciągu jednego dnia i to w ciągu dnia, w którym prawie cały dzień padał deszcz i było dość duże zamglenie, zarówno w godzinach rannych jak i około południowych? Dane pogodowe dostępne są w archiwum pogodowym dla Miasta Bielska-Białej. Czy Inwestor zaspokoił się takim audytem terenowym bez uwag? Stawiamy zarzut, że w naszym przekonaniu, w takich warunkach, w takim czasie rzetelny audyt był wręcz niemożliwy.	86-93	Władysława Pabijan	Autor myli pojęcia "audyt terenowy" z "inventaryzacją przyrodniczą". Dzień rzeczywiście był deszczowy, z maksimum opadów ok. godz. 10.00 i drugim ok. godz. 12.00 (obserwacje własne wykonującego audyt), natomiast dla człowieka bywałego w terenie opad atmosferyczny nie stanowi problemu. Zamglenie nie było duże - w ocenie wykonującego audyt widzialność w czasie prac wynosiła ok. 2-3 km. Dla zapoznania się z ogólną sytuacją terenowo-przyrodniczą tego typu warunki pogodowe są wystarczające, gdyż we wszystkich trzech przypadkach teren projektowy ma niewielką szerokość. Należy jeszcze raz podkreślić, że wykonujący audyty dołożyli wszelkiej staranności i użyli całej swej wiedzy eksperckiej, aby jak najlepiej wykonać zadanie. Wykonujący Wojciech Gałosz i Joanna Zalewska-Gałosz niejednokrotnie wykonywali audyty innych inwestycji, często w bardziej niesprzyjających warunkach, np. aby ocenić jakość prac poprzednich zespołów. Posiadają duże doświadczenie, duże opatrzenie i znajomość tego typu prac. Trudno zrozumieć, dlaczego w ogólnym dokumencie pojawiły się uwagi dotyczące szczegółowego projektu. Także uzasadnienie jest niespójne z treścią uwagi.
97	15. Raport z konsultacji społecznych	KONSULTACJE W ramach konsultacji społecznych w dniu 08.12.2014 r. p. Pabijan złożyła formalny wniosek, by spotkanie potraktować jako spotkanie informacyjne.	Zarząd Stowarzyszenia SMOG zebrał część informacji i skierował je na ręce Prezydenta Miasta Bielska-Białej. Nie do przyjęcia jest przygotowa-	114	Władysława Pabijan	Konsultacje społeczne przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi.

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

		Podczas spotkania padły wnioski, by konsultacje społeczne były organizowane w zgodzie z normami europejskimi. Zakwestionowano brak materiałów źródłowych do wczesnych godzin porannych w dniu 08.12.2014 r. na stronie urzędu miejskiego pod ogłoszeniem o konsultacjach. W trakcie spotkania nazwanego spotkaniem konsultacyjnym niemożliwym było zapoznanie się z materiałem udostępnionym na stronie urzędu miejskiego około godziny 4-5 nad ranem w dniu 08.12.2014 r. Przedstawiciel firmy opracowującej projekt podał jego ogólny zarys a p. Izabela Kania- Naczelnik Biura Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bielsku - Białej obiecała, że będzie rozmawiała o możliwości zorganizowania spotkania w grupach tematycznych. Uczestnicy spotkania wnioskowali również o zorganizowania takich tematycznych spotkań w różnych terminach z uwagi na zainteresowanie uczestników różnorodną tematyką.	nie spotkania konsultacyjnego bez dołączenia dokumentacji, z którą mieli się zapoznać uczestnicy konsultacji. Nadal nic nie wiemy, czy będą zorganizowane spotkania w grupach tematycznych. Zarząd Stowarzyszenia SMOG podjął decyzję skierowania do Prezydenta Miasta poniższego pisma STOWARZYSZENIE MIESZKAŃCÓW OSIEDLA im. WOJEWODY GRAŻYŃSKIEGO 43-300 Bielsko-Biała ul. Kosynierów 22/1 tel/fax (033) 82 – 207 – 91 kom: 501 – 561 – 370 NIP 547 – 18 – 31 – 424 RE-GON: 070930612 KRS: 0000048769 e-mail: s.m.o.g@wp.pl www.oko.bielsko.pl BANK CREDIT AGRICOLA w Bielsku-Białej nr 30 8111 0009 2001 0021 2719 0001 Pismo 119 z .29.12. 2014 S. R. Bielsko-Biała 29.12.2014 r. Pan Jacek Krywult Prezydent Miasta Bielska-Białej Zarząd Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla im. Wojewody			
--	--	---	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			Grażyńskiego przedkłada Panu Prezydentowi swoje stanowisko odnośnie konsultacji społecznych do analiz wykonalności zintegrowanych projektów subregionalnych oraz projektu Strategii Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego wraz ze Strategią Regionalnych Inwestycji Terytorialnych na lata 2014 – 2020. W dniu 08.12.2014 r. o godzinie 10.00 w siedzibie Starostwa Powiatowego przy ul. Piastowskiej p. Izabela Kania – Naczelnik Biura Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej przywitała obecnych, zgromadzonych na konsultacjach społecznych w/w projektów. Z ramienia Zarządu Stowarzyszenia SMOG delegatem na to spotkanie była p. Władysława Pabijan, pełniąca funkcję Prezesa Stowarzyszenia SMOG. W spotkaniu tym uczestniczyli również przedstawiciele innych organizacji pozarządowych. Nadal nurtuje nas to, że przy ogłoszeniu konsultacji Pan Prezydent powołał się na art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) i na § 3 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 uchwały nr V/60/2007 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 20 lutego 2007r. Art 5a ustawy o samorządzie gminnym, w tym przypadku jest dla nas mało dokładny, pozwala			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			na dowolną interpretację zasad prowadzenia konsultacji społecznych, gdyż mówi li tylko o, cyt: "1. W wypadkach przewidzianych ustawą oraz w innych sprawach ważnych dla gminy mogą być przeprowadzane na jej terytorium konsultacje z mieszkańcami gminy. 2. Zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy określa uchwała rady gminy." Zatem w art. 5a ustawy o samorządzie gminnym jest mowa tylko o tym, że w sprawach ważnych mogą być przeprowadzone konsultacje społeczne. Takie stanowisko/wytyczna daje szereg możliwości, ale tylko decydom. Natomiast w Uchwale nr V/60/2007 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 20 lutego 2007, na którą powołano się przy ogłoszeniu konsultacji tj. § 3 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 kolejno czytamy: "Konsultacje zarządza Prezydent Miasta. W § 3 ust. 3 podano: 3) z własnej inicjatywy. 3. Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie przeprowadzenia konsultacji winno zawierać w szczególności: 1) przedmiot konsultacji, 2) czas rozpoczęcia i zakończenia konsultacji, 3) zasięg terytorialny konsultacji lub określenie uprawnionych do udziału w konsultacji, 4) formę przeprowadzenia kon-			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			sultacji, 5) osobę odpowiedzialną za przygotowanie konsultacji, 6) termin i miejsce: a) wyłożenia materiałów dotyczących sprawy będącej przedmiotem konsultacji, b) udzielania wyjaśnień i przyjmowania opinii, 7) jednostki wyznaczone do udzielania wyjaśnień i przyjmowania opinii. Obie uchwały (wiekowe) nie poszły w ślad za normami europejskimi, a w szczególności przyjętymi przez Unię Europejską na lata 2014 – 2020 wytycznymi dla prowadzenia konsultacji społecznych, na co zwracała uwagę p. Grażyna Staniszevska będąc radną Rady Miejskiej w Bielsku-Białej, wspierająca swoim doświadczeniem w radzie parlamentu europejskiego. Jej uwag i wniosków w tej sprawie nie uwzględniono zostawiając sobie otwartą ścieżkę do tworzenia dowolnych interpretacji, z czym się nie zgadzamy. Dlatego ciągłe zastraszanie się przez podległych Panu Prezydentowi urzędników na do tej pory stosowane normy konsultacji społecznych nie są normami europejskimi i nie są również w zgodzie z Pana Prezydenta hasłem wyborczym z kampanii samorządowej 2014 r. tj.: "Zawsze uczciwie". Wnioskujemy o podjęcie słusznych zapisów w tym zakresie.			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			Najbardziej nurtuje nas to, że przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej powołując się na decyzje Pana Prezydenta nie starają się w pełni zastosować cytowanych przepisów. Nie wiadomo nam od początku ogłoszenia "konsultacji", kto z imienia i nazwiska jest odpowiedzialny za takie przygotowanie konsultacji, nie mówiąc o podnoszonym w piśmie do Pana Prezydenta z d. 22.12.2014 r. braku materiałów, z którymi konsultujący mieli się przed spotkaniem zapoznać. Nie podano również informacji u kogo należy poszukać wyjaśnień. Mamy nadzieję uzyskać odpowiedź na ten zarzut od Pana Prezydenta, gdyż Pan Prezydent jest przedstawicielem władzy wykonawczej naszego miasta i takie zmiany powinny leżeć Panu na sercu. Przepisy prawa pod Pana zarządzaniem powinny nadążać za przepisami prawa europejskiego. W odczuciu Zarządu SMOG opisane powyżej postępowanie jest elementem wysoce naganym, biorąc pod uwagę sposób prowadzenia konsultacji i zużyte/wiekowe przepisy odbiegające w rażący sposób od europejskich norm. Kolejną sprawą, która interesuje Zarząd SMOG, to sprawa wartości projektu wyceniona na 1.744.000,00 zł, z czego 1.569.600,00 zł zostało dofinanso-			
--	--	--	---	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			wane ze środków EFRR oraz budżetu państwa. W zgodzie z przepisami ustawy o informacji publicznej zapytujemy: Dlaczego przetarg na opracowanie projektu ogłoszono tylko raz? Dlaczego drugie ogłoszenie przetargowe zostało wycofane, a firmy Creative Tower i ResPublic Sp. z o.o otrzymały dofinansowanie na opracowanie tego projektu z wolnej ręki? Czy firmy te robiły już wcześniej większy projekt dla Miasta Bielecka-Białej i powyżej podana kwota w myśl przepisów o przetargach publicznych stanowi uzupełnienie już wcześniej realizowanych zadań? W naszej ocenie nie jest to inaczej możliwe w świetle polskiego prawa o przetargach publicznych. Ostatnie nasze pytanie do Pana Prezydenta: Dlaczego w konsultacjach społecznych nie wzięli udziału przedstawiciele RZGW, Wydziałów Urzędu Miejskiego: tj. Gospodarki Miejskiej, Ochrony Środowiska i Inwestycyjnego? Czy tak skonstruowane "konsultacje"(w naszym przekonaniu spotkanie robocze lub informacyjne) miały na celu zlekceważenie biorących udział w tym spotkaniu? My to odebraliśmy jako brak szacunku do osób mogących mieć odrębne zdanie niż osoby reprezentujące Pana Prezydenta. Do przedstawicieli RZGW, którzy			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			realizowali zadanie oczyszczenia koryta bielskich rzek, a w szczególności betonowania ich koryt i pozbawiania ich z drzew i krzewów, mieliśmy szereg pytań. Jesteśmy przekonani, że inni uczestnicy spotkania informacyjnego, też mieli szereg pytań. Chcieliśmy poznać zdanie osób pracujących w wymienionych wyżej wydziałach urzędu miejskiego. Zarząd Stowarzyszenia Mieszkańców Osiedla im. Wojewody Grażyńskiego dał się poznać z wyważonych działań i z takim nastawieniem przystępowaliśmy do ogłoszonych konsultacji. Bardzo zależy nam na ściąganiu jak najwięcej funduszy do naszego miasta. Fundusze należy zdobywać i Wydziałowi Biura Funduszy Europejskich Urzędu Miejskiego to się udaje. Jednak sposób wydatkowania tych środków i osiągnięcia celów nie jest dla nas przejrzysty i pod tym się nie podpisujemy. Mówimy nie, dla takiego wydatkowania funduszy, gdzie pod płaszczykiem podnoszenia bioróżnorodności kryje się projekt inwestycyjny, który zniszczy resztki bioróżnorodności na terenie będącym w opracowaniu projektowym. O tym, że celem projektu nie jest podnoszenie bioróżnorodności świadczy również poziom środków skierowanych na działania			
--	--	--	--	--	--	--

„Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych celem wzmocnienia współpracy między JS koniecznej do realizacji wspólnych działań na obszarze funkcjonalnym”

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 oraz budżetu państwa

			dla podnoszenia bioróżnorodności i na cele inwestycyjne. Jest to rażący sposób podziału środków. Dla podniesienia bioróżnorodności powinni się wypowiedzieć specjaliści, a tak jest to projekt zrobiony na siłę i nie wart poparcia przez takie organizacje jak nasza. Dlatego oświadczamy, że tak poprowadzone konsultacje pozostawiły tylko rozczarowanie i niesmak. Mamy nadzieję, że Pan Prezydent z informacji podanych przez Zarząd Stowarzyszenia SMOG, wyciągnie słuszne wnioski i spowoduje, że uczciwość i rzetelność urzędnicza nabierze właściwego wymiaru. Z poważaniem w imieniu Zarządu SMOG			
--	--	--	---	--	--	--